

GEMEENTE ZUNDERT IS ALS BOOMSCHORS DOOR HAAR VELE BOSSEN, BOOMTEELT EN AGRARISCH GEBIED. HET IS HEERLIJK WARM EN GOED BESCHERMEND, MAAR JE KAN JE ER OOK AAN SCHAVEN. GEDREVENHEID BEHOORT TOT ÉÉN VAN DE ZUNDERTSE KWALITEITEN. GEPASSIONEERD, BEZIELD EN ENTHOUSIAST. NIETS IS ONMOGELIJK. GEMEENTE ZUNDERT LIGT IN HET ZUIDEN VAN BRABANT EN GRENST AAN BELGIË. MENSEN UIT ZUNDERT HEBBEN EEN HECHTE BAND MET ELKAAR EN DE STREEK. ZUNDERT IN DRIE WOORDEN: GROEN, GEDREVEN, GEMEENSCHAPSZIN.



Netwerkbegroting 2021-2024

Colofon

Uitgave

Gemeente Zundert
13 oktober 2020

Gemeente Zundert
Markt 1
4881 CN Zundert
Postbus 10.001
4880 CA Zundert

T 076 – 599 56 00
F 076 – 566 56 66

E gemeente@zundert.nl
I www.zundert.nl



Inhoud

1	Voorwoord van het college	- 4 -
2	Inleiding	- 6 -
2.1	Algemeen	- 6 -
2.2	Opbouw	- 8 -
3	Programmaplan	- 16 -
3.1	Programma 1 Veiligheid	- 16 -
3.2	Programma 2 Economie & Innovatie	- 21 -
3.3	Programma 3 Zorg & Sociaal Domein	- 26 -
3.4	Programma 4 Omgeving & Maatschappij	- 32 -
3.5	Uitvoeringsprogramma 5 Beheer en Ontwikkeling Openbare ruimte	- 38 -
3.6	Uitvoeringsprogramma 6 Service	- 44 -
3.7	Bestuur	- 48 -
3.8	Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien	- 50 -
4	Paragrafen	- 58 -
4.1	Paragraaf lokale heffingen	- 58 -
4.2	Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	- 70 -
4.3	Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	- 88 -
4.4	Paragraaf financiering	- 98 -
4.5	Paragraaf bedrijfsvoering	- 102 -
4.6	Paragraaf verbonden partijen	- 105 -
4.7	Paragraaf grondbeleid	- 113 -
5	Financiële begroting	- 119 -

5.1	Financieel technische uitgangspunten.....	- 119 -
5.2	Overzicht van baten en lasten	- 121 -
5.3	Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten	- 123 -
5.4	Structurele toevoegingen en onttrekkingen uit reserves.....	- 123 -
5.5	Geraamde baten en lasten per taakveld.....	- 124 -
5.6	Geprognosticeerde balans.....	- 126 -
5.7	BBV-indicatoren.....	- 132 -

1 Voorwoord van het college

Ondanks de bijzondere omstandigheden als gevolg van de coronacrisis zijn we er door een nauwe samenwerking tussen college en raad, in geslaagd te blijven werken aan een veilig, gezond en leefbaar Zundert. De opbrengst daarvan vindt u terug in deze netwerkbegroting 2021 – 2024.

Doordat we als college en raad al vroeg de noodzaak van die nauwe samenwerking hebben onderkend zijn we er in geslaagd de bestuurlijke ambities op een evenwichtige manier in de begroting te verwerken. De prioriteiten van de raad zijn omgezet in planningen en alle bestuursopdrachten komen de komende periode tot uitvoering.

Natuurlijk heeft ook Zundert last van de coronacrisis en ook van het gestegen tekort op het ‘sociale domein’. We weten niet hoe lang de coronacrisis duurt of wat de gevolgschade is van het langer uitblijven van economisch herstel. Ook is onzeker of de compensatieregelingen vanuit het Rijk op het huidige niveau worden doorgedragen. Dit kan een aanzienlijke impact hebben op de inkomensvoorzieningen uit de Participatiewet. Tegelijkertijd blijft een trend zichtbaar van een groeiend beroep op de voorzieningen uit de Jeugdwet en de WMO waarvoor ook nu geen volledige compensatie plaatsvindt. Ten opzichte van de begroting 2020 kent deze *netwerkbegroting 2021* al een verhoging van de budgetten voor het sociaal domein van ruim € 1 miljoen. Driekwart van alle gemeenten kampt met dezelfde problemen. Daarom is nu vooral van belang hoe we als bestuur met die onzekerheden omgaan.

De keuze de kaderstelling door de raad in een zomernota te vervatten in plaats van vroeger in het voorjaar heeft ons als college duidelijkheid gegeven. De beschouwingen bij de zomernota gaven concreet richting en prioritering in de bestuurlijke ambities voor de komende jaren. Binnen die kaders hebben we de begroting en het daarin opgenomen investeringsprogramma in balans gebracht met de financiële mogelijkheden en risico’s. De keuzes zijn gemaakt op basis van de prioriteiten van de raad en de alternatieven voor planning, kwaliteit en intensiteit.

Hoewel het reguliere begrotingssaldo in het tweede begrotingsjaar 2022 niet sluit en het voor structurele baten en lasten gecorrigeerde begrotingsresultaat in de 2021 en 2022 niet sluitend is zijn we er van overtuigd u een gedegen netwerkbegroting voor te leggen. Een realistische netwerkbegroting die toets van financiële houdbaarheid kan doorstaan én de beloftes aan Zundert waarmaakt.

Wij kijken uit naar een constructieve bespreking van deze netwerkbegroting met uw raad op 10 november aanstaande.
Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Zundert,
De secretaris,

De burgemeester,

J.W.F. Compagne

J.G.P. Vermue

2 Inleiding

2.1 Algemeen

Op 6 oktober jl. is de raad door het college nader geïnformeerd over actuele en relevante ontwikkelingen zoals de septembercirculaire gemeentefonds met de raadsmededeling ZD200435555: *Voortgangsbericht Netwerkbegroting 2021 – 2024*. Met deze raadsmededeling is de raad meegenomen in de meest actuele en relevante informatie in de voorbereiding op haar kaderstellende rol bij het vaststellen van de netwerkbegroting 2021 -2024. Daar hoorden ook de overwegingen van het college over het beperken van het investeringsprogramma bij. Met deze raadsmededeling gaf het college inzicht in hoe zij heeft gewerkt aan een realistische begroting waarin de bestuursopdrachten in uitvoering komen en de financiële stabiliteit zoveel mogelijk blijft geborgd ondanks dat een begroting opstellen in deze bijzondere tijden omgeven is met veel onzekerheden.

In deze netwerkbegroting is de septembercirculaire 2020 verwerkt die ten opzichte van de meicirculaire, zoals verwerkt de zomernota, enkel voor de jaarschijf 2021 een materiële (positieve) wijziging inhield. In de zomernota was gerekend met een investeringsvolume voor de vierjaars periode van €32 miljoen dat op basis van een actuele inschatting zou worden vermeerderd met €10 miljoen nog niet uitgevoerde investeringen uit eerdere jaren. Dat zou het totale investeringsprogramma voor vier jaar op €40 miljoen brengen en daarmee teveel spanning zetten op de financiële kengetallen, de uitvoeringsorganisatie en het exploitatieresultaat. Daarom hebben we een keuze gemaakt onderstaande investeringen voorlopig buiten het investeringsprogramma te houden en “te parkeren” voor de jaarschijf 2025. Deze investeringen blijven nadrukkelijk deel uitmaken van onze collectieve ambitie. De werkwijze wordt dan dat in 2021 periodiek een actuele inschatting wordt gemaakt van zowel uitvoerbaarheid, de financiële mogelijkheden en nut en noodzaak van het investeringsprogramma. Daardoor kan nieuwe financiële ruimte beschikbaar komen. In 2021 wordt het investeringsprogramma 2022 – 2025 opnieuw en integraal beoordeeld.

Het gaat om de volgende investeringen:

Jaar	Investering	Bedrag
2016	7.16.20 Nieuwe sanitatie-pilot Vrede Oord	€ 145.127
2017	7.17.17 Nieuwe sanitatie-pilot Achtmaalseweg	€ 93.190
2019	7.19.13 Riolering Onder de Mast fase 2	€ 200.000
2021	Vervanging drukriolering (electromech)	€ 200.000
2021	afkoppelen HWA De Berk (planvorming)	€ 100.000
2021	Riolering vrijerval 50%	€ 250.000
2021	Vervanging brug Watermolenstraat	€ 200.000
2021	vervangen evenementenkasten Oranjeplein	€ 102.570
2021	Vervanging gemaal Kruispad	€ 75.000
2022	Huinrichting Veld-, Kappelleke- & W Pastoorsstraat ZND	€ 1.175.000
2022	Parallelwegen Bredaseweg inrichten als fietsstraten	€ 1.385.000
2023	Huinrichting Burg Manderslaan en Meirseweg ZND	€ 520.000
2023	30 km/u zone Kl-Zundertseweg + Past van Vessemstr KLZ	€ 765.000
2024	Traverse Sint Bavostraat, Rijsbergen	€ 2.055.000
2022	vervangen evenementenkast Nassauplein	€ 39.943
2023	vervangen evenementenkasten J Koekenplein, Prinsenstr	€ 33.931
2024	Sporthal Zundert Sanitair	€ 183.000
2022	Tennis Rijsbergen toplaagrenovatie tennisbanen	€ 177.000
2023	VV Moerse boys sanitair kleedruimten	€ 275.000
2022	ZTV renovatie tennisbanen	€ 121.000
2022	Herplantplicht bomen	€ 300.000
2022	Vervanging speelvoorzieningen	€ 225.000
2022	Riolering vrijerval	€ 500.000
2022	afkoppelen HWA bestaande wijken	€ 500.000
2022	Vervanging drukriolering (electromech)	€ 200.000
2022	Renovatie hoofdgemalen elec/meck	€ 60.000
2022	Real time control hoofdgemalen	€ 30.000
2022	Combinatiewerken openbare werken	€ 37.500
Totaal beperking investeringen 2020 - 2024		€ 9.948.261

Het investeringsprogramma 2021 – 2024 is in een totaaloverzicht opgenomen aan het einde van het onderdeel **5.6: geprognosticeerde balans**.

2.2 Opbouw

Programma indeling 2021

Elk programma is voorzien van een verbeelding van het zogenaamde doelen-inspanningen-netwerk: de bekende programmaplaat. Deze zijn voor 2021 weer geactualiseerd. Daarmee is in één oogopslag de essentie van de programma's is af te lezen. Ook zijn hier de operationele doelstellingen opgenomen. Deze verbinden de strategische doelen met resultaten van de inspanningen. Het zijn heel concreet gedefinieerde kengetallen die een indicatie geven of en in welke mate de resultaten van inspanningen ook het realiseren van de strategische doelen dichterbij brengt. De opbouw is altijd volgens de structuur: wie, wat waar en wanneer? Belangrijk is hier het onderscheid te maken tussen doelen en resultaten

Een doel is de beschrijving van de gewenste situatie, het gewenste effect. Dit is ook het strategisch niveau waarop de raad de kaders heeft gesteld. Een resultaat is wat er klaar is wanneer de inspanning, het project of de investering klaar is. Inspanningen zijn de uitvoerings- en beheerstaken waar het college verantwoordelijk voor is. Omdat de visualisatie van de programma's in de programmaplatten, in het PDF formaat van de begroting niet altijd even goed leesbaar is, worden die ook nog separaat meegezonden in hun originele formaat.

Incidenteel en structureel

Voor structurele baten en lasten geldt in het algemeen, dat zij tot nadere besluitvorming voor onbepaalde tijd in de begroting staan. Met andere woorden, er is (nog) geen einddatum bekend. Dit noemt men ook wel structureel bestaand beleid. Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Deze posten zijn tijdelijk en hebben een eindig doel. Met andere woorden, er is een einddatum bekend. Drie of vier jaar opnemen van een raming is daarbij geen harde scheidslijn meer bij het bepalen of een begrotingspost structureel of incidenteel is. Wanneer de einddatum vier of vijf jaar ligt na het voor het eerst opnemen van een post, kan deze post nog steeds aangemerkt worden als incidenteel. Hoe verder de einddatum ligt na (het hulpmiddel van) drie jaar, hoe minder aannemelijk gemaakt kan worden dat er sprake is van een reële einddatum. Van een begrotingspost waarvan de einddatum over tien jaar ligt kan moeilijk aannemelijk gemaakt worden dat deze post het begrotingssaldo incidenteel beïnvloedt.

Waar de grens precies ligt is moeilijk aan te geven, aangezien het BBV geen scherpe definitie geeft wat structureel of incidenteel is. Het BBV laat ruimte aan de decentrale overheden omdat dit past bij de eigen beoordeling van de lokale omstandigheden.

Verschillenanalyse

Bij elk programma is een verschillenanalyse opgenomen. Hierin worden de financiële verschillen verklaard tussen de begroting 2020, ná aanpassingen uit de bestuursrapportages 2020. Daarbij is aangegeven of het verschillen zijn op structurele posten of incidentele posten: stoppen/starten met structureel beleid of stoppen/starten met incidentele inspanningen. De termen *voordeel* en *nadeel* betekenen hier dus een positieve of negatieve mutaties ten opzichte van de begroting 2020. In de verschillenanalyse komt bij de programma's steeds terug: "*Personele capaciteit: verschuiving tussen taakvelden en programma's, binnen de financiële kaders van de totale begroting.*" In de netwerkbegroting zijn "mensen en middelen" gekoppeld aan inspanningen die de meest waarde toevoegen aan onze doelstellingen. Omdat we de oude afdelingenstructuur hebben losgelaten zijn we heel flexibel geworden bij de inzet van capaciteit. Ook gaandeweg het begrotingsjaar vinden er daarom verschuivingen plaats tussen taakvelden en programma's. Die verschillenanalyses bij de programma's in deze begroting gaan over die verschuivingen ten opzichte van begrotingsjaar 2020. Deze verschuivingen zijn herverdelingen binnen de totale (financiële) begroting en nadrukkelijk géén uitbreidingen.

Financiële begroting

Wanneer we onze strategische doelstellingen uitwerken in inspanningen, inclusief alle wettelijke taken en reguliere werkzaamheden ontstaat het volgende meerjarig financieel beeld:

	2021		2022		2023		2024	
Saldo begroting 2021-2024	€ 99.137	V	€ -213.273	N	€ 136.381	V	€ 592.991	V
Incidenteel lasten			€ 50.000	V				
Incidenteel baten	€ -222.500	N	€ -176.481	N	€ -10.000	N	€ -81.038	N
Structureel resultaat	€ -123.363	N	€ -339.754	N	€ 126.381	V	€ 511.953	V

Het **begrotingssaldo** is het feitelijke begrotingsresultaat dat, indien alles verloopt zoals gepland, gelijk is aan het jaarrekening resultaat voor de boekjaren 2021 tot en met 2024. Het structureel resultaat is een *gecorrigeerd* begrotingsresultaat vanuit het perspectief van het provinciaal financieel toezicht. Het begrotingsresultaat is dan gecorrigeerd voor alle baten en lasten die volgens de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) als incidenteel moeten worden aangemerkt. Waar de grens precies ligt is moeilijk aan te geven, aangezien het BBV geen scherpe definitie geeft wat structureel of incidenteel is. Het BBV laat ruimte aan de decentrale overheden omdat dit past bij de eigen beoordeling van de lokale omstandigheden. (*Zie ook de toelichting hierboven*) De eerste twee begrotingsjaren zijn naar onze eigen beoordeling nog niet reëel en structureel in evenwicht. We zijn er van overtuigd dat dat wel het geval is voor de jaren 2023 en 2024 waardoor voor 2021 regulier repressief toezicht van toepassing is.

Instellen subsidieplafonds 2021

Op grond van artikel 4 lid 1 van de Algemene Subsidieverordening besluit de raad jaarlijks bij het vaststellen van de begroting tot het instellen van subsidieplafonds. Een subsidieplafond is het totale bedrag dat gedurende een jaar maximaal beschikbaar is voor de verstrekking van subsidies. Het werken met een subsidieplafond verhoogt de beheersbaarheid van de subsidiebudgetten. De raad heeft in juni 2020 het nieuwe subsidiebeleid en nieuwe subsidieverordening vastgesteld. Op basis van dit nieuwe subsidiebeleid worden de nieuwe subsidieplafonds voorgesteld.

Vanaf 2021 geldt de volgende verdeling van de subsidieplafonds:

Professionele organisaties

€ 557.557	2.1 Sociale basis bevorderen
€ 576.141	2.2 Investeren in de toekomst
€ 90.000	2.3 Samen aan de slag voor bestaanszekerheid
€ 282.155	2.4 Ondersteuning eenvoudig en dichtbij
€ 114.237	2.5 Cultuur, kunst en vrijetijdseconomie

Vrijwilligersorganisaties

€ 171.456	2.1 Sociale basis bevorderen
-----------	------------------------------

Eenmalige subsidie

€ 10.000

Programmaplan

We hebben 4 beleidsprogramma's: Veiligheid, Economie & innovatie, Zorg & sociaal domein en Omgeving & maatschappij. Daarnaast hebben we de uitvoeringsprogramma's Beheer en ontwikkeling openbare ruimte en Service en de overzichten Bestuur en Algemene dekkingsmiddelen en overhead.

Een programmastructuur zit als volgt in elkaar:

Per programma worden de volgende punten opgenomen:

1. De visie en strategische doelstellingen, zoals opgenomen in de voorjaarsnota (wat willen we bereiken?)
2. De operationele doelstellingen (hoe meten we de voortgang?)
3. De inspanningen om de operationele doelstellingen te realiseren met daarbij:
 - De concrete acties (wat gaan we daar voor doen?)
 - De betrokken stakeholders
 - Betrokkenheid raad
 - Planning
 - De benodigde middelen
4. De baten en lasten waarbij verschillen tussen de begroting 2020 (na 1^e bestuursrapportage) en 2021 worden toegelicht (wat mag het kosten?).

Behalve de Gemeentewet is ook de BBV (het besluit begroting en verantwoording) wetgeving voor de gemeentelijke financiële administratie. Deze schrijft onderstaande structuur van taakvelden voor. In Zundert hebben we die taakvelden verdeeld over de programma's volgens dit overzicht. Ook de financiën worden per programma op dat niveau weergegeven.

Programma indeling 2021									
1 Veiligheid	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	4 Omgeving & Maatschappij	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	6 Service	0.2 Burgerzaken			
	1.2 Openbare orde en veiligheid			4.1 Openbaar basisonderwijs			7.5 Begraafplaatsen		
2 Economie & Innovatie	3.1 Economische ontwikkeling			4.2 Onderwijsvesting			8.3B Wonen en bouwen		
	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur								
	3.3 Bedrijfsloket en -regelingen			5.1 Sportbeleid en activering	7 Bestuur	0.1 Bestuur			
	3.4 Economische promotie			5.2 Sportaccommodaties	8 Alg. dekkingsmiddelen overhead	0.4A Overhead			
3 Zorg en sociaal domein	6.1B Samenkracht en burgerparticipatie			5.3 Cultuur	venootschapbelasting	0.5 Treasury			
	6.2 Wijkteams			5.4 Musea	onvoorzien	0.61 OZB - woningen			
	6.3 Inkomensregelingen			5.5 Cultureel erfgoed		0.62 OZB - niet woningen			
	6.4 Begeleide participatie			5.6 Media		0.64 Belastingen overig			
	6.5 Arbeidsparticipatie			6.1A Samenkracht en burgerparticipatie		0.7 Algemene uitkering			
	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)			8.1A Ruimtelijke ordening		0.8 Overige baten en lasten			
	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+			8.2 Grondexploitaties woningen		0.9 Vennootschapsbelasting			
	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-			8.3A Wonen en bouwen		0.10 Mutaties reserves			
	6.81 Geëscaleerde zorg 18+			7.1 Volksgezondheid					
	6.82 Geëscaleerde zorg 18-			8.3C Omgevingswet					
		5 Beheer & ontwikkeling openbare ruimte	5.4B Servicedienst						
				2.1 Verkeer en vervoer					
				2.2 Parkeren					
				2.5 Openbaar vervoer					
				5.7 Openbaar groen en recreatie					
				7.2 Riolering					
				7.3 Afval					
				7.4 Milieubeheer					
				8.1B Ruimtelijke ordening (BGT)					

Paragrafen

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten moeten in de begroting in ieder geval de volgende paragrafen worden opgenomen:

- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid

De paragrafen hebben als doel een “dwarsdoorsnede” te geven van de begroting, telkens bezien vanuit een bepaald perspectief. Denk bijvoorbeeld aan het risicoprofiel, de bedrijfsvoering of de kwaliteit van de openbare ruimte. De paragrafen hebben voornamelijk betrekking op de beleidscontouren van het beheersproces en zijn grotendeels “intern” gericht. Vanzelfsprekend is vaak wel sprake van een behoorlijke financiële betekenis en een grote bestuurlijke impact.

GEMEENTE ZUNDERT IS ALS BOOMSCHORS DOOR HAAR VELE BOSSEN, BOOMTEELT EN AGRARISCH GEBIED. HET IS HEERLIJK WARM EN GOED BESCHERMEND, MAAR JE KAN JE ER OOK AAN SCHAVEN. GEDREVENHEID BEHOORT TOT ÉÉN VAN DE ZUNDERTSE KWALITEITEN. GEPASSIONEERD, BEZIELD EN ENTHOUSIAST. NIETS IS ONMOGELIJK. GEMEENTE ZUNDERT LIGT IN HET ZUIDEN VAN BRABANT EN GRENST AAN BELGIË. MENSEN UIT ZUNDERT HEBBEN EEN HECHTE BAND MET ELKAAR EN DE STREEK. ZUNDERT IN DRIE WOORDEN: GROEN, GEDREVEN, GEMEENSCHAPSZIN.



Programmaplan



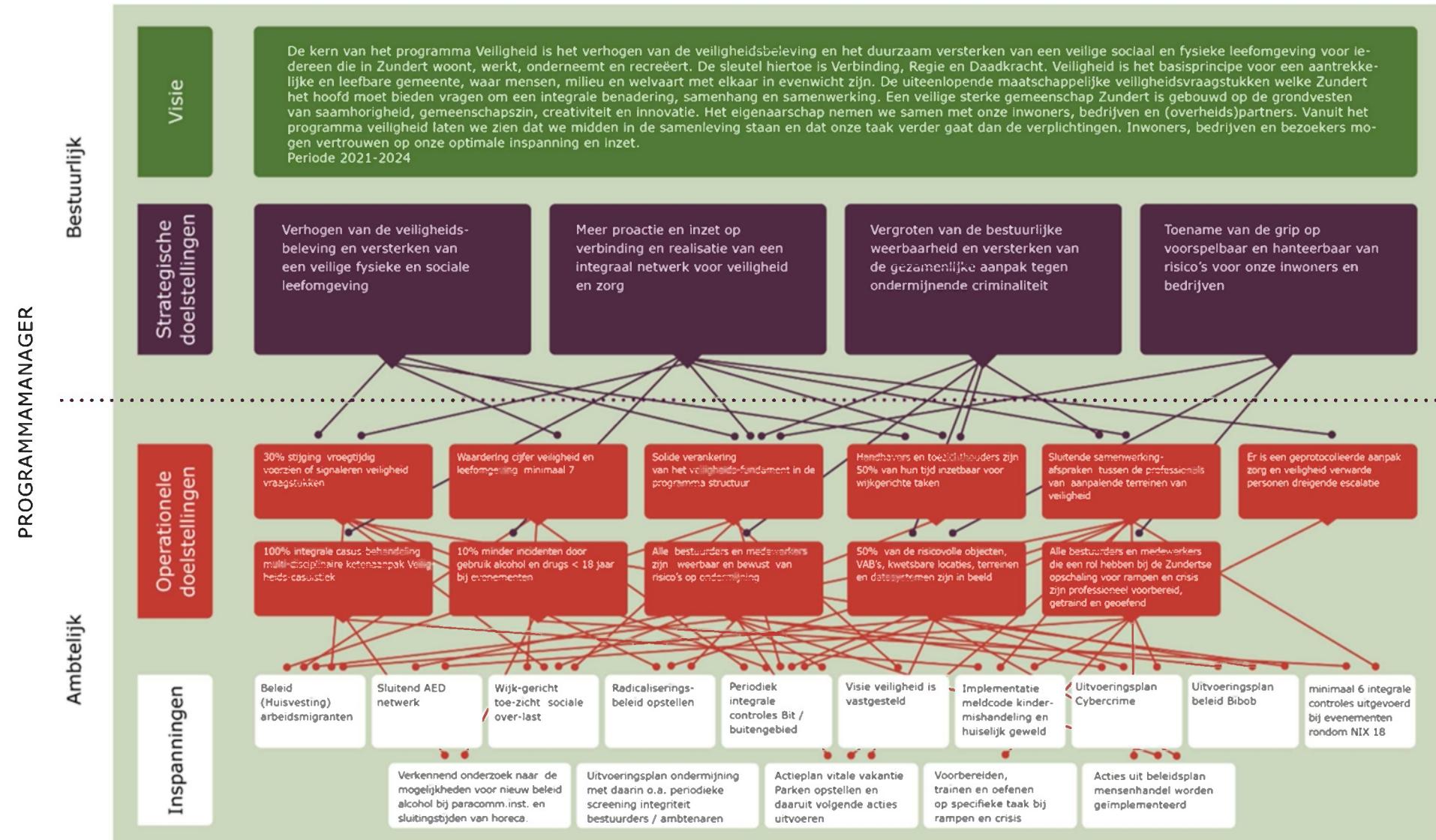
3 Programmaplan

3.1 Programma 1 Veiligheid



Veiligheid

3.1.1 Wat willen we bereiken?



3.1.2 Wat gaan we daarvoor doen?

inspanning	stakeholders	Betrokkenheid raad	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4	Financiën
Beleid en instrumentarium ontwikkelen voor monitoring van arbeidsmigranten.	Bedrijven, MKB, ZLTO, RIEC	informeren		x			Binnen budget
Vanuit wijkgericht toezicht sociale overlast en onveiligheid eerder signaleren en aanpakken.	Boa's, Woningcorporaties, Politie, Zorg&Veiligheid	informeren			x		Binnen budget
Acties beleidsplan mensenhandel implementeren.	Hulpverleningspartners, scholen, Politie, RIEC, ZVH, Comensha	informeren		x			Binnen budget
Beleid Radicalisering opstellen.	VNG, Zorg&Veiligheidshuis	informeren		x			Binnen budget
Traject opzetten om te komen tot een bestuurlijk en maatschappelijk gedragen visie voor veiligheid 2022-2030.	Bewoners, Bedrijven, Raad, Politie, RIEC, Veiligheidsregio, Hulpverleningspartners, Ambassadeurs, Zorg & Veiligheid, BOR, M&O	informeren				x	Binnen budget
Plan van aanpak opstellen om digitale criminaliteit te voorkomen.	Gemeente, Equalit, RIEC, politie	informeren	x				Binnen budget
Verkennend onderzoek naar mogelijk nieuw beleid alcohol bij para commerciële instellingen en sluitingstijden horeca.	Para-commerciële instellingen, Zorg&Veiligheid, horeca, politie	informeren			x		Binnen budget
Minimaal 6 integrale controles bij evenementen NIX18.	Boa's, politie, organisatoren, jongerenwerkers, HALT, GGD en horeca	informeren	x	x	x	x	Binnen budget
Bibob beleid actualiseren en uitvoeringsplan opstellen.	Vergunningen, politie	informeren		x			Binnen budget
AED netwerk completeren	VRMWB, ondernemers, RAV, meldkamer	besluit	x				Binnen budget

inspanning	stakeholders	Betrokkenheid raad	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4	Financiën
Uitvoeringsplan ondermijning opstellen met de focus op weerbaarheid bestuurders.	Boa's, politie, RIEC	informeren			x		Binnen budget
Periodiek integrale controles BIT / buitengebied.	AOV, Regisseur, Boa's, RIEC, politie, OMWB, Baronie	informeren				x	Binnen budget
Voorbereiden, trainen en oefenen op specifieke taak bij rampen en crisis.	VRMWB, medewerkers met functies binnen rampen en crisis. Regisseur Veiligheid	n.v.t.			x		Binnen budget
Actieplan vitale vakantieparken opstellen en daaruit volgende acties uitvoeren	Project vitaal buitengebied, Provincie, BZK, Recron, ondernemers, RWB	informeren	x	x	x	x	Binnen budget
Acties uit beleidsplan mensenhandel worden geïmplementeerd	Politie, zorg en veiligheidshuis, BOA's, werkgevers, scholen, OM, RIEC, Raad voor kinderbescherming, CoMensha en OMWB	informeren		x			Binnen budget

3.1.3 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten						
1.1 crisisbeheersing en brandweer	€ 1.122.000	€ 1.200.159	€ 1.279.169	€ 1.309.064	€ 1.339.715	€ 1.370.141
1.2 openbare orde en veiligheid	€ 1.005.760	€ 1.098.309	€ 1.107.021	€ 1.125.324	€ 1.144.014	€ 1.163.176
Fort Oranje	€ 729.608	€ 524.300	€ 66.000	€ 66.000	€ 66.000	€ 66.000
Totaal lasten	€ 2.857.368	€ 2.822.768	€ 2.452.190	€ 2.500.388	€ 2.549.729	€ 2.599.317
Baten						

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2019	2020	2021	2022	2023
1.1 crisisbeheersing en brandweer	€ 98.831	€ 5.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
1.2 openbare orde en veiligheid	€ 44.047	€ 31.099	€ 29.939	€ 29.939	€ 29.939	€ 29.939
Fort Oranje	€ 1.368.180	€ 3.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal baten	€ 1.511.058	€ 39.099	€ 30.939	€ 30.939	€ 30.939	€ 30.939
Saldo	-€ 1.346.310	-€ 2.783.669	-€ 2.421.251	-€ 2.469.449	-€ 2.518.790	-€ 2.568.378

Verschillenanalyse:

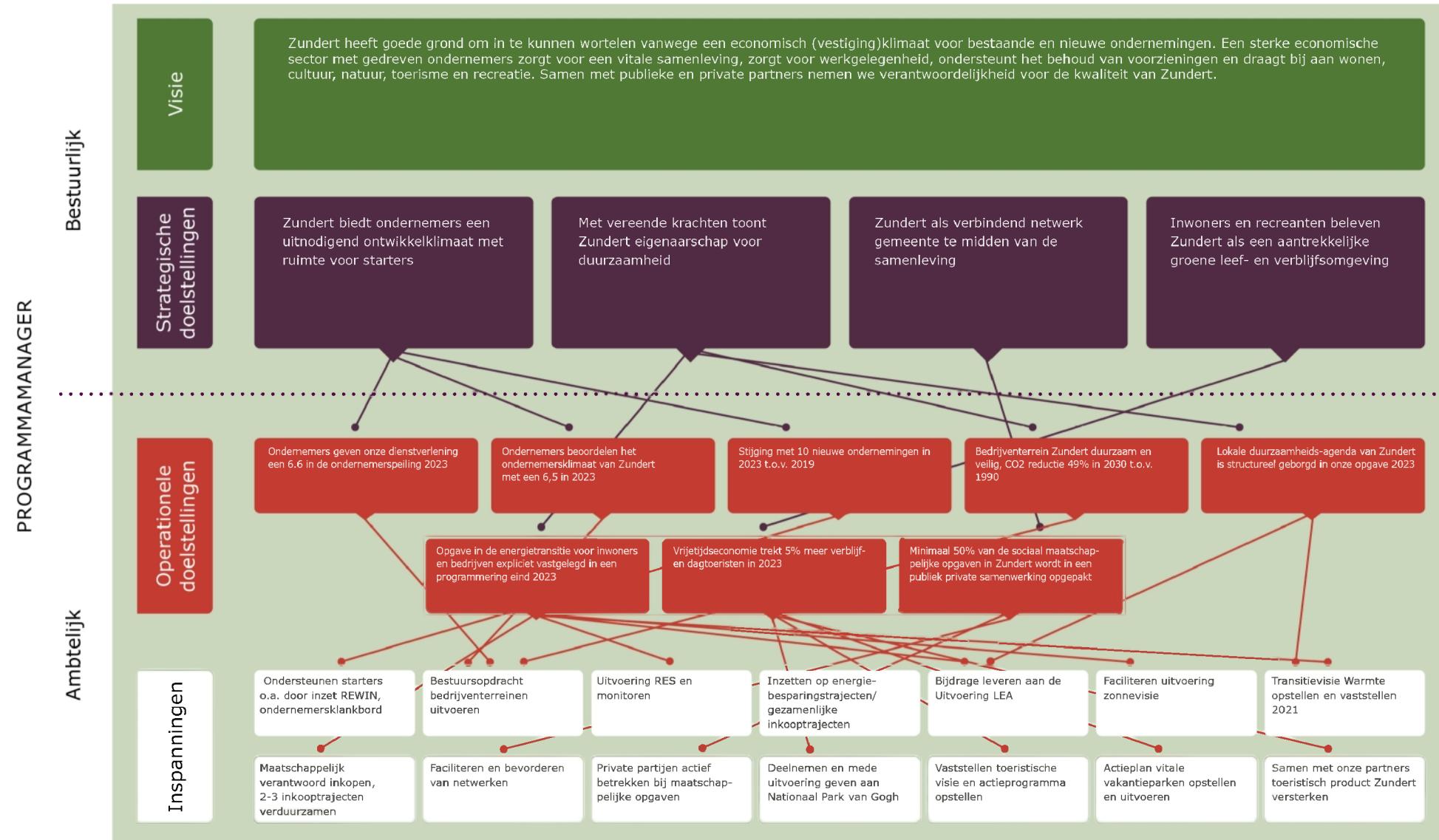
Omschrijving	Bedrag	Inc/str
Taakveld 1.1 crisisbeheersing en brandweer In 2021 zijn de afschrijvingslasten hoger door de ingebruikname van de brandweerkazerne in Zundert. Gedeeltelijke dekking van deze kapitaallasten vanuit de reserve (<i>programma 8, algemene dekkingsmiddelen</i>)	- € 27.000	Structureel
Taakveld 1.1 crisisbeheersing en brandweer De gemeentelijke bedrage aan de veiligheidsregio bedraagt in 2021 € 1.136.000, terwijl deze in 2020 € 1.081.00 was.	- € 55.000	Structureel
Fort Oranje Ten opzichte van 2020 is de verwachting dat de juridische kosten met € 100.000 en de beveiligingskosten met € 360.000 minder zullen zijn.	€ 460.000	Structureel
Overige < € 25.000	- € 15.582	
Totaal voordeel	€ 362.418	

3.2 Programma 2 Economie & Innovatie



Economie & Innovatie

3.2.1 Wat willen we bereiken?



3.2.2 Wat gaan we daarvoor doen?

inspanning	stakeholders	Betrokkenheid raad	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4	Financiën
Ondersteunen starters door o.a. inzet van REWIN en ondernemersklankbord (o.a. organiseren ondernemersevent).	Ondernemersverenigingen, OKB, REWIN, RWB	informeren	x	x	x	x	Binnen budget
Uitvoering geven aan de bestuursopdracht bedrijventerreinen met aandacht voor duurzaamheid en veiligheid	Ondernemersverenigingen, RWB, REWIN, OKB.	besluit	x	x	x		Binnen budget
Uitvoering geven aan RES, monitoring en RES 1.0 laten vaststellen	RES ambtelijk/bestuurlijk, Regio West-Brabant	besluit	x	x	x	x	Binnen budget
Inzetten op energiebesparing en gezamenlijke inkooptrajecten en nieuwe aanvraag voorbereiden voor RRE subsidie	WindCent, Regionaal energieloket, Rabobank	informeren	x	x			Binnen budget
Uitvoering van LEA verder oppakken, faciliteren/ondersteunen mogelijkheden voor collectieve zonnedaken en bewustwording over duurzaamheid creëren en vergroten	WindCent	n.v.t.	x	x			Binnen budget
Faciliteren bij realisatie van projecten zonne-energie ter uitvoering van de Zonnevisie	Regionaal Energieloket, WindCent, RES organisatie, Enexis	informeren	x	x			Binnen budget
Transitievisie Warmte opstellen en laten vaststellen	Windcent, Thuisvester, Enexis, RES organisatie	besluit	x	x	x		Binnen budget
Uitvoering geven aan maatschappelijk verantwoord inkopen. Bij 2-3 inkooptrajecten specifiek aandacht besteden aan duurzaamheid	Inkoopbureau, De6	informeren	x	x	x	x	Binnen budget
Private partijen actief betrekken bij de grote maatschappelijke opgaven	WindCent, BCT, Bewonersverenigingen, Thuisvester, Vicoe	n.v.t.	x	x	x	x	Binnen budget
Faciliteren en bevorderen van netwerken die een bijdrage leveren aan de strategische doelen	Energie A16, De6, Landstad de Baronie, Visit Brabant, Pret, VVV, RECRON, KHN.	n.v.t.	x	x	x	x	Binnen budget
Toeristische visie opstellen en laten vaststellen	Pret, VVV, ondernemers	besluit	x	x			Binnen budget

inspanning	stakeholders	Betrokkenheid raad	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4	Financiën
Actieplan Vitale vakantieparken opstellen en daaruit volgende acties uitvoeren.	Project vitaal buitengebied, Provincie, BZK, Recron, ondernemers, RWB	informeren	x	x	x	x	Binnen budget
Deelnemen en mede uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma van Gogh Nationaal Park	RWB, gemeente Breda, Etten-Leur, PRET, VVV, Visit Brabant, Landstad Baronie.	informeren	x	x	x	x	budget voor 3 jaar, jaarlijks € 12.500
Samen met onze partners toeristisch product Zundert versterken	Landstad Baronie, RWB, ondernemers, Visit Brabant	informeren	x	x	x	x	Binnen budget

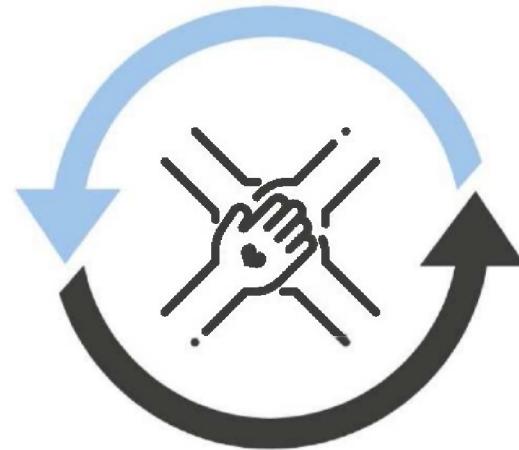
3.2.3 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting		Begroting		Meerjarenraming		
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	
Lasten								
3.1 economische ontwikkeling	€ 1.264.231	€ 4.712.270	€ 444.878	€ 490.997	€ 497.239	€ 503.605		
3.2 fysieke bedrijfsinfrastructuur	€ 165.504	€ 803.873	€ 1.384.317	€ 1.441.144	€ 0	€ 0		
3.3 bedrijfsloket en -regelingen	€ 31.119	€ 19.270	€ 22.607	€ 22.544	€ 22.481	€ 22.416		
3.4 economische promotie	€ 111.241	€ 110.809	€ 70.302	€ 120.939	€ 70.939	€ 70.939		
Totaal lasten	€ 1.572.095	€ 5.646.222	€ 1.922.104	€ 2.075.624	€ 590.659	€ 596.960		
Baten								
3.1 economische ontwikkeling	€ 897.790	€ 3.838.099	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
3.2 fysieke bedrijfsinfrastructuur	€ 223.504	€ 803.873	€ 1.384.317	€ 1.441.144	€ 0	€ 0		
3.3 bedrijfsloket en -regelingen	€ 19.832	€ 17.477	€ 17.477	€ 17.477	€ 17.477	€ 17.477		
3.4 economische promotie	€ 182.107	€ 164.341	€ 164.341	€ 164.341	€ 164.341	€ 164.341		
Totaal baten	€ 1.323.233	€ 4.823.790	€ 1.566.135	€ 1.622.962	€ 181.818	€ 181.818		
Saldo	-€ 248.862	-€ 822.432	-€ 355.969	-€ 452.662	-€ 408.841	-€ 415.142		

Verschillenanalyse:

Omschrijving	Bedrag	Inc/str
<u>Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling & 3.4 Economische promotie</u> Verschuivingen van de personeelslasten tussen de diverse programma's. Een analyse van de personeelslasten is opgenomen in 3.8 "algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien". Daarnaast zijn er in 2020 eenmalige middelen beschikbaar gesteld voor het klimaatakkoord in de decembercirculaire 2020.	€ 200.000	Structureel en incidenteel
<u>Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling</u> In 2020 was een noodfonds opgenomen om instellingen en ondernemers te ondersteunen in de coronatijd.	€ 250.000	Incidenteel
<u>Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling</u> De grondtransacties van BCT lopen, vanwege het toegepaste voorkeursrecht, via de gemeente in zogenaamde AB BC verkopen. Koop en doorverkoop vinden gelijktijdig plaats waardoor er per saldo geen baten of lasten voor de gemeente ontstaan. In 2020 waren deze voor een bedrag ad € 3.838.099 opgenomen.	€ 0	structureel
<u>Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur</u> Door de verkopen van "Beekzicht" en "Molenzicht" zullen zowel de lasten als de baten stijgen met € 580.444. Deze baten en lasten hebben geen invloed op de exploitatie, maar alleen op de balanspositie voorraden.	€ 0	Incidenteel
Overige < € 25.000	€ 16.463	
Totaal voordeel	€ 466.463	

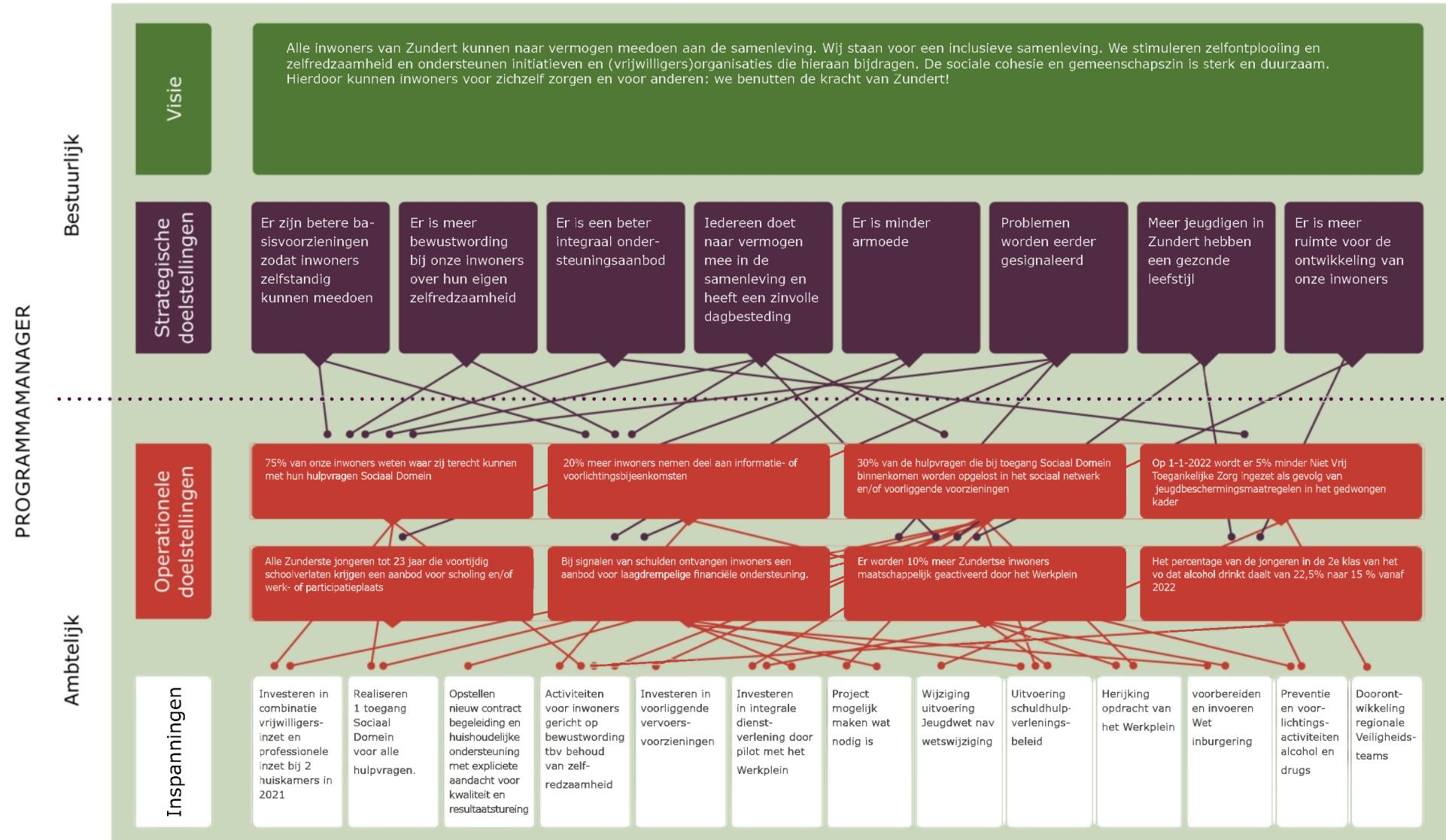
3.3 Programma 3 Zorg & Sociaal Domein



Zorg & Sociaal Domein

3.3.1

Wat willen we bereiken?



3.3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

inspanning	stakeholders	Betrokkenheid raad	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4	Financiën
Realiseren toegang sociaal domein voor alle hulpvragen op het gebied van welzijn, zorg, opvoeden, werk en inkomen	Centrum voor Jeugd en Gezin, Loket Elz, Werkplein, Surplus Welzijn, Stichting Welzijn Zundert	n.v.t.	x	x	x	x	Binnen budget
Wijziging uitvoering Jeugdwet n.a.v. wetswijziging	D9 gemeenten, jeugdhulpaanbieders	n.t.b.	x	x	x	x	N.t.b. Afhankelijk van wetswijziging
Preventie en voorlichtingsactiviteiten alcohol en drugs	GGD, Novadic-Kentron, Halt, boa's, jongerenwerk, politie, (sport)verenigingen, horecaondernemers	n.v.t.	x	x	x	x	Binnen budget
Investeren in collectieve ontmoetingsvoorzieningen met een combinatie van vrijwilligers en zorgprofessionals.	Surplus Welzijn, Stichting Welzijn Zundert	besluit	x	x	x	x	Binnen budget
Doorontwikkeling regionale veiligheidsteams	D9 gemeenten, Centrum voor Jeugd en Gezin, Veilig Thuis, Raad voor de Kinderbescherming, Gecertificeerde Instellingen	n.v.t.	x	x	x	x	Binnen budget
Investeren in integrale dienstverlening door pilot met het Werkplein	Centrum voor Jeugd en Gezin, Loket Elz, Werkplein, Surplus Welzijn, Stichting Welzijn Zundert en het Jongerenwerk	informeren	x	x	x	x	Binnen budget
Uitvoering armoede- en schuldhulpverleningsbeleid	De6 gemeenten, Centrum voor Jeugd en Gezin, Loket Elz, Werkplein, Surplus Welzijn, Stichting Welzijn Zundert, het Jongerenwerk	n.v.t.	x	x	x	x	Binnen budget

inspanning	stakeholders	Betrokkenheid raad	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4	Financiën
	en signaal partners, Thuisvester, zorgverzekeraars, energieleveranciers en waterschap bedrijven.						
Herijking opdracht van het Werkplein	Bedrijven, ondernemers en het Werkplein, Surplus en Loket Elz	n.t.b.	x	x	x	x	Binnen budget
Opstellen nieuw contract begeleiding en huishoudelijke ondersteuning met expliciete aandacht voor kwaliteit en resultaatsturing	De6, zorgaanbieders	n.v.t.	x	x	x		Binnen budget
Activiteiten voor inwoners gericht op bewustwording t.b.v. behoud van zelfredzaamheid	Surplus, Avoord, SWZ, Jongerenwerk, GGD	n.v.t.	x	x	x	x	Binnen budget
Investeren in voorliggende vervoersvoorzieningen	SWZ, ANWB	informeren		x			Binnen budget
Project mogelijk maken wat nodig is (analyse van de gezinnen met de grootste ondersteuningsvragen)	Toegang, Loket Elz, Werkplein, Jeugdprofessionals, SWZ, Surplus	informeren	x	x	x	x	Binnen budget
voorbereiden en invoeren Wet inburgering	De6 gemeenten, Werkplein, welzijnsinstellingen, vluchtelingenwerk, (taal)scholen, werkgevers	besluit	x	x			Binnen budget

3.3.3 Wat mag het kosten?

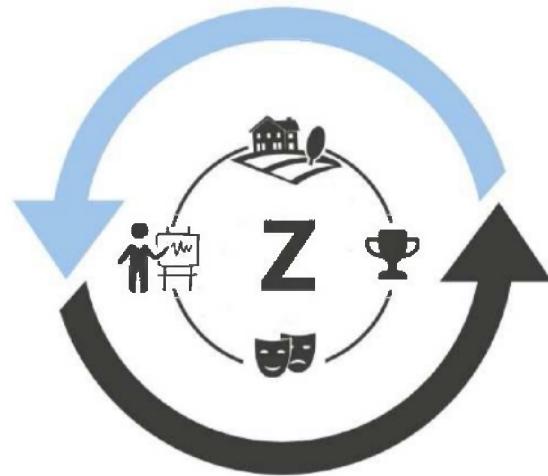
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2019	2020	2021	2022	2023
Lasten						
6.1 B samenkracht en burgerparticipatie	€ 1.250.357	€ 1.514.672	€ 1.316.476	€ 1.327.317	€ 1.334.860	€ 1.342.553
6.2 wijkteams	€ 1.322.961	€ 1.345.411	€ 1.404.864	€ 1.401.299	€ 1.402.252	€ 1.403.224
6.3 inkomensregelingen	€ 4.377.997	€ 4.258.208	€ 4.573.212	€ 4.602.227	€ 4.631.775	€ 4.658.100
6.4 begeleide participatie	€ 2.248.395	€ 2.189.115	€ 2.214.017	€ 2.248.517	€ 2.277.748	€ 2.306.862
6.5 arbeidsparticipatie	€ 319.436	€ 367.330	€ 378.095	€ 391.004	€ 403.973	€ 416.358
6.6 maatwerkvoorzieningen (WMO)	€ 1.136.129	€ 719.405	€ 843.474	€ 846.315	€ 849.214	€ 852.170
6.71 maatwerkdienstverlening 18+	€ 4.423.110	€ 4.183.569	€ 4.168.772	€ 4.168.772	€ 4.168.772	€ 4.168.772
6.72 maatwerkdienstverlening 18-	€ 3.702.410	€ 3.294.000	€ 3.297.000	€ 3.297.000	€ 3.297.000	€ 3.297.000
6.81 geëscaleerde zorg 18+	€ 197.551	€ 242.028	€ 193.737	€ 198.237	€ 198.237	€ 198.237
6.82 geëscaleerde zorg 18-	€ 381.336	€ 416.000	€ 416.000	€ 416.000	€ 416.000	€ 416.000
Totaal lasten	€ 19.359.682	€ 18.529.738	€ 18.805.647	€ 18.896.688	€ 18.979.831	€ 19.059.276
Baten						
6.1 B samenkracht en burgerparticipatie	€ 133.514	€ 117.594	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000
6.3 inkomensregelingen	€ 3.239.056	€ 3.088.379	€ 3.209.299	€ 3.209.645	€ 3.210.017	€ 3.210.396
6.6 maatwerkvoorzieningen (WMO)	€ 144.395	€ 190.000	€ 140.000	€ 140.000	€ 140.000	€ 140.000
Totaal baten	€ 3.516.965	€ 3.395.973	€ 3.649.299	€ 3.649.645	€ 3.650.017	€ 3.650.396
Saldo	-€ 15.842.717	-€ 15.133.765	-€ 15.156.348	-€ 15.247.043	-€ 15.329.814	-€ 15.408.880

Verschillenanalyse:

Omschrijving	Bedrag	Inc/str
Taakveld 6.1 B samenkracht en burgerparticipatie lasten In 2020 was personeel bij onze gemeente in dienst, die ook werd ingezet bij een andere gemeente. Vanaf 2021 vervallen deze kosten.	€ 198.000	str
Taakveld 6.2 wijkteams lasten Als gevolg van een stijging van de personele lasten, stijgen de kosten voor de toegangsloketten.	- € 59.000	str
Taakveld 6.3 inkomstenregelingen lasten	- € 315.000	str

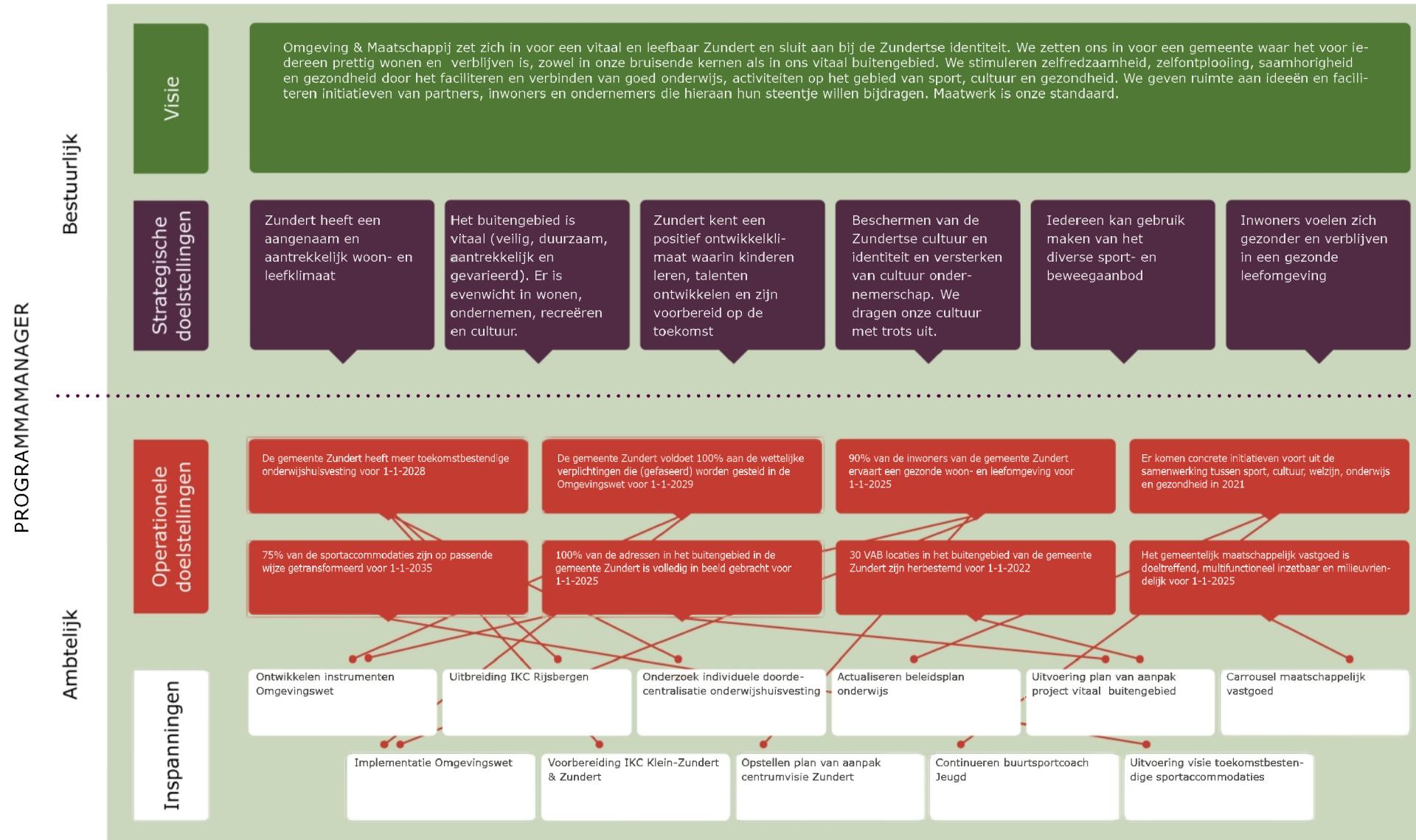
Omschrijving	Bedrag	Inc/str
<p>De lasten voor het werkplein stijgen. Dit is onder andere het gevolg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de ontwikkeling van het aantal klanten en; • het niet kunnen realiseren van de taakstelling. <p>In de loop van 2020 wordt een formatieonderzoek uitgevoerd, waarbij zowel naar kwalitatieve als kwantitatieve aspecten zal worden gekeken. Het werkplein hoopt hierdoor een nog reëller beeld te krijgen van de noodzakelijke bedrijfsvoeringskosten. De effecten hiervan zal het werkplein mogelijk verwerken in de begroting 2022.</p>		
<u>Taakveld 6.6 maatwerkvoorzieningen (WMO) lasten</u> De stijging van de lasten wordt vooral veroorzaakt, door hogere lasten voor de vervoersvoorzieningen. De kosten voor deeltaxi, rolstoelvoorzieningen en overige vervoersvoorzieningen stijgen door een stijgende vraag als gevolg van de vergrijzing.	- € 124.000	str
<u>Taakveld 6.81 geëscaleerde zorg 18+ lasten</u> De lasten voor beschermd wonen nemen af als gevolg van de doordecentralisatie.	€ 48.000	str
<u>Taakveld 6.1 B samenkracht en burgerparticipatie baten</u> In 2020 was personeel bij onze gemeente in dienst, die ook werd ingezet bij een andere gemeente. Vanaf 2021 vervallen deze baten. Dit betekent vanaf 2021 lagere baten van € 95.000. Vanaf 2021 ontvangen we via de algemene uitkering minder gelden voor de Voogdij 18+. Hiervoor kunnen we gebruik maken van de compensatieregeling. Dit was in 2020 nog niet het geval. Vanaf 2021 is hier € 300.000 voor begroot.	€ 182.000	str
<u>Taakveld 6.3 inkomensregelingen baten</u> In 2020 hebben wij een lagere uitkering ontvangen. Wij gaan ervan uit dat dit incidenteel was en ramen de inkomsten op basis van werkelijke inkomsten 2019.	€ 121.000	str
<u>Taakveld 6.6 maatwerkvoorzieningen (WMO) baten</u> De eigen bijdrage is vanuit het rijk verlaagd en voor 2021 begroot op basis van realisatie 2019.	- € 50.000	str
Overige	- € 23.583	
Totaal nadeel	- € 22.583	

3.4 Programma 4 Omgeving & Maatschappij



Omgeving & Maatschappij

3.4.1 Wat willen we bereiken?



3.4.2 Wat gaan we daarvoor doen?

inspanning	stakeholders	Betrokkenheid raad	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4	Financiën
Uitbreiding IKC Rijsbergen met twee lokalen	Stichting Katholiek Onderwijs Rijsbergen	informeren	x	x			Investering € 511.300 in 2020 gevoteerd
Voorbereiding IKC Klein-Zundert *	Stichting Primair Onderwijs Zundert, omwonenden	informeren en t.z.t. besluiten			x	x	Binnen budget
Voorbereiding IKC Zundert *	Stichting Primair Onderwijs Zundert, omwonenden, Kober	informeren en t.z.t. besluiten			x	x	Binnen budget
Onderzoek individuele doordecentralisatie onderwijsvesting	Stichting Primair Onderwijs Zundert, Stichting Katholiek Onderwijs Rijsbergen	besluit		x			Binnen budget
Uitvoering visie toekomstbestendige sportaccommodaties: - Investeringen in duurzaamheid sportaccommodaties - Zelfbeheer	Sportverenigingen, gebruikers, zorg- en welzijnsorganisaties, onderwijs	informeren	x	x	x	x	Investeringen in de periode 2021-2025: € 529.375. Investering 2021: € 190.575.
Continueren buurtsportcoach Jeugd	Sportverenigingen, zorg- en welzijnsorganisaties, onderwijs en kinderopvangorganisaties	informeren	x	x	x	x	Binnen budget
Carrousel maatschappelijk vastgoed: - Herontwikkeling de Schroef/aankoop Bredaseweg 1 - Verkoop/herontwikkeling Bredaseweg 2 - Strategisch overleg Thuisvester Maatschappelijk Vastgoed portefeuille (o.a. JKC)	Culturele instellingen, verenigingen, zorg- en welzijnsorganisaties, Thuisvester	besluit en informeren	x	x	x	x	Geschatte investering Schroef € 1.542.500. Hiervoor wordt een apart investeringsvoorstel voorgelegd aan de raad. Financiële gevolgen overige objecten n.t.b. na besluitvorming.
Ontwikkelen instrumenten Omgevingswet: - Opstellen omgevingsvisie - Opbouw Omgevingsplan	Inwoners, ondernemers, OMWB, provincie, waterschap, dorpsraden, GGD,	besluit				x	Binnen budget

inspanning	stakeholders	Betrokkenheid raad	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4	Financiën
- Aanpassen verordeningen en kaders VTH	woningcorporatie, Veiligheidsregio						
Implementatie Omgevingswet: - Implementatie VTH pakket - Implementatie plansoftware - Anders werken	Intern (RO, informatievoorziening, vergunning), Equalit, OMWB, De6 gemeenten, ketenpartners, initiatiefnemers	informeren	x	x	x	x	Binnen budget
Actualiseren beleidsplan onderwijs	Onderwijsinstellingen, kinderopvangorganisaties, leerplicht	besluit		x			Binnen budget
Uitvoering plan van aanpak project vitaal buitengebied	Inwoners, dorpsraden, provincie, waterschap, kadaster, RIEC, OMWB	informeren	x	x	x	x	€40.000 incidenteel budget voor projectmanager
Opstellen plan van aanpak om te komen tot centrumvisie Zundert	Inwoners, ondernemers, ontwikkelaars	informeren			x	x	Binnen regulier budget

*** = de inspanningen Voorbereiding IKC Klein-Zundert en Zundert kent het traject van onderzoek naar alternatieve financiering zoals de raad is voorgelegd op 7 juli 2020: ZD20024073.** De ondertekening door betrokken partijen van een intentieovereenkomst hiervoor is vanwege corona uitgesteld en nu voorzien voor november. Er is al wel overeenstemming tussen al deze stakeholders. Mocht het zover komen dat een of beide opstellen op de balans van het onderwijs komen in plaats van op die van de gemeente ontstaat er weliswaar geen exploitatieruimte maar wel verlichting van de financiële kengetallen en mogelijk ruimte voor andere investeringen.

3.4.3 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting		Meerjarenraming		
		2019	2020	2021	2022	2023
Lasten						
0.3 beheer overige gebouwen en gronden	€ 130.516	€ 258.923	€ 146.232	€ 148.161	€ 150.129	€ 152.138
4.1 openbaar basisonderwijs	€ 182.575	€ 168.078	€ 42.040	€ 42.040	€ 42.040	€ 42.040
4.2 onderwijsvesting	€ 619.297	€ 721.588	€ 685.535	€ 734.622	€ 824.317	€ 881.586
4.3 onderwijsbeleid en leerlingenzaken	€ 1.006.968	€ 1.053.508	€ 995.609	€ 981.338	€ 952.089	€ 955.917
5.1 sportbeleid en activering	€ 252.106	€ 366.463	€ 208.504	€ 209.294	€ 210.100	€ 210.922
5.2 sportaccommodaties	€ 1.780.565	€ 1.639.841	€ 1.775.903	€ 1.854.937	€ 1.868.853	€ 1.889.265
5.3 cultuur	€ 182.916	€ 172.584	€ 177.598	€ 178.119	€ 178.650	€ 179.192
5.4 musea	€ 58.872	€ 56.335	€ 61.857	€ 40.722	€ 40.704	€ 40.684
5.5 cultureel erfgoed	€ 16.587	€ 13.605	€ 20.711	€ 20.711	€ 20.711	€ 20.711

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2019	2020	2021	2022	2023
5.6 media	€ 288.321	€ 329.666	€ 324.047	€ 337.658	€ 333.668	€ 335.668
6.1 A samenkracht en burgerparticipatie	€ 635.172	€ 549.188	€ 574.537	€ 567.742	€ 531.019	€ 531.375
7.1 volksgezondheid	€ 719.070	€ 702.920	€ 731.255	€ 722.506	€ 722.967	€ 723.437
8.1 A ruimtelijke ordening	€ 597.607	€ 871.531	€ 1.036.033	€ 1.007.868	€ 1.054.884	€ 1.067.259
8.2 grondexploitaties woningen	€ 1.634.035	€ 317.199	€ 317.199	€ 59.636	€ 0	€ 0
8.3 A wonen en bouwen	€ 119.807	€ 324.303	€ 277.171	€ 280.738	€ 284.376	€ 288.088
Totaal lasten	€ 8.224.414	€ 7.545.732	€ 7.374.231	€ 7.186.092	€ 7.214.507	€ 7.318.282
Baten						
0.3 beheer overige gebouwen en gronden	€ 125.301	€ 41.389	€ 41.389	€ 41.389	€ 41.389	€ 41.389
4.3 onderwijsbeleid en leerlingenzaken	€ 245.028	€ 245.068	€ 227.641	€ 228.252	€ 228.252	€ 228.252
5.1 sportbeleid en activering	€ 17.760	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
5.2 sportaccommodaties	€ 541.411	€ 452.644	€ 326.606	€ 326.606	€ 332.606	€ 332.606
5.3 cultuur	€ 10.744	€ 11.000	€ 11.000	€ 11.000	€ 11.000	€ 11.000
5.4 musea	€ 5.544	€ 6.090	€ 6.090	€ 6.090	€ 6.090	€ 6.090
5.5 cultureel erfgoed	€ 0	€ 0	€ 4.407	€ 4.407	€ 4.407	€ 4.407
5.6 media	€ 95	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
6.1 A samenkracht en burgerparticipatie	€ 130.795	€ 158.653	€ 128.774	€ 128.774	€ 128.774	€ 128.774
8.1 A ruimtelijke ordening	€ 406.135	€ 194.199	€ 199.799	€ 199.799	€ 238.399	€ 238.399
8.2 grondexploitaties woningen	€ 1.694.853	€ 317.199	€ 317.199	€ 59.636	€ 0	€ 0
8.3 A wonen en bouwen	€ 1.693	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal baten	€ 3.179.359	€ 1.426.242	€ 1.262.905	€ 1.005.953	€ 990.917	€ 990.917
Saldo	-€ 5.045.055	-€ 6.119.490	-€ 6.111.326	-€ 6.180.139	-€ 6.223.590	-€ 6.327.365

Verschillenanalyse:

Omschrijving	Bedrag	Inc/str
Verschuivingen van de personeelslasten tussen de diverse programma's. Een analyse van de totale personeelslasten is opgenomen in 3.8 "algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien".	- € 214.000	structureel

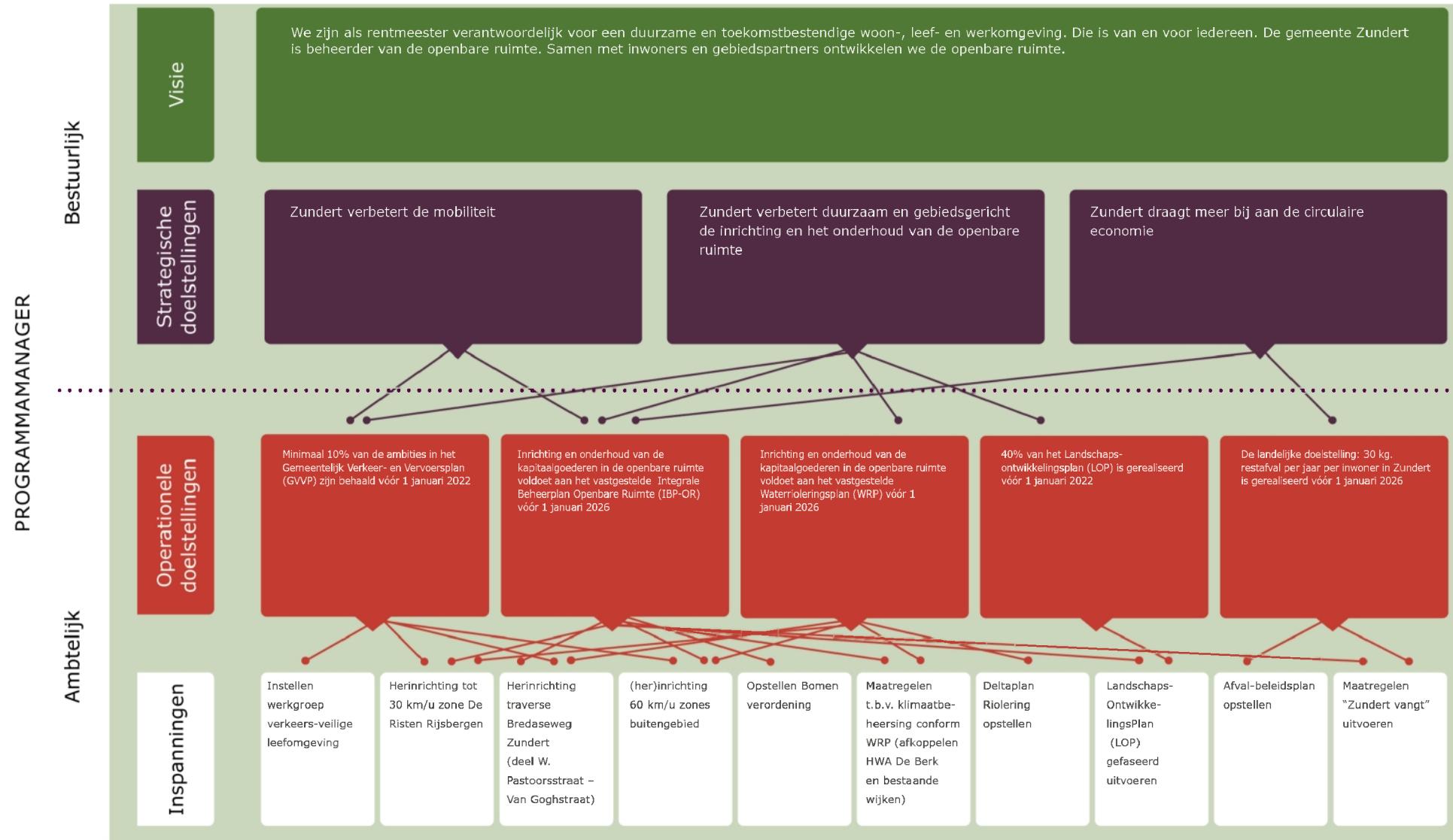
Omschrijving	Bedrag	Inc/str
In totaal zijn de afschrijvingslasten van dit programma gestegen ten opzicht van 2020, waarbij de grootste stijging bij taakveld 5.2 sportaccommodaties en de "centrumvisie" is.	- € 32.000	structureel
<u>Taakveld 0.3 beheer overige gebouwen en gronden</u> Door besparende maatregelen worden de energiekosten van de kloostertuin lager.	€ 90.000	structureel
<u>Taakveld 4.1 openbaar onderwijs & 5.2 sportaccommodaties</u> Volgens de huidige regelgeving kunnen de interne overboekingen tussen onderwijs en sport, n.a.v. de uren sportonderwijs, in zijn totaliteit verwijderd worden. Dit houdt in dat zowel de baten als de lasten hierdoor met € 126.000 verlaagd worden.	€ 0	structureel
<u>Taakveld 4.3 onderwijsbeleid en leerlingzaken</u> De voorbereidingskosten van IKC Zundert zijn in 2021 lager dan in 2020 aangezien er in 2020 incidenteel budget beschikbaar was voor "locatieonderzoek".	€ 39.000	incidenteel
<u>Taakveld 5.1 sportbeleid en activering</u> Aangezien de (deel)activiteiten "bestuursopdracht sport ad € 100.000", "ZLM-tour ad € 25.000" en "buurtsportcoach ad € 30.000" incidenteel waren in 2020 komen deze bijhorende budgetten niet voor in 2021.	€ 155.000	incidenteel
<u>Taakveld 5.2 sportaccommodaties</u> Jaarlijks worden de beheerplannen geactualiseerd en zodoende ook de onderhoudskosten. Dit resulteert per saldo in een structurele verhoging van de onderhoudskosten.	- € 29.000	structureel
<u>Taakveld 6.1 A samenkracht en burgerparticipatie</u> Voor het cultuurcentrum zijn de huuropbrengsten nihil ingeschat aangezien de verwachting is dat CCZ niet geëxploiteerd zal worden in 2021.	- € 30.000	structureel
<u>Taakveld 7.1 volksgezondheid</u> De gemeentelijke bedrage aan de GGD bedraagt in 2021 € 683.781, terwijl deze in 2020 € 667.346 was.	- € 17.000	structureel
<u>Taakveld 8.3 A wonen en bouwen</u> Door overheveling van incidentele budgetten vanuit de jaarrekening 2019 naar 2020 voor de implementatie van de omgevingswet is het begrote budget in 2021 lager dan in 2020.	€ 78.000	structureel
Overige < € 25.000	- € 31.836	
Totaal voordeel	€ 8.164	

3.5 Uitvoeringsprogramma 5 Beheer en Ontwikkeling Openbare ruimte



**Beheer en Ontwikkeling
Openbare Ruimte**

3.5.1 Wat willen we bereiken?



3.5.2 Wat gaan we daarvoor doen?

inspanning	stakeholders	Betrokkenheid raad	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4	Financiën
(her)inrichting 60 km/u zones Buitengebied	Dorpsraden, inwoners, bedrijven, vervoerders	besluit	x				Investering € 500.000 in 2021 en investering € 200.000 per jaar van 2022 t/m 2026
30 km/u zone De Risten Rijsbergen	Dorpsraden, inwoners, bedrijven, vervoerders	besluit			x		Investering € 250.000
Herinrichting traverse Bredaseweg Zundert (deel W. Pastoorsstraat – Van Goghstraat)	Dorpsraden, inwoners, bedrijven, vervoerders	besluit			x		Investering € 700.000, € 400.000 in 2021 en € 300.000 in 2022
Maatregelen t.b.v. klimaatbeheersing conform WRP: - Afkoppelen HWA De Berk (planvorming) - Afkoppelen hemelwaterafvoer bestaande wijken	Dorpsraden, inwoners, bedrijven, vervoerders, waterschap	informeren	x				Investering bestaande wijken € 500.000
Instellen werkgroep verkeersveilige leefomgeving	Dorpsraden, inwoners, vervoerders, Gehandicapten Platform, basisscholen, landbouwsector en andere ondernemers	n.v.t.	x				Budget € 50.000 structureel
Opstellen Bomenverordening	Dorpsraden, inwoners, bedrijven	besluit		x			Budget € 26.000 incidenteel
Opstellen Deltaplan Riolering	Dorpsraden, inwoners, bedrijven, vervoerders, waterschap	besluit				x	Budget € 100.000 incidenteel
Opstellen afvalbeleidsplan	Dorpsraden, inwoners, bedrijven, regio gemeenten	besluit			x		Budget € 15.000 incidenteel
LandschapontwikkelingsPlan (LOP) gefaseerd uitvoeren	Dorpsraden, inwoners, bedrijven	informeren			x		Binnen budget Groenfonds
Maatregelen "Zundert vangt" uitvoeren	Dorpsraden, inwoners, bedrijven, regio gemeenten	besluit			x		Budgetbehoefte wordt in 3e kwartaal gepresenteerd voor begroting 2020

3.5.3 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2019	2020	2021	2022	2023
Lasten						
04.03 B servicedienst	€ 122.525	€ 106.986	€ 66.723	€ 66.584	€ 66.444	€ 66.304
2.1 verkeer en vervoer	€ 3.195.289	€ 3.359.164	€ 3.699.925	€ 4.007.462	€ 4.098.797	€ 4.122.185
2.2 parkeren	€ 2.108	€ 2.093	€ 2.078	€ 2.063	€ 2.047	€ 2.032
2.5 openbaar vervoer	€ 3.212	€ 3.199	€ 3.392	€ 3.392	€ 3.392	€ 3.392
5.7 openbaar groen en recreatie	€ 1.542.134	€ 1.592.481	€ 1.740.444	€ 1.781.380	€ 1.868.615	€ 1.854.531
7.2 riolering	€ 1.727.457	€ 1.797.032	€ 1.842.144	€ 1.768.058	€ 1.810.121	€ 1.816.342
7.3 afval	€ 2.285.493	€ 1.880.442	€ 1.949.407	€ 2.015.733	€ 2.033.568	€ 2.049.784
7.4 milieubeheer	€ 415.233	€ 635.402	€ 800.398	€ 813.613	€ 791.718	€ 795.360
8.1 B ruimtelijke ordening	€ 153.634	€ 190.794	€ 139.352	€ 90.438	€ 90.438	€ 90.438
Totaal lasten	€ 9.447.085	€ 9.567.593	€ 10.243.863	€ 10.548.723	€ 10.765.140	€ 10.800.368
Baten						
04.03 B servicedienst	€ 0	€ 100	€ 100	€ 100	€ 100	€ 100
2.1 verkeer en vervoer	€ 290.031	€ 326.851	€ 316.851	€ 316.851	€ 321.851	€ 321.851
5.7 openbaar groen en recreatie	€ 885	€ 4.800	€ 31.050	€ 31.050	€ 31.050	€ 11.050
7.2 riolering	€ 2.539.465	€ 2.769.141	€ 3.108.235	€ 2.845.348	€ 3.070.950	€ 3.145.903
7.3 afval	€ 2.495.505	€ 2.505.751	€ 2.646.323	€ 2.668.117	€ 2.690.128	€ 2.712.360
7.4 milieubeheer	€ 31.120	€ 45.965	€ 45.965	€ 45.965	€ 20.500	€ 20.500
8.1 B ruimtelijke ordening						
Totaal baten	€ 5.357.006	€ 5.652.608	€ 6.148.524	€ 5.907.431	€ 6.134.579	€ 6.211.764
Saldo	-€ 4.090.079	-€ 3.914.985	-€ 4.095.339	-€ 4.641.292	-€ 4.630.561	-€ 4.588.604

Verschillenanalyse:

Omschrijving	Bedrag	Inc/str
<u>Taakveld 0.4 servicedienst</u> Om de overhead te beperken wordt de inzet van voertuigen en gereedschap zoveel als mogelijk direct toegeschreven naar de taakvelden (o.a. straatreiniging, openbaar groen, riolering).	€ 40.000	structureel
<u>Taakveld 2.1 verkeer & vervoer</u> Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte uitvoeren op ambitieniveau 'basis plus' conform vastgesteld Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBP-OR) 2020-2024. De budgetten voor wegen en straatreiniging worden verhoogd. In 2020 wordt er geïnvesteerd in de kapitaalgoederen wegen, openbare verlichting en bruggen. De hieruit voortvloeiende extra kapitaallasten worden in de begroting opgenomen. Voor de maatregelen van het uitvoeringsplan van het nieuw vastgestelde GVVP 2021-2030 wordt aanvullend budget in de begroting worden opgenomen. Het betreft het instellen van een werkgroep verkeersveilige leefomgeving (€ 50.000) en het monitoren van de gerealiseerde maatregelen (€ 10.000).	€ - 85.000 € - 200.000 € - 50.000 € - 10.000	Structureel Structureel Structureel Structureel
<u>Taakveld 5.7 openbaar groen & recreatie</u> Bij de Zomernota is besloten om de komende vier jaar het beheer en onderhoud van het openbaar groen te laten groeien van ambitieniveau 'basis' naar 'basis plus' van het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBP-OR) 2020-2024. De huidige Bomenverordening dateert van 2012 en is erg verouderd door verandering in de regelgeving en moet geactualiseerd worden. Het is wenselijk om tegelijkertijd de beoordelingscriteria en de criteria waardevolle bomen te actualiseren. Conform de nieuwe IV3-informatievoorschriften moet de bestrijding van o.a. bladluis, eikenprocessierups en andere exoten verantwoord worden op taakveld 7.4 Milieubeheer in plaats van taakveld 5.7.	€ - 87.000 € - 26.000 € 85.000	Structureel Incidenteel Structureel
Alle sloten moeten uitgebaggerd worden tot een bepaald niveau op aangeven van het Waterschap. Omdat dit onderhoud een cyclus heeft van 15 jaar is bij het vaststellen van het WRP 2021-2025 besloten een onderhoudsvoorziening voor het baggeren van sloten in te stellen. De eerstkomende beheerperiode is € 100.000 per jaar nodig om deze werkzaamheden uit te voeren.	€ - 100.000	Structureel
<u>Taakveld 7.2 riolering</u> De rioolheffing betreft een financieel gesloten systeem, waarbij het saldo aan toerekenbare lasten en baten wordt verrekend met de rioolegalisatie voorziening. In 2020 is het nieuwe Waterrioleringsplan (WRP) 2021-2025 vastgesteld. Diverse mutaties over verschillende programma's (opstellen Deltaplan riolering, hoger kwaliteitsniveau straatreiniging en toerekenbare BTW) leiden tot een hogere onttrekking uit de voorziening, wat een voordeel op de exploitatie is.	€ 290.000	Structureel
<u>Taakveld 7.3 afval</u>		

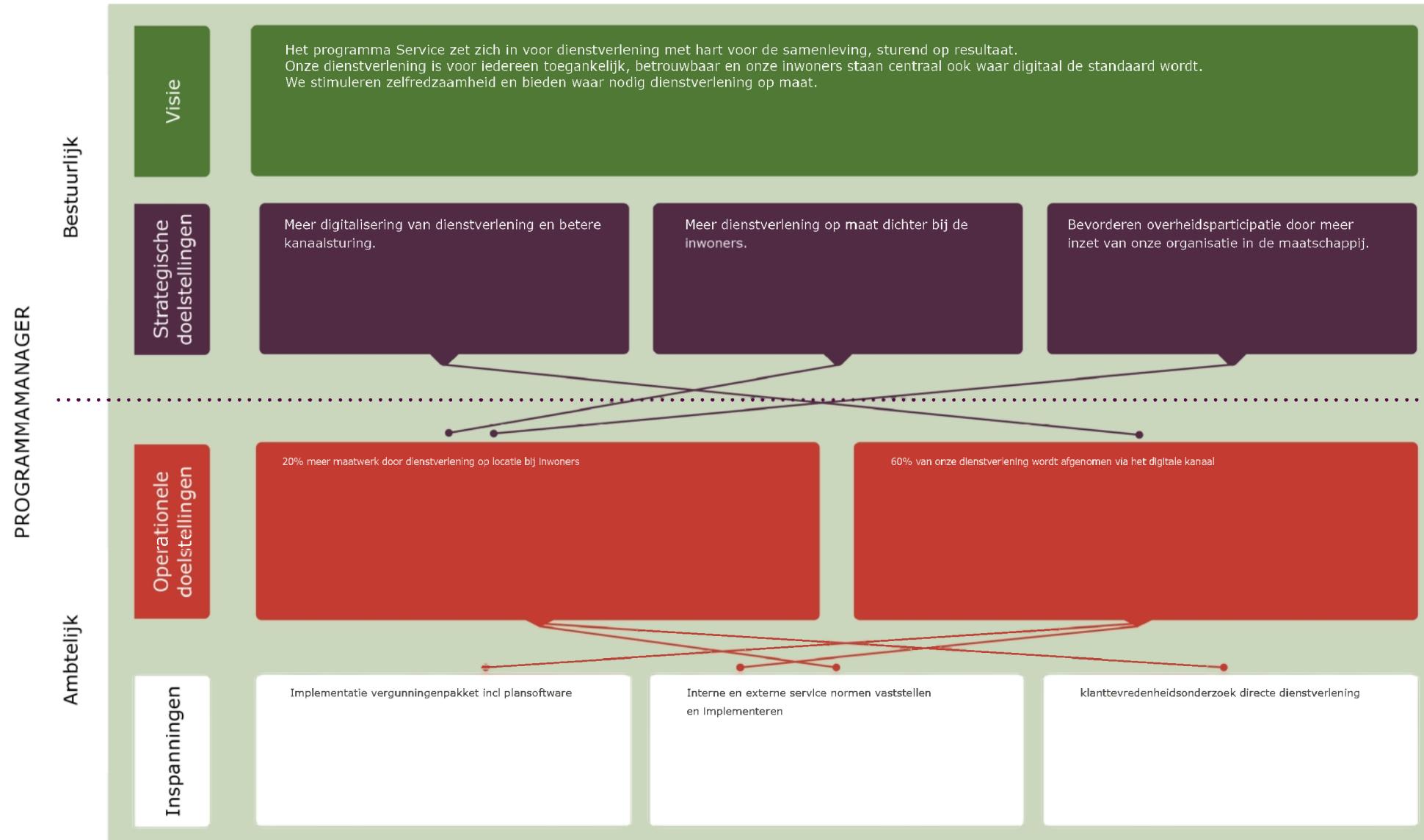
Omschrijving	Bedrag	Inc/str
De afvalstoffenheffing / reinigingsrechten betreffen eveneens een gesloten systeem, waarbij het saldo aan toerekenbare lasten en baten worden verrekend met de egalisatievoorziening afval. Daarbij geldt als uitgangspunt 100% kostendekkendheid. De enorme lastenstijging van het afgelopen jaar zet zich helaas voort. Dit is een landelijke tendens. Om deze lastenverhoging te bekostigen, worden de tarieven afvalstoffenheffing / reinigingsrechten verhoogd met 20%.	€ 72.000	Structureel
<u>Taakveld 7.4 milieubeheer</u> Overheveling van budgetten voor bestrijdingsmiddelen voor bescherming van het milieu van taakveld 5.7 openbaar groen.	€ - 85.000	Structureel
Er heeft een herverdeling van de personele lasten plaatsgevonden. Ook is de bijdrage aan de OMWB gestegen met € 39.000 ten opzichte van 2020.	€ - 80.000	Structureel
<u>Taakveld 8.1 B ruimtelijke ordening</u> Overheveling van budgetten voor BAG & BGT naar programma 6 Service.	€ 51.000	Structureel
Overige < € 25.000	€ 4.646	
Totaal nadeel	€ - 180.354	

3.6 Uitvoeringsprogramma 6 Service



Service

3.6.1 Wat willen we bereiken?



3.6.2 Wat gaan we daarvoor doen?

inspanning	stakeholders	Betrokkenheid raad	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4	Financiën
Interne en externe servicenormen vaststellen en implementeren	Interne organisatie, inwoners en bedrijven	n.v.t.		x	x	x	Binnen budget
Implementatie vergunningenpakket inclusief plansoftware	Equalit/interne organisatie/OMWB	n.v.t.	x	x	x	x	Investering van € 45.000 opgenomen in begroting 2020
Klanttevredenheidsonderzoek directie dienstverlening	Inwoners en bedrijven	n.v.t.		x	x		Binnen budget

3.6.3 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting		Meerjarenraming		
		2019	2020	2021	2022	2023
Lasten						
0.2 burgerzaken	€ 547.061	€ 434.672	€ 477.499	€ 482.752	€ 488.114	€ 473.587
7.5 begraafplaatsen	€ 2.089	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
8.3 B wonen en bouwen	€ 742.097	€ 924.947	€ 837.062	€ 643.399	€ 653.284	€ 663.369
Totaal lasten	€ 1.291.247	€ 1.361.619	€ 1.316.561	€ 1.128.151	€ 1.143.398	€ 1.138.956
Baten						
0.2 burgerzaken	€ 310.716	€ 231.679	€ 241.679	€ 241.679	€ 241.679	€ 241.679
7.5 begraafplaatsen	€ 0	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
8.3 B wonen en bouwen	€ 1.000.033	€ 1.222.790	€ 1.222.790	€ 772.790	€ 772.790	€ 772.790
Totaal baten	€ 1.310.749	€ 1.456.469	€ 1.466.469	€ 1.016.469	€ 1.016.469	€ 1.016.469
Saldo	€ 19.502	€ 94.850	€ 149.908	-€ 111.682	-€ 126.929	-€ 122.487

Verschillenanalyse:

Omschrijving	Bedrag	Inc/str
Taakveld 0.2 Burgerzaken Hogere lasten burgerzaken door de aanschaf van een nieuw pakket.	- € 31.000	structureel
Taakveld 8.3B Wonen en bouwen Door het verschuiven van taken wordt er een lagere toerekening personele lasten doorgerekend. Daarnaast heeft er een overheveling voor BAG & BGT plaatsgevonden.	€ 80.000	structureel
Overige < € 25.000	€ 6.058	
Totaal voordeel	€ 55.058	

3.7 Bestuur



3.7.1 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2019	2020	2021	2022	2023
Lasten						
0.1 bestuur	€ 2.215.160	€ 1.513.695	€ 1.558.505	€ 1.562.495	€ 1.576.100	€ 1.588.961
Totaal lasten	€ 2.215.160	€ 1.513.695	€ 1.558.505	€ 1.562.495	€ 1.576.100	€ 1.588.961
Baten						
0.1 bestuur	€ 13.146	€ 7.850	€ 7.850	€ 7.850	€ 7.850	€ 7.850
Totaal baten	€ 13.146	€ 7.850				
Saldo	-€ 2.202.014	-€ 1.505.845	-€ 1.550.655	-€ 1.554.645	-€ 1.568.250	-€ 1.581.111

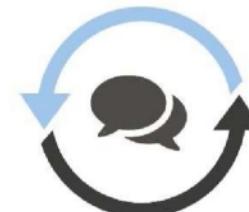
Verschillenanalyse:

Omschrijving	Bedrag	Inc/str
Verschuivingen van de personeelslasten tussen de diverse programma's. Een analyse van de personeelslasten is opgenomen in 3.8 "algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien".	- € 23.000	structureel
Overige < € 25.000	- € 21.810	
Totaal nadeel	- € 44.810	

3.8 Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien



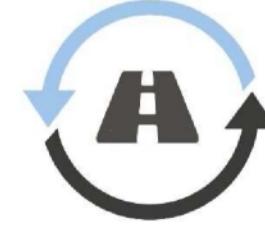
Financiën



Communicatie



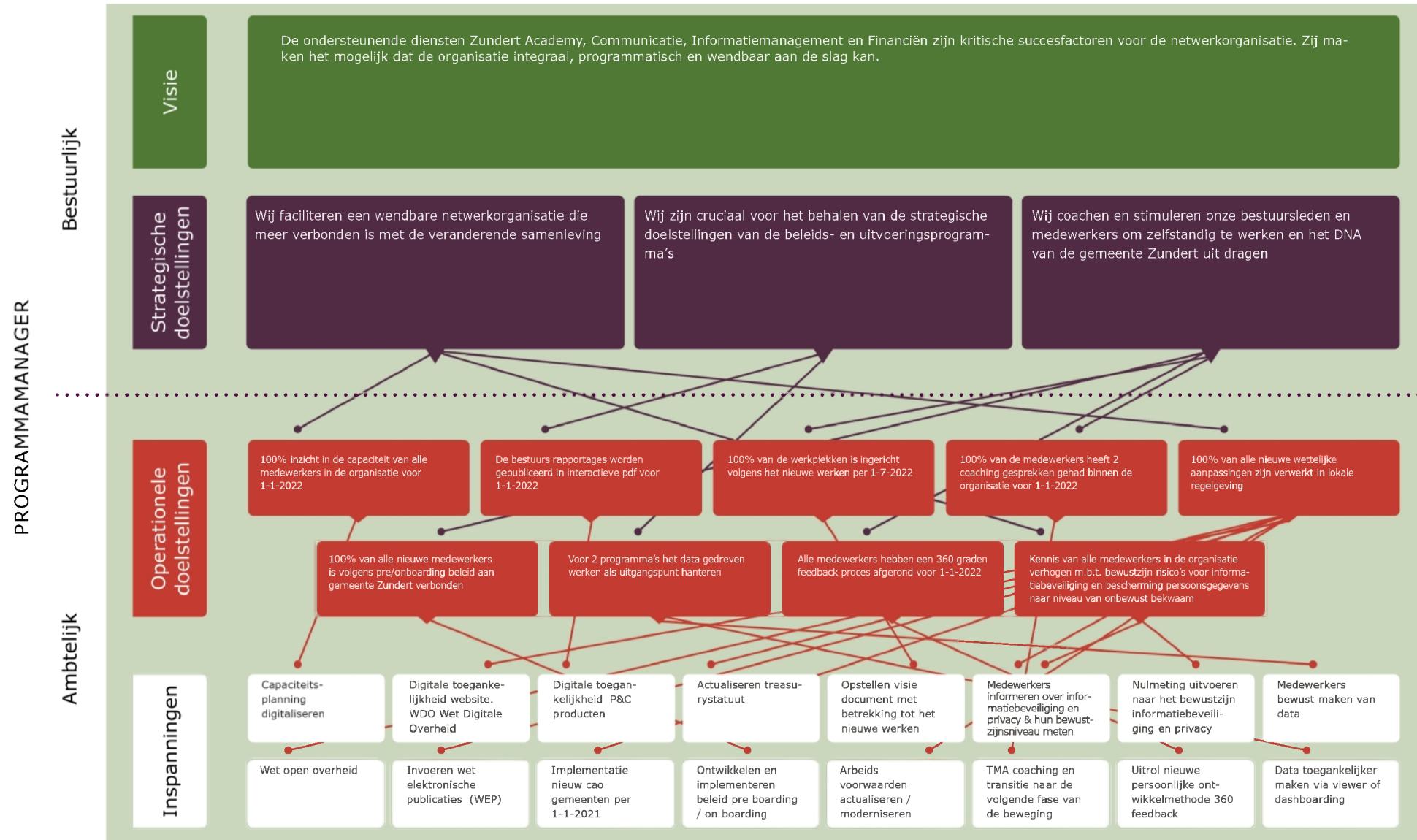
HRM



IPB

3.8.1

Wat Willen we bereiken?



3.8.2 Wat gaan we daarvoor doen?

inspanning	stakeholders	Betrokkenheid raad	Kw 1	Kw 2	Kw 3	Kw 4	Financiën
Capaciteitsplanning digitaliseren	Equalit, Planning.nl	n.v.t.	x	x			Binnen budget
Digitale toegankelijkheid P&C-producten	n.v.t.	informeren		x		x	Binnen budget
Actualiseren treasurystatuut	n.v.t.	besluit		x			Binnen budget
Digitale toegankelijkheid website. WDO Wet Digitale Overheid	Informatievoorziening, Equalit	n.v.t.			x	x	Binnen budget
Wet open overheid	Gehele organisatie, Equalit	n.v.t.			x	x	Binnen budget
Invoeren wet elektronische publicaties (WEP)	Squit, gehele organisatie	n.v.t.	x	x			Binnen budget
Implementatie nieuwe cao gemeenten per 1-1-2021	Ondernemingsraad, Lokaal Overleg	n.v.t.	x	x	x	x	Binnen budget
Ontwikkelen en implementeren beleid pre boarding / on boarding	Ondernemingsraad	n.v.t.	x				Binnen budget
Arbeidsvoorraarden actualiseren / moderniseren	Ondernemingsraad, Lokaal Overleg	n.v.t.	x				Binnen budget
TMA coaching en transitie naar de volgende fase van de beweging	Medewerkers gemeente Zundert	n.v.t.	x	x	x	x	Binnen budget
Uitrol nieuwe persoonlijke ontwikkelmethode 360 feedback	Medewerkers gemeente Zundert	n.v.t.	x	x	x	x	Binnen budget
Nulmeting uitvoeren naar het bewustzijn informatieveiliging en privacy	Gehele organisatie	n.v.t.	x	x	x	x	Binnen budget
Medewerkers gericht en op eigen behoeftte informeren over informatieveiliging en privacy, om vervolgens het bewustzijns niveau, SMART, te meten	Functionaris gegevensbescherming	n.v.t.	x	x	x	x	Binnen budget
Medewerkers bewust maken van data	Gehele organisatie	n.v.t.	x	x	x	x	Binnen budget
Data toegankelijker maken via viewer of dashboarding	Equalit	n.v.t.	x	x	x	x	Binnen budget
Opstellen visie document met betrekking tot het nieuwe werken	Gehele organisatie, Equalit	Informeren	x	x	x	x	Binnen budget

3.8.3 Wat mag het kosten?

Beleidsindicator		2018	2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Formatie in aantal FTE per 1.000 inwoners		4,7	4,9	5,1	5,2
Bezetting in aantal FTE per 1.000 inwoners		4,6	4,9	5,1	5,2
Apparaatskosten in kosten per inwoner		€ 457,37	€ 568,23	€ 580,21	€ 557,52
Externe inhuur, kosten als % van totale loonsom		7,37%	13,61%	3,2%	2,6%
Overhead, % van totale lasten		12,2%	11,7%	12,1%	12,4%

Deze kengetallen zijn voorgeschreven door de BBV. Dit is vanaf 2018 verplicht. Ook de wijze van berekening is voorgeschreven en kunt u vinden op

https://vng.nl/files/vng/nieuws_attachments/2016/20160413_definities_beleidsindicatorendef.pdf.

2018 is het enige jaar waarin een vergelijking met andere gemeenten wordt gemaakt. Aangezien dit geen goede afspiegeling is van de huidige situatie is hierover niets gemeld. Mocht u interesse hebben, kunt u de gegevens vinden via onderstaande link.

<https://data.openstate.eu/dataset/beleidsindicatoren-bbv-gemeenten-begroting-2018/resource/6bc98669-f0f5-4793-b5fa-a7e8fd326c8b>

Algemene dekkingsmiddelen

	Rekening	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Meerjarenraming		
					2022	2023	2024
Lasten							
Dividend	€ 4.289	€ 6.460	€ 6.346	€ 6.067	€ 5.786	€ 5.286	
Saldo van de financieringsfunctie	€ 401.599	€ 426.500	€ 464.124	€ 491.368	€ 473.380	€ 536.514	
Lokale heffingen	€ 335.484	€ 336.811	€ 298.200	€ 285.200	€ 285.200	€ 285.200	
Totaal lasten	€ 741.372	€ 769.771	€ 768.670	€ 782.635	€ 764.366	€ 827.000	
Baten							
Dividend	€ 299.105	€ 133.285	€ 133.285	€ 295.285	€ 295.285	€ 295.285	
Saldo van de financieringsfunctie	€ 497.614	€ 538.464	€ 622.514	€ 664.961	€ 631.328	€ 695.751	
lokale heffingen	€ 4.799.948	€ 5.114.023	€ 5.495.105	€ 5.547.750	€ 5.600.867	€ 5.654.877	
Algemene uitkeringen	€ 28.794.887	€ 29.667.000	€ 30.378.701	€ 31.115.739	€ 31.690.038	€ 32.365.626	
Totaal baten	€ 34.391.554	€ 35.452.772	€ 36.629.605	€ 37.623.735	€ 38.217.518	€ 39.011.539	
Saldo	€ 33.650.182	€ 34.683.001	€ 35.860.935	€ 36.841.100	€ 37.453.152	€ 38.184.539	

Verschillenanalyse:

Omschrijving	Bedrag	Inc/str
<u>Saldo van de financieringsfunctie</u> Als gevolg van het aantrekken van nieuwe leningen stijgen de lasten met € 37.000. Deze lasten worden doorberekend aan de verschillende programma's waar de bijbehorende investeringen betrekking op hebben. De doorberekeningen stijgen met € 84.000. Per saldo is dit een voordeel in dit programma van € 47.000	€ 47.000	Structureel
<u>Lokale heffingen</u> De uitvoeringskosten door de Belastingsamenwerking West-Brabant dalen met € 38.000 als gevolg van een gewijzigde verdelingssystematiek bij deze verbonden partij. De OZB-opbrengsten stijgen met € 381.000 ten opzichte van 2020 door een opbrengstverhoging van 6% in 2021. Voor latere jaren is een opbrengstverhoging van 1% voorzien. Voor een gedetailleerde beschrijving verwijzen we naar de paragraaf lokale heffingen.	€ 419.000	Structureel
<u>Algemene uitkeringen</u> De algemene uitkeringen zijn gebaseerd op de septembercirculaire. De belangrijkste mutaties zijn: Accres € 170.000 BCF € 132.000 Coronasteun opschalingskorting € 162.000 Aantallen € 481.000 Voogdij /18+ - € 441.000 Participatie € 211.000 Overig - € 3.000 Overige < € 25.000	€ 712.000 - € 66	Structureel
Totaal voordeel	€ 1.177.934	

Overhead

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2019	2020	2021	2022	2023
Lasten						
Personeel	€ 3.855.126	€ 4.001.599	€ 4.014.949	€ 4.070.474	€ 4.147.648	€ 4.212.454
Huisvesting en algemene ondersteuning	€ 885.560	€ 1.303.502	€ 854.228	€ 867.272	€ 856.275	€ 856.926
I&A	€ 1.320.185	€ 1.408.364	€ 1.522.622	€ 1.531.784	€ 1.473.837	€ 1.473.677
Ondersteuning bestuur	€ 458.284	€ 343.286	€ 355.795	€ 361.168	€ 366.647	€ 372.237
Totaal lasten	€ 6.519.155	€ 7.056.751	€ 6.747.594	€ 6.830.698	€ 6.844.407	€ 6.915.294

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2019	2020	2021	2022	2023
Baten						
Personeel	€ 374.634	€ 373.309	€ 364.470	€ 370.830	€ 372.104	€ 373.404
Huisvesting en algemene ondersteuning	€ 9.446	€ 9.521	€ 9.841	€ 9.841	€ 9.841	€ 9.841
I&A	€ 2.724	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
Totaal baten	€ 386.804	€ 385.830	€ 377.311	€ 383.671	€ 384.945	€ 386.245
Saldo	-€ 6.132.351	-€ 6.670.921	-€ 6.370.283	-€ 6.447.027	-€ 6.459.462	-€ 6.529.049

Verschillenanalyse:

Omschrijving	Bedrag	Inc/str
<u>Huisvesting en algemene ondersteuning</u> In 2020 is het pand aan de Bredaseweg 2 afgeschreven tot de taxatiewaarde van de grond. Dit resulteerde in 2020 tot een incidentele extra last van € 371.000.	€ 516.000	Incidenteel
In 2020 zijn op basis van het plan aanpak archief de achterstanden in het archief uitgevoerd. Dit betroffen € 120.000 incidentele lasten in 2020.		
In 2020 zijn er incidenteel extra dagdelen voor de inkoop afgerekend voor € 26.000.		
Vanaf 2021 wordt de renovatie van het raadhuis afgeschreven. Dit resulteert in een extra structurele last van € 100.000	- € 100.000	Structureel
<u>I&A</u> Als gevolg van algemene indexaties (2,75%), de toenemende eisen aan de informatiebeveiliging en de mogelijkheden om tijd- en plaats onafhankelijk te werken stijgen de lasten voor informatievoorziening en automatisering.	- € 114.000	Structureel
Overige < € 25.000	- € 1.362	
Totaal voordeel	€ 300.638	

De verdeling van de totale personele lasten over alle programma's is als volgt:

programma	begroot 2020	begroot 2021	verschil	in %
Veiligheid	€ 868.191	€ 912.603	€ 44.412	5%
Economie & innovatie	€ 277.089	€ 305.961	€ 28.872	10%
Zorg & sociaal domein	€ 892.246	€ 857.878	€ -34.368	-4%
Omgeving & maatschappij	€ 1.241.795	€ 1.416.020	€ 174.225	14%
Beheer openbare ruimte	€ 1.616.099	€ 1.563.381	€ -52.718	-3%
Service	€ 818.232	€ 764.538	€ -53.694	-7%
Bestuur	€ 1.003.696	€ 1.026.415	€ 22.719	2%
Overhead	€ 3.628.290	€ 3.650.479	€ 22.189	1%
Totaal	€ 10.345.638	€ 10.497.275	€ 151.637	1%

Personeel wordt ingezet in de programma's daar waar ze de meeste toegevoegde waarde leveren. Dit wordt afgestemd op de inspanningen per programma. Per saldo stijgen de personele lasten met 1%. Dit wordt vooral veroorzaakt door de CAO-verhoging. Daarnaast is een besparing van € 70.000 gerealiseerd op de centrale personele lasten.

Venootschapsbelasting

De winsten voorvloeiend uit de grondexploitaties en verkopen van reststromen afval vallen onder de venootschapsbelasting. Over overige winsten hoeft geen venootschapsbelasting te worden afgedragen. Voor 2021 tot en met 2024 wordt rekening gehouden met een last van € 11.000.

Onvoorzien

In 2021 is net zoals voorgaande jaren € 100.000 begroot.

GEMEENTE ZUNDERT IS ALS BOOMSCHORS DOOR HAAR VELE BOSSEN, BOOMTEELT EN AGRARISCH GEBIED. HET IS HEERLIK WARM EN GOED BESCHERMEND, MAAR JE KAN JE ER OOK AAN SCHAVEN. GEDREVENHEID BEHOORT TOT ÉÉN VAN DE ZUNDERTSE KWALITEITEN. GEPASSIONEERD, BEZIELD EN ENTHOUSIAST. NIETS IS ONMOGELIJK. GEMEENTE ZUNDERT LIGT IN HET ZUIDEN VAN BRABANT EN GRENST AAN BELGIË. MENSEN UIT ZUNDERT HEBBEN EEN HECHTE BAND MET ELKAAR EN DE STREEK. ZUNDERT IN DRIE WOORDEN: GROEN, GEDREVEN, GEMEENSCHAPSZIN.



Paragrafen



4 Paragrafen

4.1 Paragraaf lokale heffingen

4.1.1 Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de totale inkomsten binnen de gemeentelijke begroting. De paragraaf lokale heffingen, conform artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording voor gemeenten en provincies (BBV), biedt een overzicht van het beleid voor de lokale lasten.

Deze paragraaf lokale heffingen bestaat uit:

- Geraamde inkomsten
- Beleid ten aanzien van de lokale heffingen
- Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen
- Lokale belastingdruk
- Kwijtscheldingsbeleid

De lokale heffingen zijn onder te verdelen in twee categorieën, namelijk belastingen en rechten. Belastingen, ongebonden lokale heffingen, zijn heffingen waar geen aanwijsbare tegenprestatie van de overheid tegenover staat. De lokale belastingen, o.a. de OZB en toeristenbelasting, zijn bijdragen in de algemene kosten van de gemeente en hebben een budgettaire functie. Rechten, gebonden heffingen, betalen inwoners om kosten die de gemeente maakt te kunnen dekken. De gemeente krijgt (maximaal) de kosten vergoed die ze zelf maakt. De totale opbrengst van deze heffingen mag niet meer zijn dan de totale kosten. Dit zijn bijvoorbeeld rioolrecht en leges. De gemeenteraad bepaalt, door het vaststellen van de belastingverordeningen, welke belastingen de gemeente heft en welke heffingsmaatstaven en tarieven we hanteren.

De belangrijkste belastingen en heffingen in de gemeente Zundert zijn:

- Onroerende zaakbelasting (OZB)
- Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten
- Rioolheffing
- Forensenbelasting en hondenbelasting
- Toeristenbelasting
- Leges.
- Daarnaast hebben we rechten, zoals o.a. marktgelden

Actuele ontwikkelingen

De Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ) regelt dat de uitvoering van deze wet door de gemeenten gecontroleerd wordt door de Waarderingskamer. De Waarderingskamer heeft besloten dat per 1 januari 2022 de gebruiksoppervlakte het enige juiste uitgangspunt is voor de taxaties van woningen in het kader van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ). Nu gebruiken gemeenten nog vaak de bruto inhoud van de woning om woningen met elkaar te vergelijken of een andere maatstaf om een woning op te meten.

Vanaf 2022 moet iedere gemeente de woningen op dezelfde manier meten. Naast het voordeel van uniformiteit heeft het gebruik van de gebruiksoppervlakte voor het meten van woningen voor de WOZ meer inhoudelijke voordelen. De belanghebbenden zullen de gemeten gebruiksoppervlakte herkennen, wanneer ze deze bijvoorbeeld vergelijken met informatie in de markt. Het meetvoorschrift dat bij Funda gehanteerd moet worden, is immers exact hetzelfde meetvoorschrift dat voor de WOZ-taxaties gebruikt wordt. Verder biedt het hanteren van de gebruiksoppervlakte gemeenten ook meer mogelijkheden om de activiteiten gericht op actueel houden en kwaliteitsverbetering voor de WOZ-administratie en de Basisregistraties adressen en gebouwen (BAG) meer op elkaar af te stemmen, dan wel verder te integreren.

4.1.2 Beleid ten aanzien van lokale heffingen

In de zomernota 2021 zijn de algemene en financieel technische uitgangspunten voor de begroting 2021 vastgesteld.

In de nota is als uitgangspunt opgenomen:

1. Uitgangspunt voor OZB, hondenbelasting, toeristenbelasting en forensenbelasting is opbrengststijging op basis van een indexering van 1% en eenmalige extra indexering in 2021 van 5%
2. De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn berekend op basis van 100% kostendekkendheid.
3. De rioolheffing is gebaseerd op het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan en de tarieven zijn gebaseerd op 100% kostendekkendheid.

Kostenonderbouwing volgens het Besluit begroting en verantwoording (BBV)

Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf lokale heffingen kostenonderbouwingen voor belastingtarieven zijn opgenomen. Dit geldt vooral voor de gebonden heffingen. In deze paragraaf zijn kostenonderbouwingen opgenomen volgens het BBV-model. Deze geven een berekening weer hoe wordt bereikt dat de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijden. Bij de toerekening van kosten zijn de regels toegepast zoals deze zijn beschreven in de 'handreiking kostentoerekening 2016' van het Ministerie van Financiën.

De legesopbrengsten over het totaal van de verordening zijn, conform artikel 229b van de Gemeentewet, op basis van voorcalculatie niet hoger dan de lasten. Het totaal van de legesopbrengsten is wettelijk beperkt tot maximaal 100% kostendekkend. Voor een aantal leges, voorbeeld kapvergunning etc. geldt deze norm niet om illegale activiteiten te voorkomen. Deze norm is ook niet van toepassing op de APV-vergunningen. Kruissubsidiëring tussen de titels is niet verboden maar ook niet wenselijk omdat het dienstverlening betreft van verschillende aard. In principe wordt momenteel geen kruissubsidiëring tussen titels toegepast.

De kosten bestaan uit de directe kosten en een opslag voor de overhead. De opslag voor overhead wordt meegenomen bij de tariefbepaling van de diverse heffingen. Hiervoor wordt binnen de netwerkbegroting een consistente gedragslijn gehanteerd.

Opslag voor kosten overhead in de tarievenberekening

In het BBV zijn richtlijnen opgenomen voor de berekening van de overhead. De overhead wordt binnen gemeentelijke begrotingen afzonderlijk zichtbaar gemaakt. In overeenstemming met de regels met betrekking tot de berekening van de overhead en de toe te rekenen kosten conform de financiële verordening, wordt een opslag voor de kosten van overhead meegenomen in de tarievenberekening.

Overhead wordt toegerekend volgens de volgende formule:

$$((\text{directe personele kosten taakveld}) / (\text{totale personeelslasten alle taakvelden incl. overhead})) \times \text{overhead} = \text{opslag}$$

4.1.3 Begrote versus werkelijke inkomsten

	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Ongebonden heffingen						
Onroerende zaakbelasting	€ 4.735.000	€ 5.049.000	€ 5.430.000	€ 5.482.000	€ 5.534.000	€ 5.588.000
Forensenbelasting	€ 16.000	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000
Toeristenbelasting	€ 166.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
Hondenbelasting	€ 65.000	€ 65.000	€ 66.000	€ 66.000	€ 66.000	€ 67.000
Gebonden heffingen						
Afvalstoffenheffing	€ 1.407.000	€ 1.863.000	€ 2.230.000	€ 2.252.000	€ 2.274.000	€ 2.296.000
Rioolheffing	€ 2.235.000	€ 2.224.000	€ 2.370.000	€ 2.500.000	€ 2.637.000	€ 2.782.000
Lijkbezorgingsrechten	€ 0	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
Leges burgerzaken	€ 227.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
Leges omgevingsvergunning	€ 1.000.000	€ 1.222.000	€ 1.223.000	€ 773.000	€ 773.000	€ 773.000
Leges overige vergunningen	€ 154.000	€ 174.000	€ 146.000	€ 146.000	€ 146.000	€ 146.000
Marktgelden	€ 5.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000

4.1.4 Toelichting per belasting of recht

Onroerende zaakbelasting

In de begroting 2021 is rekening gehouden met een opbrengststijging op basis van een indexering van 5%. De verwachte tariefstijging is tussen 3% en 4% en wordt in december bij de legesverordening vastgesteld. Voor de berekening van de tarieven wordt rekening gehouden met de marktontwikkeling tussen de oude waarde peildatum (1-1-2019) en de nieuwe waarde peildatum (1-1-2020). De waardewijzigingen als gevolg van areaaluitbreiding en bezwaar-en beroepschriften worden buiten beschouwing gelaten. Bij de berekening van de tarieven voor 2021 gaan wij dan ook uit van de voorlopige WOZ waarden die jaarlijks in oktober aangeleverd worden. Het tarief is afhankelijk van de opbrengst onroerendezaakbelastingen 2020 en de WOZ waarden.

In de afgelopen jaren is door de Rijksoverheid de opbrengststijging voor de OZB landelijk beperkt. Daartoe is een macronorm ingesteld die de maximale opbrengststijging voor een bepaald jaar aangeeft. Deze norm is in 2019 voor de laatste keer toegepast. Hiervoor in de plaats komt een benchmark waarin de OZB, de riool- en afvalstoffenheffing worden vergeleken. Het resultaat komt in de Coelo atlas.

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven van degene die, zonder dat ze in de gemeente woonachtig zijn, een woning ter beschikking houden. In 2021 wordt voor de berekening van het tarief rekening gehouden met de financiële uitgangspunten vermeld in paragraaf 5.1.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting maakt onderdeel uit van de algemene dekkingsmiddelen. Toeristenbelasting wordt geheven van natuurlijke personen die binnen de gemeente of openbaar lichaam verblijf houden, maar niet als ingezetene in de gemeentelijke basisadministratie van persoonsgegevens zijn ingeschreven. In 2021 wordt voor de berekening van het tarief rekening gehouden met de uitgangspunten vermeld in paragraaf 5.1.

Hondenbelasting

Voor het houden van een hond binnen de gemeente wordt hondenbelasting geheven. Jaarlijks vindt er steekproefsgewijs een controle plaats door de Belastingsamenwerking West-Brabant. Voor de tariefberekening wordt rekening gehouden met de uitgangspunten vermeld in paragraaf 5.1.

Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

De afvalstoffenheffing is een heffing ter bestrijding van kosten van beheer van huishoudelijke afvalstoffen. De heffing komt ten laste van gebruikers van percelen waarvoor de gemeente een inzamelverplichting voor huishoudelijk afval heeft. Voor de afvalstoffenheffing geldt naast het beginsel van 100% kostendekking, het principe van 'de vervuiler betaalt'.

Bij de berekening van de afvalstoffenheffing is rekening gehouden met de aanhoudende stijgende kosten. Dit is een landelijke tendens van de afgelopen jaren. Om deze lastenverhoging te bekostigen, worden de tarieven afvalstoffenheffing / reinigingsrechten met 20% verhoogd.

afvalstoffenheffing / reinigingsrecht	jaarrekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
taakveld 0.4 overhead	€ 146.854	€ 163.331	€ 163.849
taakveld 2.1 verkeer & vervoer (1/3 deel straatreiniging)	€ 84.373	€ 96.554	€ 121.789
taakveld 6.3 inkomensregelingen (kwijtschelding)	€ 25.804	€ 21.200	€ 21.200
taakveld 7.3 afval (lasten incl. salaris, rente etc.)	€ 2.229.091	€ 1.826.036	€ 1.924.947
taakveld 7.3 afval (perceptiekosten)	€ 52.252	€ 49.400	€ 56.045
inkomsten uit afvalstromen excl. heffing	€ 420.252-	€ 396.251-	€ 200.402-
toerekenbare BTW	€ 424.138	€ 330.730	€ 338.124
totaal toerekenbare lasten	€ 2.542.258	€ 2.091.000	€ 2.425.552
afvalstoffenheffing incl. verkoop blauwe zakken	€ 1.567.268	€ 2.031.731	€ 2.394.957
reinigingsrecht	€ 41.036	€ 41.874	€ 41.874
invordering leges & heffingen	€ -	€ 5.000	€ 5.000
oninbare belastingen & heffingen	€ 3.830-	€ 5.000-	€ 4.000-
totaal opbrengst heffing	€ 1.604.474	€ 2.073.605	€ 2.437.831
mutatie voorziening egalisatie afvalverwerking *	€ 466.628-	€ 17.395-	€ 12.279
dekking	63,1%	99,2%	100,5%

Rioolheffing

Rioolheffing is een bestemmingsheffing. De gemeente heeft de plicht om voor een goed werkend rioleringsstelsel te zorgen, voor de afvoer van afvalwater en voor de zuivering daarvan. Ook heeft de gemeente de zorgplicht om de grondwaterstand en de afvoer van hemelwater (regenwater) te beheren. Om al deze watertaken te bekostigen wordt er één belasting geheven, de rioolheffing. Uitgangspunt is dat deze heffing kostendekkend is en dat de opbrengsten niet voor andere doeleinden dan voor het gemeentelijk rioolstelsel mogen worden aangewend ofwel een relatie hebben met de Nieuwe Waterwet. Daarbij wordt ook gespaard voor toekomstige investeringen.

Voor de rioolheffing geldt het in 2020 vastgestelde Water RioleringsPlan (WRP) 2021-2025 als uitgangspunt. Bij het vaststellen van het WRP is bepaald dat de rioolheffing moet stijgen om aan de toekomstige uitdagingen te kunnen voldoen. Het is noodzakelijk de tarieven jaarlijks met 5,5% te verhogen over de periode 2021 t/m 2025. Daarna volstaat een indexering van 2,8% per jaar.

kostendekkendheid rioolheffing	jaarrekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
taakveld 0.4 overhead	€ 209.501	€ 280.626	€ 306.875
taakveld 2.1 verkeer & vervoer (1/3 deel straatreiniging)	€ 84.373	€ 96.554	€ 121.789
taakveld 2.1 verkeer & vervoer (75% onderhoud duikers)	€ 17.925	€ 9.666	€ 9.479
taakveld 5.7 openbaar groen (25% bermen, 75% sloten)	€ 118.273	€ 122.137	€ 214.004
taakveld 5.7 openbaar groen (50% ecologische verbindingszones)	€ 22.705	€ 28.230	€ 28.230
taakveld 6.3 inkomensregelingen, kwijtschelding	€ 18.507	€ 18.700	€ 18.700
taakveld 7.2 riolering (lasten incl. salaris, rente etc.)	€ 1.668.840	€ 1.814.783	€ 1.790.971
taakveld 7.2 riolering (perceptiekosten)	€ 52.219	€ 53.200	€ 56.809
inkomsten taakveld 7.2 riolering excl. heffing	€ 13.573-	€ 14.250-	€ 14.250-
toerekenbare BTW	€ 340.724	€ 402.794	€ 562.285
totaal toerekenbare lasten	€ 2.519.494	€ 2.812.439	€ 3.094.891
rioolheffing	€ 2.235.073	€ 2.216.513	€ 2.363.031
invordering leges & heffingen	€ -	€ 7.000	€ 7.000
oninbare vorderingen	€ 6.398-	€ 5.000-	€ 6.400-
totaal opbrengst heffing	€ 2.228.675	€ 2.218.513	€ 2.363.631
mutatie voorziening rioolegalisatie *	€ 290.819-	€ 593.926-	€ 731.259-
dekking	88,5%	78,9%	76,4%

Leges

Bij de leges wordt onderscheid gemaakt tussen de leges titel 1. algemene dienstverlening, titel 2. dienstverlening fysieke leefomgeving(omgevingsvergunning) en titel 3. overige dienstverlening. Daarnaast zijn er legesopbrengsten uit marktgelden, rioolaansluitingen en begraafrechten (titel 0).

Kruissubsidiëring binnen de diverse titels van de Legesverordening wordt op beperkte schaal toegepast, o.a. bij het tarief voor bouw gerelateerde omgevingsvergunningen. Kruissubsidiëring wordt o.a. toegepast om legesopbrengsten te maximaliseren en financiële prikkels positief dan wel negatief in te zetten. De kostendekking blijft op titelniveau onder de 100%.

Kostendekkendheid titel 0	Jaarrekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
taakveld 0.4 Overhead	€ 16.322	€ 14.329	€ 14.329
taakveld 0.2 burgerlijke stand en burgerzaken algemeen	€ 300	€ 273	€ 273
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, APV	€ 159	€ 163	€ 163
taakveld 3.3 bedrijfsloket- en regelingen	€ 31.050	€ 22.956	€ 22.956
taakveld 7.2 riolering	€ 67.018	€ 36.193	€ 36.193
taakveld 7.5 begraafplaatsen	€ 2.089	€ 2.000	€ 2.000
niet toerekenbare lasten	€ 159-	€ 65-	€ 65-
Totaal toerekenbare lasten	€ 116.779	€ 75.849	€ 75.849
taakveld 3.3 bedrijfsloket- en regelingen	€ 19.832	€ 17.477	€ 17.477
taakveld 7.2 riolering	€ 13.573	€ 14.250	€ 14.250
taakveld 7.5 begraafplaatsen	€ -	€ 2.000	€ 2.000
oninbare vorderingen	€ -	€ -	€ -
Totaal opbrengst heffing	€ 33.405	€ 33.727	€ 33.727
Dekking	28,6%	44,5%	44,5%

Kostendekkendheid titel 1	Jaarrekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
taakveld 0.4 overhead	€ 256.677	€ 407.465	€ 365.324
taakveld 0.2 burgerlijke stand en burgerzaken algemeen	€ 157.780	€ 333.199	€ 363.321
taakveld 0.2 reisdocumenten	€ 111.027	€ 32.287	€ 42.287
taakveld 0.2 rijbewijzen	€ 96.795	€ 35.619	€ 35.619
taakveld 0.2 gemeentelijke basisadministratie	€ 93.465	€ 1.670	€ 1.670
taakveld 0.2 overige publiekszaken	€ 46.662	€ 9.247	€ 9.247
taakveld 0.4 overhead, archief	€ -	€ -	€ -
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, APV	€ 49.737	€ 127.509	€ 130.989
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, handhaving	€ 6.446	€ 9.762	€ 9.567

Kostendekkendheid titel 1	Jaarrekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
taakveld 2.1 verkeer & vervoer, kabels & leidingen	€ 140.830	€ 174.474	€ 176.286
taakveld 3.3 bedrijfsloket- en regelingen	€ -	€ -	€ 10.539
niet toerekenbare lasten (o.a. gratis huwelijk maandag etc.)	€ 46.723-	€ 101.668-	€ 104.328-
Totaal toerekenbare lasten	€ 912.696	€ 1.029.564	€ 1.040.522
taakveld 0.2 burgerlijke stand en burgerzaken algemeen	€ 35.848	€ 28.345	€ 20.000
taakveld 0.2 reisdocumenten	€ 104.657	€ 63.900	€ 76.878
taakveld 0.2 rijbewijzen	€ 113.530	€ 100.498	€ 100.498
taakveld 0.2 gemeentelijke basisadministratie	€ 6.345	€ 8.050	€ 3.400
taakveld 0.2 overige publiekszaken	€ 50.336	€ 30.886	€ 30.886
taakveld 0.4 overhead, archief	€ -	€ -	€ -
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, APV	€ 3.420	€ 2.463	€ 2.463
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, kansspelen	€ 962	€ 600	€ 600
taakveld 2.1 verkeer & vervoer, kabels & leidingen	€ 209.326	€ 231.900	€ 254.400
taakveld 2.1 verkeer & vervoer, voorwerpen op de weg	€ 122	€ 305	€ 305
taakveld 3.3 bedrijfsloket & regelingen, markten	€ 79	€ -	€ -
taakveld 3.3 bedrijfsloket & regelingen, standplaatsen	€ 621	€ -	€ -
taakveld 8.3 wonen & bouwen, leegstandswet	€ 193	€ 1.000	€ 1.000
oninbare vorderingen	€ -	€ -	€ -
Totaal opbrengst heffing	€ 525.438	€ 467.947	€ 490.430
Dekking	57,6%	45,5%	47,1%

Kostendekkendheid titel 2	Jaarrekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
taakveld 0.4 overhead	€ 367.401	€ 403.909	€ 484.526
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, handhaving	€ 43.634	€ 58.888	€ 57.710
taakveld 2.1 verkeer & vervoer, verharde openbare ruimte	€ 460	€ 312	€ 318
taakveld 7.2 riolering	€ 2.219	€ 3.207	€ 3.010
taakveld 7.4 milieubeheer, omgevingsvergunning (melding)	€ 349.441	€ 272.693	€ 545.682
taakveld 8.1 ruimtelijke ordening, bestemmingsplannen	€ 418.753	€ 538.997	€ 635.402
taakveld 8.3 wonen en bouwen, omgevingsvergunningen	€ 501.473	€ 625.110	€ 769.295
niet toerekenbare lasten (inspraak, bezwaar & beroep etc)	€ 296.484-	€ 587.612-	€ 708.939-
Totaal toerekenbare lasten	€ 1.386.897	€ 1.315.503	€ 1.787.004
taakveld 7.4 milieubeheer, omgevingsvergunning (melding)	€ -	€ -	€ -
taakveld 8.1 ruimtelijke ordening, bestemmingswijziging	€ 260.408	€ 59.999	€ 59.999
taakveld 8.3 wonen en bouwen, omgevingsvergunningen	€ 995.009	€ 1.219.790	€ 1.219.790
oninbare vorderingen	€ 959-	€ -	€ -
Totaal opbrengst heffing	€ 1.254.459	€ 1.279.789	€ 1.279.789
Dekking	90,5%	97,3%	71,6%

Kostendekkendheid titel 3	Jaarrekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
taakveld 0.4 Overhead	€ 53.131	€ 37.404	€ 39.620
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, DHW	€ -	€ -	€ -
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, APV	€ 53.441	€ 39.370	€ 40.204

Kostendekkendheid titel 3	Jaarrekening 2019	begroting 2020	begroting 2021
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, handhaving	€ 35.700	€ 46.907	€ 47.675
taakveld 6.1 samenkracht & burgerparticipatie, jeugdbeleid	€ -	€ 2.959	€ 3.016
taakveld 6.1 samenkracht & burgerparticipatie, kinderopvang	€ -	€ 19.271	€ 19.157
niet toerekenbare lasten	€ 20.240-	€ 50.119-	€ 50.447-
Totaal toerekenbare lasten	€ 122.032	€ 95.793	€ 99.225
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, DHW	€ 8.976	€ 10.136	€ 8.976
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, evenementen	€ 16.878	€ 21.000	€ 17.000
taakveld 1.2 openbare orde & veiligheid, prostitutie	€ 586	€ 900	€ 900
taakveld 6.1 samenkracht & burgerparticipatie, kinderopvang	€ 79	€ -	€ -
taakveld 8.3 wonen & bouwen, brandveilig gebruik	€ 5.024	€ 2.000	€ 2.000
oninbare vorderingen	€ 113-	€ -	€ -
Totaal opbrengst heffing	€ 31.429	€ 34.036	€ 28.876
Dekking	25,8%	35,5%	29,1%

4.1.5 Lokale belastingdruk

Voor het bepalen van de lokale lastendruk wordt onderscheid gemaakt tussen één- en meerpersoonshuishoudens. Voor de bepaling van de lastendruk is uitgegaan van een WOZ waarde van € 280.000. Hierbij wordt geen rekening gehouden met een eventuele waardestijging of -daling van de WOZ waarde. In de begroting 2021 is ervan uitgegaan dat de huidige *opbrengst* OZB met 5% wordt geïndexeerd. Bij de rioolrechten is zowel het eigenaren als het laagste tarief voor gebruikers meegenomen.

Bij de afvalstoffenheffing zijn er verschillende tarieven voor een- en meerpersoonshuishoudens. We zijn uitgegaan van de laagste categorie, incl. de kleinste container voor de éénpersoonshuishoudens en voor de meerpersoonshuishouden van de meest voorkomende container. Met de aankoop van de zogenaamde blauwe zakken is géén rekening gehouden. Gemiddeld gebruikt een meerpersoonshuishouden 40 zakken per jaar.

Belastingen die tot woonlasten voor gebruikers leiden:

Jaar	Rioolheffing	Afvalstoffenheffing	Totaal	Stijging
2020	€ 100	€ 227,33	€ 327,33	9,6%
2021	€ 109	€ 243,81	€ 352,81	7,8%

In dit overzicht is uitgegaan van:

- meerpersoonshuishouden met 140 ltr container
- Rioolheffing < 500 m³

Belastingen die tot woonlasten van een één-persoonshuishouden leiden:

Jaar	Rioolheffing	Afvalstoffenheffing	Totaal	Stijging
2020	€ 100	€ 161,29	€ 261,29	8,3%
2021	€ 109	€ 172,98	€ 281,98	7,9%

In dit overzicht is uitgegaan van:

- één-persoonshuishouden met 90 ltr container
- Rioolheffing < 500 m³

Belastingen die tot woonlasten eigenaren en gebruikers leiden:

Jaar	Rioolheffing	Afvalstoffenheffing	OZB	Totaal	Stijging
2020	€ 220	€ 227,33	€ 376	€ 823,33	4,8%
2021	€ 239,80	€ 243,81	€ 385,44	€ 869,05	5,6%

In dit overzicht is uitgegaan van:

- Meerpersoonshuishouden met 140 ltr container
- WOZ waarde € 280.000 en Rioolheffing < 500 m³

Belastingen die tot woonlasten eigenaren en gebruikers, één-persoonshuishoudens, leiden:

Jaar	Rioolheffing	Afvalstoffenheffing	OZB	Totaal	Stijging
2020	€ 220	€ 161,29	€ 376	€ 757,29	4,2%
2021	€ 239,80	€ 172,98	€ 385,44	€ 798,22	5,4%

In dit overzicht is uitgegaan van:

- één-persoonshuishouden met 90 ltr container
- WOZ waarde € 280.000 en Rioolheffing < 500 m³

4.1.6 Kwijscheldingsbeleid

Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen en niet beschikt over vermogen, kan de belastingplichtige onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor kwijschelding. De gemeente Zundert heeft een kwijscheldingsnorm vastgesteld van 100%. Kwijschelding wordt verleend voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Kwijscheldingsaanvragen worden door de Belastingsamenwerking West-Brabant in behandeling genomen en verder afgewerkt. De kwijscheldingsverzoeken worden zoveel mogelijk via digitale toetsing (Stichting Inlichtingenbureau) verwerkt om zo de burger te ontlasten. De uitgaven aan verleende kwijschelding worden betrokken bij de berekening van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Deze uitgaven zijn bij de berekening van de tarieven in dit hoofdstuk meegenomen (zie uitgaven taakveld 6.3 Inkomensregelingen).

4.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

4.2.1 Kengetallen financiële positie

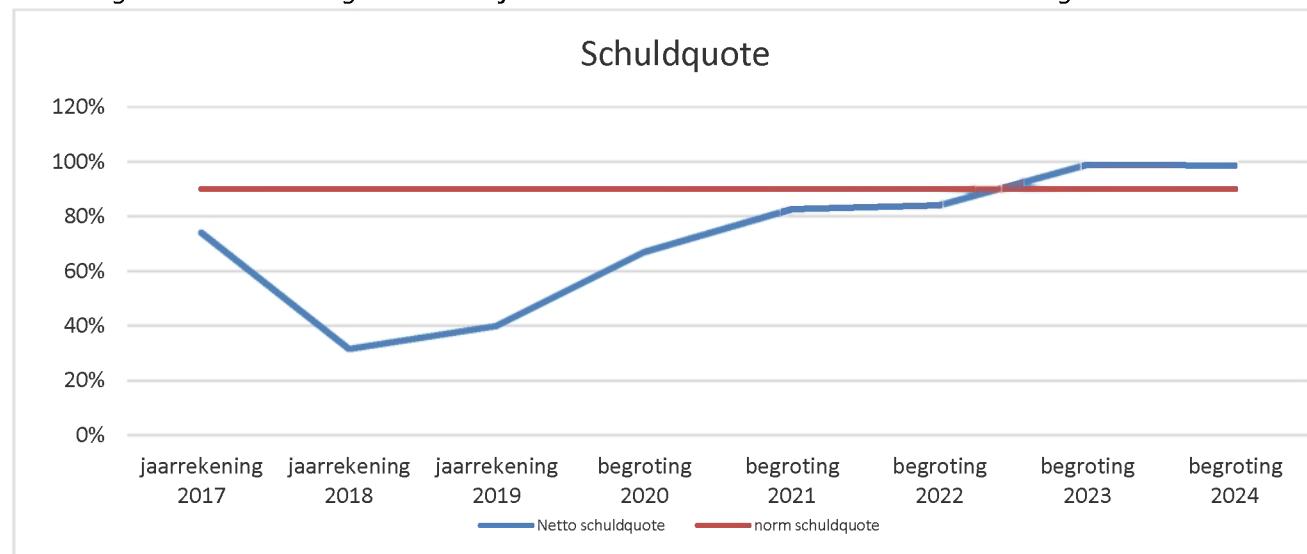
Het BBV heeft voorgeschreven dat er 6 financiële kengetallen moeten worden opgenomen. Deze kengetallen geven gezamenlijk inzicht in de financiële positie van onze gemeente. Per kengetal is een toelichting aangegeven en waar de mogelijkheden zijn om te muteren. Wel moet worden opgemerkt dat de kengetallen in gezamenlijkheid bezien moeten worden.

Netto schuldquote

Netto schuldquote = $(\text{(langlopende schulden} + \text{kortlopende schulden} + \text{crediteuren} + \text{overlopende passiva}) / \text{inkomsten voor bestemming reserves}) / (\text{langlopende uitzettingen} + \text{kortlopende vorderingen} + \text{liquide middelen} + \text{overlopende activa})$

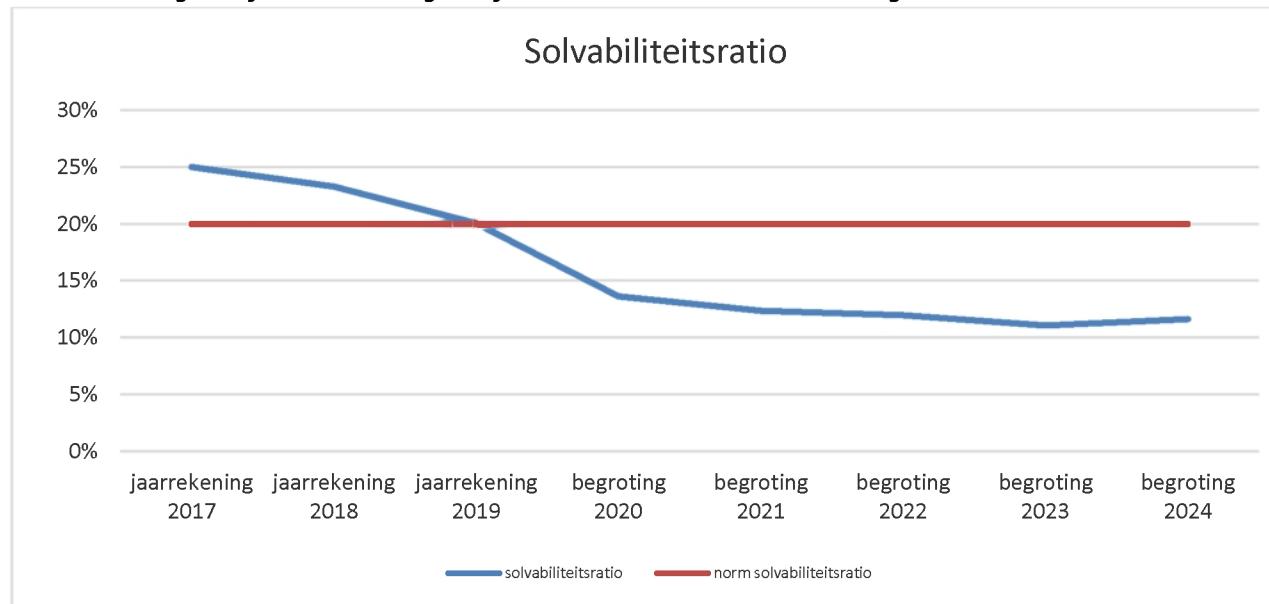
Solvabiliteitsratio.

Dit kengetal geeft aan hoeveel schulden een gemeente kan dragen op basis van de inkomsten die zij genereren. Het kengetal zegt dus iets over de financiële vermogenspositie: zij geeft aan of de gemeente investeringsruimte heeft of juist op haar tellen moet passen. Deze schuldquote mag niet boven de 130% uitkomen. Bij 100% of hoger gaat het licht op oranje. Bij de gemeente Zundert hanteren wij als norm 90%. Vanwege de grote investeringen in IKC Klein-Zundert en IKC Zundert komt deze quote net boven de interne uit. Wanneer alternatieve financiering gevonden kan worden, zal er onder de interne norm worden gebleven. Voor nu genereren wij voldoende inkomsten om onze schulden terug te kunnen betalen.



Solvabiliteit

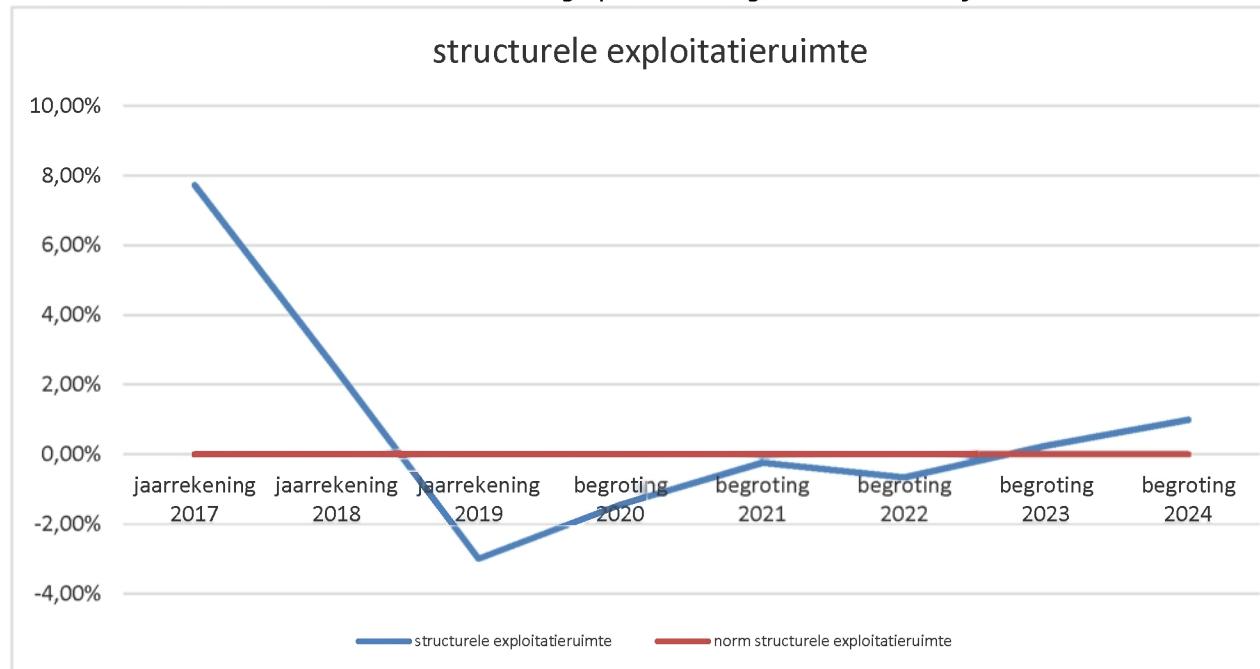
De "solvabiliteitsratio" geeft de mate aan waarmee de gemeentelijke bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Anders gezegd: het aandeel van het eigen vermogen in het totaal vermogen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen (het financiële kengetal solvabiliteitsratio), hoe gezonder de gemeente. Met een groot eigen vermogen kunnen risico's opgevangen worden. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de voorzieningen bij de berekeningen zijn beschouwd als vreemd vermogen.



De solvabiliteitsratio gaat van 20% in 2019 naar 11% in 2023 en wordt daarmee als slecht beoordeeld. De solvabiliteit geeft de verhouding tussen het eigen en vreemd vermogen aan. Bij een solvabiliteitsratio lager dan 20% heeft een gemeente haar bezit zeer zwaar belast met schuld. Bij een solvabiliteit van onder de 20% (conform VNG, Wet HOF) staat het licht op rood. Door het grote investeringsprogramma voor de komende jaren, moeten er langlopende leningen worden aangetrokken. Door te investeringen in onze kapitaalgoederen, dalen echter andere exploitatielasten, zoals onderhoudslasten. Vanaf 2024 zien we weer een lichte stijging. Dit betekent wel dat wordt aanbevolen om eventuele meevalters niet opnieuw in te zetten, maar toe te voegen aan de reserves. Het opbouwen van onze reserves zal ons helpen om de solvabiliteit te verbeteren.

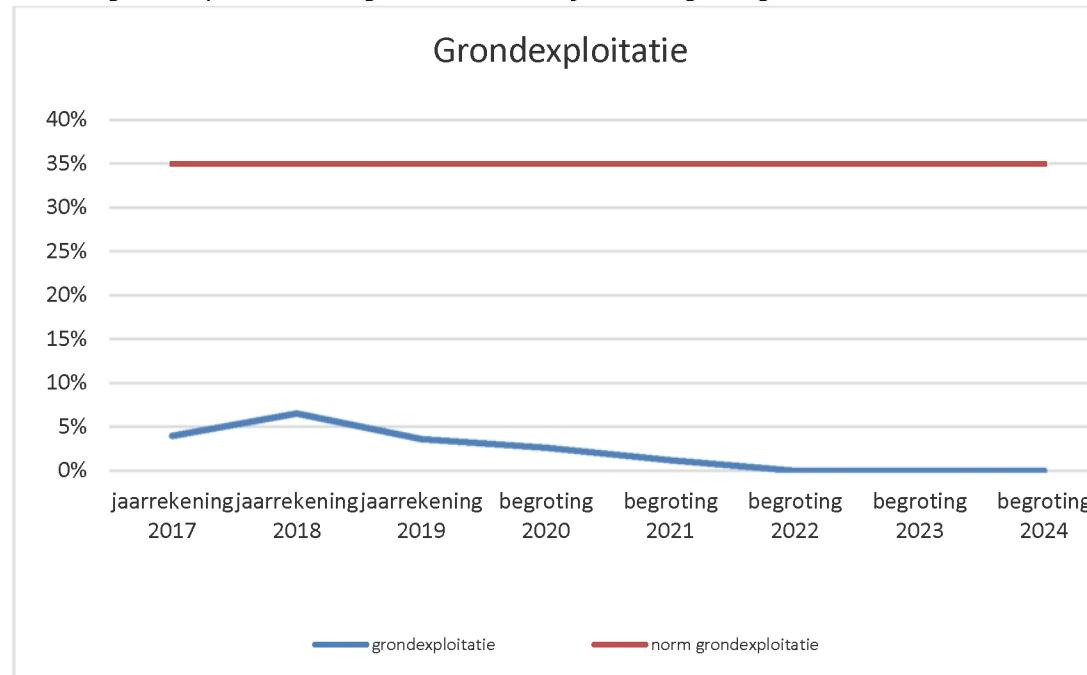
Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal "structurele exploitatieruimte" geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvalters op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Wanneer deze ratio groter is dan 0,6% dan is de ratio voldoende. De huidige ruimte is vanaf 2024 voldoende, maar de eerste jaren niet en moeten we gebruiken om ander beleid in te zetten. Het is echter in deze roerige periode lastig om vooruit te kijken.



Grondexploitatie

Voor Zundert is deze quote eind 2021 1% en eind 2022 nihil. De boekwaarde van de gronden geeft wel weer of een gemeente veel middelen heeft gestopt in haar grondexploitatie. Dit geld dient namelijk ook nog terugverdiend te worden. Gemeente Zundert loopt hier nauwelijks nog risico.

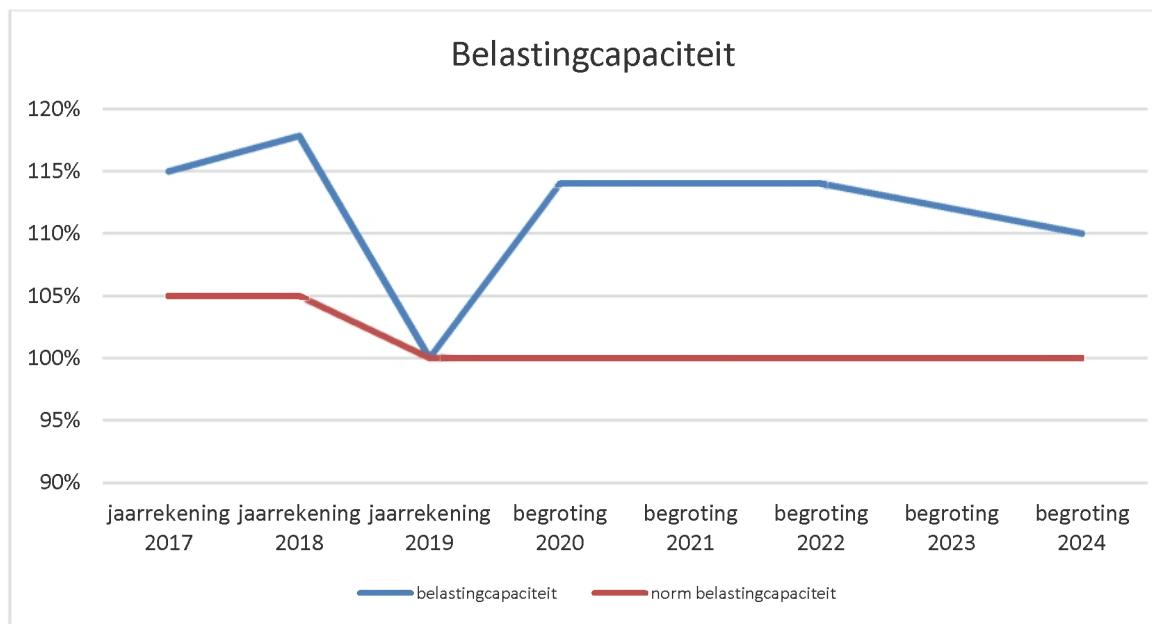


Belastingcapaciteit

De woonlasten zijn voor de gemeente de belangrijkste eigen belastinginkomst. De hoogte van deze woonlasten geeft aan in hoeverre de gemeente al gebruik heeft moeten maken van deze optie voor het verkrijgen van extra inkomsten. Uit de ratio blijkt dat wij boven het landelijk gemiddelde zitten.

De belastingcapaciteit wordt berekend door de totale gemiddelde woonlasten te delen door de gemiddelde woonlasten in Nederland. Gemeente Zundert zit 14% boven het landelijk gemiddelde. Dit wordt voor het grootste deel veroorzaakt, doordat de gemiddelde WOZ-waarde van woningen ook 14% hoger is dan het landelijk gemiddelde.

Wanneer we kijken naar het kengetal OZB per inwoner zien we dat het landelijk gemiddelde € 245 is in 2020, terwijl er in Zundert € 231 per inwoner betaald wordt.



Conclusie en onderlinge verhoudingen

Uit de kengetallen komt naar voren dat er bij de gemeente Zundert sprake is van houdbare gemeentefinanciën, maar dat de huidige reservepositie weinig ruimte laat om tegenvalters op te vangen. Hiermee wordt bij de risicoberekening ook rekening gehouden. Voor deze begrotingsperiode staan grote investeringen gepland en het is zaak om de daadwerkelijke uitvoer te monitoren.

4.2.2 Frauderisicoanalyse

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) heeft het rapport "Uitkomst onderzoek kwaliteit wettelijke controles" uitgebracht. Eén van de effecten van het AFM rapport is dat gemeenten een Frauderisicoanalyse opstellen. Het college laat zien dat het belang hecht aan de verantwoordelijkheid fraude te vermijden en te ontdekken. Het gaat daarbij om 2 inschattingen:

1. Risico van onrechtmatige onttrekkingen van geld en goederen;
2. Risico van het misbruik van financiële verslaggeving om daar beter van te worden.

Frauderisico's en -beheersing zijn opgenomen in het systeem van risicomanagement. Daardoor krijgt het onderwerp de juiste periodieke aandacht en wordt het proces van governance door sturen, beheersen, toezicht houden en verantwoorden geborgd.

De analyse 2019 (per februari 2020) op 10 organisatiekenmerken van fraudegevoeligheid en 11 fraude-indicatoren laat een gelijkmatige ontwikkeling zien: De scores op de 5 puntschaal (1= positief en 5= negatief) en geven een gemiddelde score van 2,28 (2018 was 2,14). De frauderisico analyse is ook dit jaar uitgevoerd door middel van een digitale enquête onder een selectie van ruim 28 medewerkers, verdeeld over alle werkgebieden en programma's. Analyse van de resultaten en de variantie in de data gaf aanleiding tot de conclusies zoals in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de jaarrekening 2019 opgenomen. Hierbij een korte samenvatting van die conclusies.

1. In de samenwerking binnen teams en tussen teams wordt meer openheid ervaren en zijn verschillen van inzicht constructief bespreekbaar.
2. Teams met nieuwe medewerkers én nieuwe opgaven vragen extra aandacht.
3. De besturing vanuit een tweehoofdige directie in de platte organisatievorm wordt gewaardeerd en ervaren als voorbeeldrollen.
4. De druk vanuit de bestuurlijke ambities wordt als hoog ervaren.
5. Ongebruikelijke transacties komen nauwelijks voor.
6. Het nieuwe document managementsysteem (DMS) heeft als streefnorm 100% digitaal werken. Met het nieuwe DMS is dat snel gestegen naar ongeveer 75%.

Deze analyse en conclusies zijn in 2020 onderdeel van team coaching, aangescherpte werkinstructies en een verbeterd proces van afstemming tussen beschikbare capaciteit en realiseerbare ambities.

COVID-19 en frauderisico

Bijzonder aandacht vraagt de mogelijke impact van de COVID-19 crisis op frauderisico's. Fraudерisico's, risico's van misbruik of oneigenlijk gebruik maken van middelen en crisisomstandigheden, kun je helaas niet los zien van elkaar. Crisisomstandigheden leiden tot verhoogde frauderisico's. Allereerst is onder andere door afstandswerken sprake van verhoogde risico's vanuit de procesinrichting en interne beheersing. Tegelijk staan de interne controle rollen en het overige toezicht meer op afstand. Langdurig op afstand werken kan leiden tot afnemende betrokkenheid bij en verbinding met de organisatie en haar waarden. Crises beïnvloeden in zijn algemeenheid de fraudedriehoek (druk, gelegenheid, rechtvaardiging) en geven een verhoogde kans op fraude.



Controlteam en risicobeheersing

We zijn als organisatie in beweging. We werken in programma's, er ontstaan andere rollen. Dit brengt met zich mee dat werkprocessen niet altijd helder in beeld zijn. Een belangrijke verandering is ook de nieuwe besturingsfilosofie: de verticale gelaagdheid is tot een minimum teruggebracht. Dat heeft gevolgen voor de structuur van verantwoording, risicobeheersing en décharge. De hiërarchische interne P&C processen zijn deels vervangen door het vertrouwen in de professionals, de eigenaren van de resultaten. Hoewel het uitgangspunt is dat deze professionals hun werk liever goed dan slecht doen, blijft dat we werken in een politiek bestuurlijke omgeving.

De Control uit de P&C blijft daarom essentieel in het risicomagement en de publieke verantwoording van het college aan de raad, en zeker ook van de directie aan het college. Voor het control team Zundert betekent dat een balans zoeken tussen de administratieve organisatie met voldoende "checks ad Balance" en risicobeheersing enerzijds en tegelijkertijd recht doen aan de gekozen besturingsfilosofie.

Niet alle risico's laten zich wegregelen en "dichtregelen" leidt tot verlamming in de organisatie. Dat heeft tot gevolg dat sommige risico's bewust worden geaccepteerd. Daarvoor is het wel noodzakelijk dat die risico's bekend zijn. De toezichthouders verlangen dat de gemeente "in control" is. Daar moet een professioneel risicomagement aan bijdragen. Van een gemeente als overheidsinstantie wordt verwacht dat zij volkomen integer en onkreukbaar is. Dit komt voort uit het feit dat er met belastinggelden wordt gewerkt en vaak een monopolypositie is.

Actuele ontwikkelingen voor het begrotingsjaar 2021

Naar aanleiding van de voorstellen van de commissie Depla, in het rapport "Vernieuwing van de begroting en verantwoording van gemeenten" legt met ingang van het verslagjaar 2021 het College van burgemeester en wethouders ("college") bij een gemeente in de jaarrekening verantwoording af over de rechtmatigheid. Deze verantwoording gaat na een wetswijziging deel uitmaken van de jaarrekening, zodat de aandacht voor en de controle op rechtmatigheid op het huidig kwaliteitsniveau gehandhaafd blijft. De accountant geeft een getrouwheidsoordeel af over de jaarrekening, waarvan de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel uitmaakt. Het huidige afzonderlijke rechtmatigheidsoordeel in de controleverklaring van de accountant komt daarmee te vervallen.

Het college is voor het begrotingsjaar 2021 in staat, in afstemming met raad en accountant, voor een interne beheersing en interne controle te zorgen, specifiek gericht op de wettelijke vereisten van de rechtmatigheidsverantwoording. Dat betekent dat de interne controles zodanig systeem- of gegevensgericht gepland worden, dat het college medio 2022 tot een gedegen onderbouwd oordeel over de rechtmatigheid in 2021 kan komen.

4.2.3 Weerstandsvermogen

Hoofddoelstelling

De Gemeente Zundert acht het wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige investeringen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie. Om inzicht in de risico's van de gemeente te kunnen verkrijgen, is er een risico-inventarisatie uitgevoerd. Hieronder wordt verslag gedaan van de resultaten van de risico-inventarisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is tevens het weerstandsvermogen berekend.

Definitie van de begrippen

Weerstandsvermogen

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin de gemeente in staat is middelen vrij te maken om financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid moet worden omgegooid.

Een algemeen geldende norm voor de hoogte van het weerstandsvermogen is er niet. Dit is afhankelijk van het risicoprofiel van de gemeente.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te kunnen dekken en anderzijds;
- Alle risico's waarvoor nog geen voorzieningen zijn gevormd en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is een verzamelterm van al de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet voorziene financiële tegenvallers, waarvoor geen verzekering of voorziening is getroffen, te bekostigen. Het gaat om de buffers in het eigen vermogen en in de exploitatie – de middelen achter de hand – die kunnen worden vrijgemaakt om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken, zonder dat het gevolgen heeft voor de uitvoering van het beleid. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de incidentele- en de structurele weerstandscapaciteit. Dit biedt inzicht in de mate waarin tegenvallers kunnen worden opgevangen.

Risico

Een risico is de kans op het optreden van een gebeurtenis met een positief of negatief gevolg (tijd, geld, kwaliteit) voor een betrokkenen. Hieronder vallen drie componenten:

- De mogelijke gebeurtenissen worden risicofactoren genoemd (bijv. brand of overstroming);
- Wat door de gebeurtenissen getroffen wordt zijn risico-objecten;
- De derde risicomponent is de schade of de impact.

De risico's relevant voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet op een andere manier zijn ondervangen en die een financieel gevolg kunnen hebben. Doen deze risico's zich voor dan worden ze dus ondervangen via het weerstandsvermogen.

Risicomanagement

Het continu en systematisch doorlopen van de organisatie op risico's, met als doel de gevolgen ervan te voorkomen of te vermijden en de kans erop te verkleinen of op een andere manier beheersbaar te maken.

(Met beheersmaatregelen worden activiteiten bedoeld waarmee de kans van optreden of de gevolgen van risico's worden beïnvloed). Risicomanagement is een cyclisch proces dat bestaat uit de volgende stappen:

- Identificatie van risico's
- Analyse van risico's

- Beoordeling van risico's
- Beheersing van risico's
- Evalueren en rapporteren.

Risicoprofiel

Een risicoprofiel is een verzameling van gekwantificeerde risico's van de organisatie, minimaal bestaande uit risicodefinities met de bijbehorende inschatting van de kansen en gevolgen.

Gemeentelijk beleid

De hoogte van het noodzakelijke weerstandsvermogen wordt bepaald door het risicoprofiel van de gemeente en door de kaders die uw raad stelt ten aanzien van de gewenste mate van zekerheid tot afdekken van de risico's. Deze kaders zijn in de raadsvergadering van 28 augustus 2007 bepaald. Besloten is een weerstandsvermogen na te streven met een ratio tussen de 1,0 en 1,4 (= voldoende). De minimale weerstandsreserve is ten behoeve van de begroting 2021 niet gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2019 (laatst bekende informatie) en is bepaald op € 2.315.000. Om risicomagement in de organisatie te borgen is er in 2015 een nieuwe nota risicomagement door het college vastgesteld. De doelstellingen van risicomagement zijn:

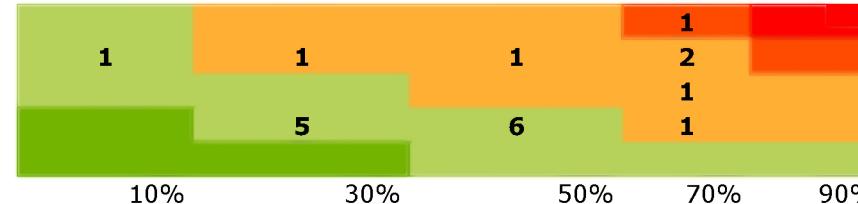
- Het inzicht krijgen in de risico's die de gemeente Zundert loopt en actueel houden ervan
- Het beheersen van processen in de organisatie
- Het risicobewustzijn van de organisatie stimuleren en vergroten, zodat het optreden van risico's zo weinig mogelijk effect heeft op de uitvoering van bestaand beleid en voorzieningen
- Het weerstandsvermogen binnen de vastgestelde bandbreedtes houden.

Om de risico's van Gemeente Zundert in kaart te brengen is in samenwerking met de stafdiensten een risicoprofiel opgesteld met behulp van het softwareprogramma NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem) waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld. Risico's met de hoogste risicotegorie (>90% kans op voorkomen) worden geacht niet ten laste van het weerstandsvermogen te komen maar dienen in de reguliere exploitatie te worden geraamd. In het onderstaande overzicht worden echter alleen de bekende tien risico's gepresenteerd die de hoogste bijdrage hebben aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Ten behoeve van de begroting 2021 zijn de risico's beoordeeld. In totaal zijn 19 risico's in beeld gebracht (begroting 2020: 16; jaarrekening 2019: 17). De tabel geeft een inschatting van de kans dat een risico zich voorovert, afgezet tegen het (netto) geldelijk gevolg:

Geld

- x > €500.000
- €200.000 < x < €500.000
- €100.000 < x < €200.000
- €25.000 < x < €100.000
- x < €25.000



Kans

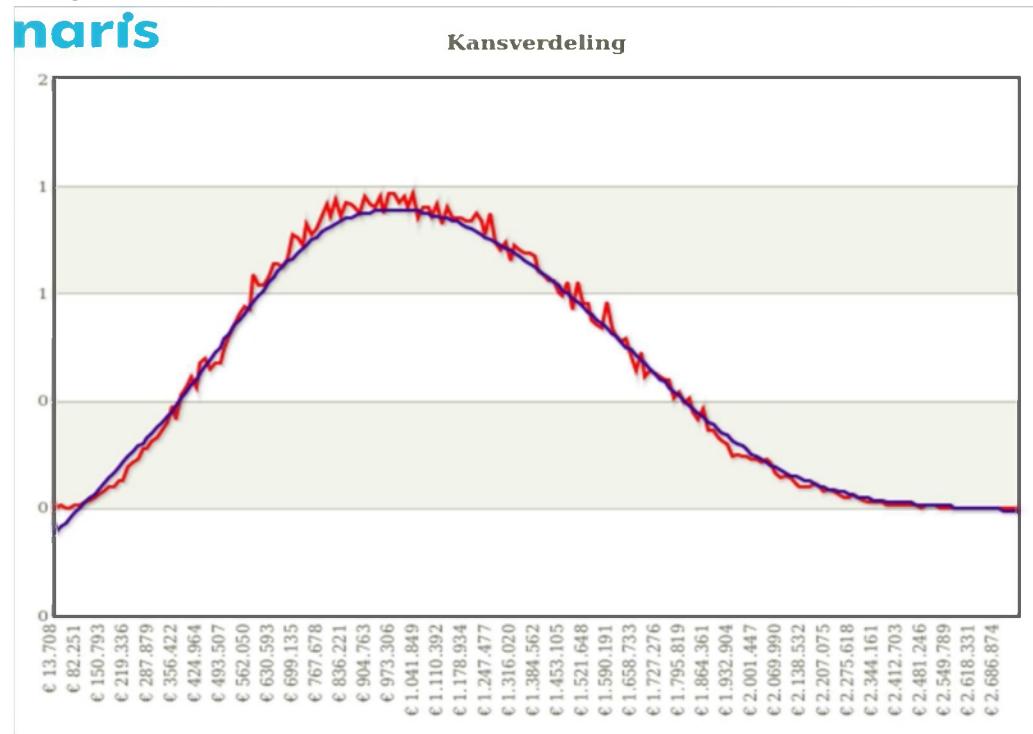
In het onderstaande overzicht worden de tien risico's gepresenteerd die de hoogste bijdrage hebben aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Hierbij geeft het invloedspercentage de invloed van een risico op het totale risicoprofiel weer.

Risico's					Begroting 2021	
Risico	Begr 2021	Jrk 2019	Begr 2020	Kans	Invloed	
Toenemend beroep op WMO/Jeugdwet niet in verhouding tot beschikbare middelen. A.g.v. COVID-19 worden zorgleveranciers in hun omzetverlies gecompenseerd. Volledige compensatie voor de gemeente (regio) door het Rijk is niet gegarandeerd. De niet geleverde zorg moet na Covid-19, alsnog worden uitgevoerd. Compensatie daarvan is in de afstemming gemeenten met Rijk nog geen actief agendaonderwerp.	1	1	5	70%	32,21%	
De rijksbijdrage voor het inkomensdeel (BUIG) is bepaald o.b.v. t-2	2	2	2	70%	16,18%	
Ontwikkeling van de algemene uitkering i.r.t. decentralisatie van taken; taakuitbreiding waarbij bijbehorende budgetten onder inhouding van efficiencykorting niet toereikend zijn. Niet alle kosten volgend uit COVID-19 crisis worden gecompenseerd.	3	6	7	70%	16,13%	
De tekorten die ontstaan komen uiteindelijk voor rekening van de bij de GR (WVS) aangesloten gemeenten. Uitstroom blijft achter bij prognose	4	4	4	70%	6,44%	
Raad keurt overnemen van de garantstelling van de gemeente Breda ad € 250.000 goed	5	5	-	50%	5,75%	
Uitvoering TOZO/NOW waarbij geen volledige compensatie door het Rijk is gegarandeerd	6	-	-	30%	3,48%	
Als gevolg van COVID-19: derving huurinkomsten gemeentelijk vastgoed inclusief sportaccommodaties	7	-	-	50%	2,32%	
In werking treden verruiming BTW vrijstelling sport per 2019	8	10	8	50%	2,31%	
De gemeente kan onvoldoende aantonen dat een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens organisatorisch adequaat is ingeregeld.	9	-	9	50%	2,30%	
Als gevolg van COVID-19: belastingopbrengsten zijn lager dan begroot	10	-	-	50%	2,30%	

	Begr 2021	Jrk 2019	Begr 2020
Totaal grote risico's	€ 3.100.000	€ 2.450.000	€ 2.350.000
Overige risico's	€ 800.000	€ 500.000	€ 450.000
Totaal alle risico's	€ 3.900.000	€ 2.950.000	€ 2.800.000

Uit de tabel blijkt dat de mutatie van het maximale risico ten opzichte van de vorige actualisatie (bij de jaarrekening 2019) bijna € 1.000.000 hoger is. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een aantal nieuwe risico's als gevolg van de COVID-19 crisis en de hogere kansinschatting en/of de hogere inschatting van het financiële gevolg bij een aantal risico's ook als gevolg van de COVID-19 crisis.

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 3.900.000 - zie tabel 1) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Onderstaande grafiek en de bijhorende tabel tonen de resultaten van de risicosimulatie.



In onderstaande tabel wordt de benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages weergegeven:

Tabel 2: Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages

Percentage	Bedrag
5%	€ 411.187
10%	€ 524.813
15%	€ 613.598
20%	€ 686.654
25%	€ 752.709
30%	€ 815.070
35%	€ 874.474
40%	€ 934.450
45%	€ 995.440
50%	€ 1.054.806
55%	€ 1.117.065
60%	€ 1.181.009
65%	€ 1.247.163
70%	€ 1.319.023
75%	€ 1.391.863
80%	€ 1.475.900
85%	€ 1.571.825
90%	€ 1.684.705
95%	€ 1.841.313

Uit de grafiek en de bijbehorende tabel volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 1.074.479 (benodigde weerstandscapaciteit).

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van Gemeente Zundert bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Tabel 3: beschikbare weerstandscapaciteit

Weerstand	Startcapaciteit
incidenteel: weerstandsreserve	€ 2.315.000
structureel: onbenutte belastingcapaciteit	€ -
structureel: post onvoorziene uitgaven	€ 100.000
totale weerstandscapaciteit	€ 2.415.000

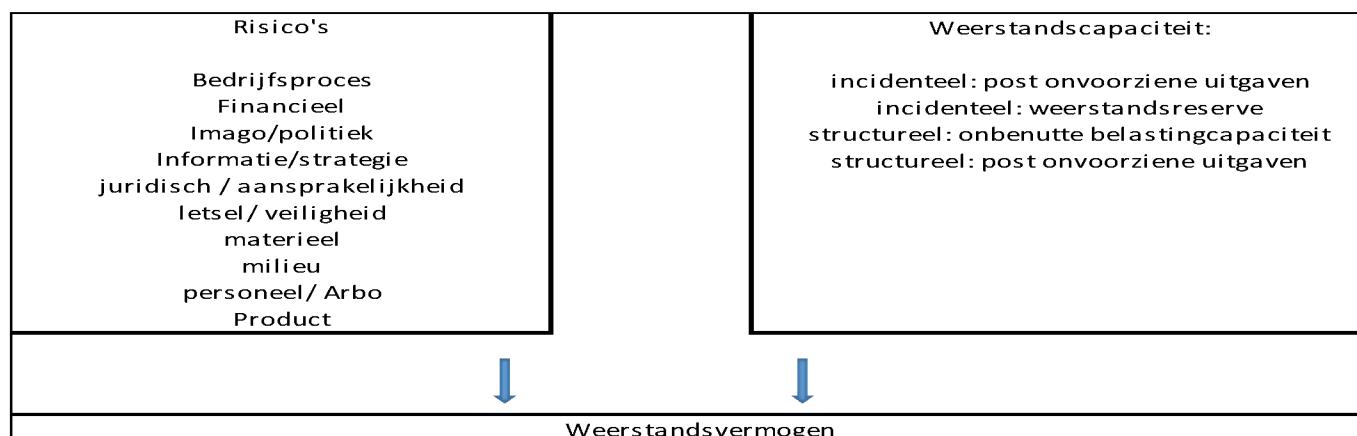
Onbenutte belastingcapaciteit

Vanaf 2015 komt de onbenutte belastingcapaciteit tot stand door de geraamde OZB opbrengst te vergelijken met de door het Rijk gehanteerde rekentarieven, vermeerderd met 20%. Hierdoor sluit het rekentarieflief aan bij de zogenaamde tarieven "landelijk redelijk peil". Dit is het tariefniveau dat het Rijk hanteert in de circulaires. Voor 2020 bedraagt de onbenutte belastingcapaciteit nihil. Dit is het gevolg van de uitruil van OZB verhoging met de verlaging van de rioolheffing. Deze laatste valt niet in de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit.

De gebruikte definitie van de onbenutte belastingcapaciteit voor de berekening van de weerstand capaciteit sluit hiermee aan bij de definitie van de BBV voorgeschreven financiële kengetallen. Dat betekent overigens niet dat er in gevallen van bijzondere onvoorziene voorvalen met grote financieel impact geen ruimte meer is de belastinginkomsten te verhogen. In het uiterste geval voorziet bijvoorbeeld een proces van Art. 12 Financiële verhoudingswet in verdere opslagen dan de hiervoor genoemde 20%.

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.



De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen

Ratio weerstandsvermogen =	<u>Beschikbare weerstandscapaciteit</u>	<u>€ 2.415.000</u>	=	1,43
	Benodigde weerstandscapaciteit	€ 1.684.705		

(Begroting 2020: 2,22; Jaarrekening 2019: 2,25)

Deze ratio is lager ten opzichte van de jaarrekening 2019, dit is met name veroorzaakt door een aantal nieuwe risico's en de hogere kansinschatting en/of de hogere inschatting van het financiële gevolg van een aantal risico's.

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van de berekende ratio

Tabel 4: weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	> 2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	< 0.6	ruim onvoldoende

De ratio van de organisatie valt in klasse B. Dit duidt op een ruim voldoende weerstandsvermogen.

Bij de jaarrekening 2018 was het ratio 1,83, bij de begroting 2020 2,22 en bij de jaarrekening 2019 2,25.

In de Nota Risicomanagementbeleid 2015 is vastgelegd dat het ratio minstens 4 keer achter elkaar boven de 1,4 uit moet komen voordat de afweging kan worden gemaakt om de weerstandsreserve of een deel daarvan vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve. Met andere woorden 2 kalenderjaren achter elkaar in zowel de begroting als de jaarstukken. Dit om uit te sluiten dat het een incidentele gebeurtenis betreft.

Gegeven de grote schommelingen van de algemene uitkering (in afwachting van een nieuw verdeelmodel voorjaar 2021), de onzekere ontwikkeling van de budgetten voor het Sociaal Domein en de huidige onzekere situatie i.v.m. het coronavirus laten we de weerstandsreserve voorlopig ongewijzigd.

Impact van de Coronacrisis

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Voor de aanpak van COVID-19 kijken wij wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk, kunnen doen. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen. In onderstaande tabellen zijn specifieke COVID-19 gebonden risico's opgenomen, ook de risico's die geen directe financiële impact hebben. Daar waar wel het risico bestaat op COVID-19 gerelateerde financiële schade is dat als kans x impact hierboven meegenomen in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Nr	Omschrijving	Termijn	Gevolg voor gemeente	Risico	Kans	Impact	Maatregel	Programma
1	Iedereen in Nederland wordt gevraagd om waar mogelijk 1,5 meter afstand van elkaar te bewaren.	Korte	Beperken van fysieke contacten en aanwezigheid.	Risico dat medewerkers dit onvoldoende in acht nemen.	Beperkt	Groot	Communiceren en aanspreken.	Allen
2	Mensen in heel Nederland wordt opgeroepen zoveel mogelijk thuis te werken of de werktijden te spreiden.	Korte	Druk op IT omgeving en toename kwetsbaarheid omgeving.	Risico dat systemen het thuiswerken niet aankunnen.	Middel	Groot	Afstemmen met en anticiperen op ontwikkelingen	Bedrijfsvoering
3	Mensen in heel Nederland wordt opgeroepen zoveel mogelijk thuis te werken of de werktijden te spreiden.	Korte	Er kunnen ongewenste acties uitgevoerd worden op het systeem, zoals hacken/ransom	Risico dat systemen plat worden gelegd door derden met het doel om een vergoeding te krijgen.	Beperkt	Groot	de opdracht geven om hier actief op te blijven monitoren	Bedrijfsvoering
4	Iedereen in Nederland: blijf thuis bij klachten neusverkoudheid, hoesten, keelpijn of koorts	Korte	Onderbezetting	Risico op toename verzuim of risico dat medewerkers dit niet naleven.	Beperkt	Beperkt	Inventariseren ziekte versus taken	Bedrijfsvoering
5	Voor kwetsbare personen (ouderen en personen met verminderde weerstand) geldt: vermijd grote gezelschappen en openbaar vervoer. <i>Zie R142 paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	Korte	Toename kans op kans dat ouderen in vereenzamen en/of onvoldoende ondersteuning in levensonderhoud krijgen.	Risico op toename zorgvraag na gedurende en na afloop van crisis / Rechtmatigheid	Hoog	Groot	Beleid op korte en lange termijn ontwikkelen / Compensatie Boegolf	Z&SD
6	Alle eet- en drinkgelegenheden zijn dicht bij de golf	Korte	Gemeente moet toezicht houden op naleving.	Risico dat ondernemers zich niet houden aan dit verbod.	Beperkt	Beperkt	Toezicht houden	Veiligheid
7	Noodloket / Noodfonds overige regelingen Ondernemers die direct zijn getroffen als gevolg van overheidsmaatregelen ter bestrijding van de coronacrisis en die hun omzet daardoor geheel of grotendeels zien verdwijnen. <i>Zie R149 paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	Korte	Uitvoering TOZO/NOW/Noodfonds	Niet volledige compensatie Rijk	Beperkt	Beperkt	Monitoren	Z&SD
8	Toerismebelasting <i>Zie R150 paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	Korte	Afhankelijk ontwikkeling corona heeft dit effect op korte en lange termijn	Minder inkomsten toeristenbelasting	Hoog	Beperkt	verwerken in P&C	Bedrijfsvoering
9	Uitstel van betalingen van belastingen <i>Zie R150 paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	Korte	Dit is ingestoken op de overheidsbelastingen, misschien volgt dit nog voor gemeentelijke belastingen.	Na uitstel toch afstel	Hoog	Groot	verwerken in P&C	Bedrijfsvoering
10	Besluit tijdelijke ondersteuning zelfstandigen	Korte	Werkplein/HvWB is uitvoerder van deze maatregel, waardoor er veel beslag wordt gelegd op de uitvoeringscapaciteit.	Geen volledige compensatie Rijk	Hoog	Beperkt	Monitoren Werkplein	Z&SD
11	Basisregistraties personen en organisaties B Digitale overheidsprocessen	Korte	Moet op niveau blijven en continuïteit moet worden gewaarborgd.	Risico dat benodigde dienstverlening niet wordt geleverd.	Beperkt	Laag	Monitoren	Service
12	Elektronisch berichtenverkeer en informatieverschaffing aan burgers	Korte	Moet op niveau blijven en continuïteit moet worden gewaarborgd.	Risico dat dienstverlening niet op het benodigde niveau wordt uitgevoerd.	Beperkt	Laag	Monitoren	Bedrijfsvoering
13	Bestuur en ondersteuning	Korte	Met name effect op wijze van besluitvorming, communicatie tussen organen en ondersteuning van de organen.	Risico dat noodzakelijk besluitvorming of tijdige informatievoorziening ontbreekt, waardoor de noodzakelijke acties niet uitgevoerd kunnen worden.	Beperkt	Groot	Regie beleggen bij gemeentesecretaris om dit te monitoren	Gemeentesecretaris
14	Burgerzaken	Korte	Verschillende essentiële/vitale processen zijn hier belegd.	Risico dat benodigde dienstverlening niet wordt geleverd.	Beperkt	Laag	Medewerker aanstellen die verantwoordelijk is om dit te monitoren.	Service
15	Overhead - personeel en organisatie	Korte	Hoger ziekteverzuim medewerkers	Risico dat medewerkers ziek worden en er vervanging noodzakelijk is.	Beperkt	Beperkt	Inzicht houden in medewerkers en taken om gevolgen te bepalen.	Programmamanagement/werkcoaches

Nr	Omschrijving	Termijn	Gevolg voor gemeente	Risico	Kans	Impact	Maatregel
16	Overhead - personeel en organisatie	Lange	Afnemende betrokkenheid medewerkers. Verbondenheid met organisatie neemt af.	Motivatie prestatie neemt af.	Middel	Hoog	Alle medewerkers in beeld. Coaching en behoeftepeling
17	Overhead - personeel en organisatie	Lange	Er zijn extra investeringen nodig om het thuiswerken mogelijk te maken.	Thuiswerken volledig "ARBO proof" maken bij langdurige/permanent thuiswerk situatie	Hoog	Hoog	Innovatief werkgeverschap vereist: nieuw beleid ontwikkelen
18	Overhead - personeel en organisatie	Lange	Door uitval van medewerkers en noodmaatregelen is een inhaalslag nodig.	Risico dat werkzaamheden achterlopen en dat inhuren noodzakelijk is.	Beperkt	Beperkt	Inzicht houden in medewerkers en taken om gevolgen te bepalen.
19	Overhead - facilitaire zaken	Korte	Er moeten extra voorzorgsmaatregelen worden genomen om werkplekken schoon te houden.	Risico dat door onvoldoende schoonhouden van ruimten medewerkers besmet raken.	Beperkt	Groot	Zorgen voor voldoende schoonmaak en schoonmaakmiddelen.
20	OZB-woningen en niet-woningen	Lange	Uitstel van belasting en afnemende WOZ-waarde.	Risico dat het risico op oninbaarheid groter wordt en belastingopbrengsten lager worden.	Beperkt	Beperkt	Opnemen in P&C-documenten
21	Overige belastingen+hondenbelasting; •precariebelasting; •reclamebelasting; •heffing en invordering; •bezwaar en beroep <i>Zie R150 paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	Korte	Minder grondslag om belastingen te heffen en mogelijk verlenen van uitstel.	Risico dat belastingopbrengsten lager zijn dan begroot.	Beperkt	Beperkt	Opnemen in P&C-documenten.
22	Algemene uitkering <i>Zie R5 paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	Korte	Door de crisis is de vraag hoe de bestedingen van het rijk uit vallen in relatie tot trap op trap af. Daarnaast welke compensatie wij ontvangen i.r.t. de noodmaatregelen.	Risico dat algemene uitkering niet alle kosten dekt die samenhangen met de crisis.	Beperkt	Beperkt	Verwerken als onderdeel risicoparagraaf
23	Resultaat van de rekening	Korte	Er zullen nu verschillende acties uit worden gezet die na de crisis tot afronding komen. Gezien de ervaringen met financiering door het rijk, zal de gemeente zelf een gedeelte van de kosten moeten dragen.	Risico dat de gemeente een deel van de uitvoeringskosten moet dragen.	Hoog	Groot	Opnemen in P&C documenten.
24	Openbare orde en veiligheid - beleid	Korte	Extra inzet van medewerkers en coordinatie van landelijke en regionale maatregelen. Belangrijk is dat deze communicatie geen misverstanden of onduidelijkheden tot gevolg heeft.	Risico dat er onvoldoende capaciteit is voor het houden van toezicht.	Beperkt	Groot	Zorgen voor inventarisatie behoefte versus aanwezige capaciteit
25	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Korte	Met name bij bedrijfenterreinen / kantoorlocaties, kunnen de verwachte verkopen aanzienlijk teruglopen als gevolg van een recessie. Er zijn nog 2 lopende grondexploitaties voor bedrijfenterreinen.	Kans op uitstel van verkoop gronden Beekzicht / Molenveld. Bij de bedrijfenterreinen moet voor Beekzicht nog 53% worden verkocht en voor Molenveld nog 28%. De boekwaarde is nu circa € 3.500.000, waarvan al € 1.200.000 is opgenomen als voorziening.	Hoog	Groot	De eindperiode is 2022 en moet wellicht bijgesteld moeten worden. Dit wordt bij het volgende MPG bekijken.
26	Economische promotie - promotie	Korte	Dit gedeelte zal de komende maanden waarschijnlijk stil vallen omdat de toegevoegde waarde beperkt is.	Kans dat er via dit taakveld aanvullende maatregelen nodig zijn met hogere inzet van medewerkers en kosten tot gevolg.	Hoog	Beperkt	Bepalen taken versus capaciteit

Nr	Omschrijving	Termijn	Gevolg voor gemeente	Risico	Kans	Impact	Maatregel
27	Sportaccomodaties <i>Zie R147 paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>		Met name door het vaste component zal hier niet veel wijzigen. Afstemming met en over accommodaties zal doorgaan.	Uitstel / afstel huurverplichting aan gemeente	Hoog	Beperkt	Beleid en gevolgen uitwerken en verwerken in de P&C
28	Cultuur	Korte	Door de crisis is dit stil komen te liggen. Vanuit de overheid wordt bekeken wat hier aan ondersteuning nodig is. Mogelijk zijn er ook effecten op de gemeentelijke bijdragen of voorzieningen	Risico dat bijdragen en/of voorzieningen bijgesteld moeten worden.	Hoog	Groot	Actief monitoren landelijkbeleid en afstemmen met partijen over status en relatie leggen met financiering vanuit gemeente.
29	Musea	Korte	Mogelijk hogere kosten door wegvallen inkomsten.	Risico dat tekorten zijn door wegvallen opbrengsten die een hogere subsidie tot gevolg hebben.	Hoog	Beperkt	Afstemmen met partijen wat het mogelijke effect is.
30	Sociaal domein als geheel <i>Zie R22 paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	Korte	Verschillende effecten, waarbij met name een goede analyse moet worden gemaakt van conlecturele gevolgen	Groot beroep op inkomensvoorzieningen >BUIG	Hoog	Groot	Handelen op korte termijn, anticiperen op middellange en lange termijn
31	Sociaal domein als geheel <i>Zie R142 paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	Korte	WMO / Jeugd: De opdracht van het Rijk is de zorgverleners door te betalen. Hiervoor is al wel compensatie vanuit het Rijk aangekondigd.	Geen volledige compensatie door het Rijk	Beperkt	Groot	Monitoren
32	Volksgezondheid <i>Zie R142 paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	Korte	Bijdrage in extra kosten testopgave GGD die niet door Rijk woreden gecompenseerd	0<€ 900k	Hoog	Groot	Monitoren GGD
33	Grondexploitatie (niet-bedrijven)	Korte	Mogelijk loopt de verkoop van huizen en daarmee de afzet van gronden vertraging op.	Risico dat gronden pas later worden verkocht dan gepland.	Hoog	Groot	Analyse van effect op verkoopbaarheid van percelen. Risico meenemen in grondexploitatie.
34	Overhead - gemeentelijk vastgoed <i>Zie R147 paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	Lange	Mogelijke gevolgen voor de waardering van materiële activa met economisch nut (verhuurde gebouwen m.b.t. theater / bibliotheken / muziekscholen / etc.). Onzekerheid of de huurders nog de huurlasten kunnen opbrengen en/of de gemeente dit moet compenseren?	Onzekerheid of de huurders nog de huurlasten kunnen opbrengen en/of de gemeente dit moet compenseren?	Beperkt	Beperkt	Monitoren
35	Wonen en bouwen	Lange	De activiteiten en inkomsten op dit gebied zullen mogelijk afnamen en opbrengsten pas later of niet worden gerealiseerd.	Risico dat opbrengsten lager uitvallen dan begroot.	Hoog	Beperkt	Analyse van mogelijke effecten en verwerken in P&C

4.3 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

4.3.1 Inleiding

De paragraaf Kapitaalgoederen geeft een dwarsdoorsnede van de gemeentelijke begroting. Het onderhoud aan de kapitaalgoederen is verdeeld over diverse programma's. Met het onderhoud is een substantieel deel van de begroting gemoeid. De genoemde bedragen zijn exclusief personele lasten.

Conform artikel 12 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten komt in deze paragraaf het volgende aan de orde:

- Het beleidskader
- De uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties
- De vertaling van de financiële consequenties in de begroting

Het onderhoud aan de kapitaalgoederen wordt onderverdeeld naar:

- Regulier onderhoud opgenomen in de exploitatie
- (Groot) onderhoud waarvoor een voorziening is gevormd om fluctuaties in uitgaven te voorkomen
- (Vervangings)investeringen

De kapitaalgoederen in de gemeente Zundert zijn:

- Verharde openbare ruimte (wegen, voet- en fietspaden)
- Openbare verlichting
- Civiel technische kunstwerken (bruggen, duikers etc.)
- Openbaar groen (inclusief berm- & slootonderhoud)
- Speelvoorzieningen
- Riolering
- Maatschappelijk vastgoed (accommodaties & sportvelden)
- Overige kapitaalgoederen

Beleidskader van de kapitaalgoederen

Het kwaliteitsniveau en de bijbehorende uitvoering van het onderhoud aan de kapitaalgoederen wordt om de vier jaar vastgesteld. Op 9 juni 2020 is het Integraal Beheerplan – Openbare Ruimte (IBP-OR) 2020-2023 vastgesteld. Het vastgestelde ambitieniveau is 'basis plus'. Dit sluit aan bij de ambities van het nieuw vastgestelde Gemeentelijk Verkeers- & Vervoersplan (GVVP) 2020-2030 en het Water Rioleringsplan (WRP) 2020-2024. Het streven is een integrale uitvoering van het onderhoud aan de verschillende elementen, tevens gerelateerd aan de mobiliteitsvisie opgenomen in het GVVP en de klimaatambities vanuit het WRP. Hierdoor kunnen we meer kosteneffectief zijn, efficiënter werken en een betere kwaliteit realiseren. Tevens is in 2020 het Meerjarig Onderhoudsplan Maatschappelijk Vastgoed (MOP-MVG) vastgesteld.

Op 3 maart 2020 is de Mobiliteitsvisie door de Raad vastgesteld. Deze visie vormde de basis voor het GVVP. Het GVVP is op 9 juni 2020 door de raad vastgesteld. De projecten en onderzoeken uit het GVVP worden geprioriteerd en opgenomen in een Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUP). Het Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUP) geeft aan wanneer de maatregelen uit het GVVP worden uitgevoerd. Met het uitvoeren van de maatregelen maken we de 5 ambities uit de Mobiliteitsvisie waar.

In het politiek akkoord 2018-2022 is de bestuursopdracht opgenomen om het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan te actualiseren. Het eerste onderdeel daarvan, de Mobiliteitsvisie, is op 3 maart 2020 door de raad vastgesteld. Het tweede onderdeel, het GVVP, is op 9 juni 2020 door de raad vastgesteld. Voor het MUP, is het besluit op 29 september jl. genomen.

De werkwijze voor het GVVP richt zich op het beantwoorden van drie vragen: de waarom-vraag, de hoe-vraag en de wat-vraag. Met het vaststellen van de Mobiliteitsvisie is antwoord gegeven op de waarom-vraag. Met het GVVP beantwoordden we de hoe-vraag. Het MUP geeft antwoord op de wat-vraag: wat gaan we doen om de ambities uit de Mobiliteitsvisie waar te maken?



Op 12 juni 2019 is de raad geïnformeerd over het voornemen om voor drie beleidskaders uit het programma BOR tot een samenhangende integrale beleidsvorming te komen. De ontwikkeling van het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBP-OR), het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (GVVP) en het Water en Rioleringsplan (WRP) is vanuit één procesgang gestart. Op 9 juni 2020 heeft de raad deze drie beleidskaders vastgesteld. De integrale beleidsvorming heeft als groot voordeel dat we bij de prioritering van de maatregelen de juiste keuzes kunnen maken. Om tot een prioritering te komen zijn de volgende 4 afwegingen van belang: 1. De bijdrage aan de 5 ambities uit de mobiliteitsvisie, 2. De kosten, 3. De kosten-batenmatrix projecten GGPV en 4. De integraliteit met beheer- en beleidsplannen en -programma's.

Deze laatste afweging 4 is veruit het interessantste onderdeel. Deze stap vraagt tegelijkertijd ook de meeste tijd. Het doel is een optimale Infraplanning waarbij de beschikbare middelen effectief en efficiënt worden ingezet. Daarvoor wordt gekeken naar de kosten-batenmatrix en mogelijke koppelkansen tussen de verschillende beheer- en beleidsplannen (onder andere IBP-OR, WRP) en bestuursopdrachten.



Overzicht van het proces. Er is voortdurend gekeken waar afstemming mogelijk is met ander beleid en nog uit te voeren projecten in de gemeente Zundert.

Budgettaire koppeling tussen projecten uit het GVVP/IBP-OR en het WRP is deels (en wordt nog verder) geconcretiseerd in 2021. Dit betekent een direct toedeling van WRP-budgetten voor vervanging riolering en afkoppelen van wijken aan concrete herinrichtingsprojecten. Effectief leidt dit tot een verlaging van de investeringsbehoefte vanuit het GVVP/IBP-OR, omdat inzet van WRP-budgetten de dekking levert.

Enkele illustraties van slimme combinaties door het integreren van de verschillende infraplannen zijn:

- ✓ Een splitsing over 2 jaar van de aanpak Bredaseweg ZND (W.Past.str – Van Goghstr.) in een koppeling met de WRP opgave.
- ✓ Alle jaarlijkse investeringen in bermverhardingen, rehabilitatie van asfalt en de (her)inrichting van 60 km/u zones Buitengebied combineren vanwege de directe samenhang.

4.3.2 Verharde openbare ruimte (wegen, voet- en fietspaden)

Beleidskader

De ambities ten aanzien van het kwaliteitsniveau voor wegen zijn vastgelegd in het Integraal Beheerplan – Openbare Ruimte 2020-2023. In afwijking van het voorgestelde ambitieniveau “voortuitstrevend” is het ambitieniveau in de Zomernota vastgesteld op ‘basis plus’. Voor het uitvoeren van groot onderhoud wordt jaarlijks een integrale infraplanning voorgelegd aan het college. Hierin staat concreet aangegeven op welke locaties groot onderhoud uitgevoerd wordt en wat de geraamde kosten zijn. Een 2-jaarlijkse inspectie van de wegen is de basis voor de jaarlijkse programmering. Via een jaarlijkse schouw wordt bekeken of de vastgestelde kwaliteitsniveaus zijn gehaald.

Financiële consequenties

Voor de uitvoering van groot onderhoud is een voorziening gevormd. Bij het vaststellen van het nieuwe IBP-OR heeft er een herberekening van de dotatie aan de voorziening plaatsgevonden, met als uitgangspunt ambitieniveau ‘basis plus’. Dit resulteert in een jaarlijkse storting van € 1.388.506 in de voorziening om het geraamde groot onderhoud de komende jaren te financieren.

Naast groot onderhoud vindt jaarlijks het reguliere onderhoud plaats. Uitvoering hiervan vindt deels zelfstandig plaats en wordt deels uitgevoerd naar aanleiding van meldingen.

	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Regulier onderhoud				
Calamiteiten	€ 8.500	€ 8.789	€ 9.105	€ 9.424
Onderhoud asfalt	€ 55.365	€ 57.303	€ 59.308	€ 61.384
Onderhoud elementen	€ 78.169	€ 80.870	€ 83.665	€ 86.559
Onderhoud onverharde wegen	€ 41.127	€ 42.566	€ 44.056	€ 45.598
Onderhoud fietspaden	€ 10.413	€ 10.777	€ 11.155	€ 11.545
Onderhoud bermverhardingen	€ 10.000	€ 10.350	€ 10.712	€ 11.087
Schoonhouden verharde openbare ruimte	€ 221.178	€ 224.679	€ 228.303	€ 232.054
Verwerking veeg- & zwerfvuil	€ 52.769	€ 54.306	€ 55.892	€ 57.526
Onderhoudsvoorziening				
Onttrekking groot onderhoud wegen	€ 1.614.934	€ 1.614.934	€ 1.614.934	€ 1.614.934
Investeringen				
Bermverhardingen	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000

	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Vervanging elementen / asfalt	€ 554.000	€ 554.000	€ 554.000	€ 554.000
(her)inrichting 60 km/u zones Buitengebied	€ 500.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
30 km/u zone De Risten RSB		€ 250.000		
Bredaseweg ZND (W Pastoorsstraat - Van Goghstraat)	€ 400.000	€ 300.000		

4.3.3 Openbare verlichting

Beleidskader

In 2020 is de inhaalslag gestart van het vervangen van het sterk verouderde areaal. Het beheer wordt uitgevoerd conform het vastgestelde Integraal Beheerplan – Openbare Ruimte 2020-2023 ambitieniveau ‘basis plus’.

		Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Regulier onderhoud	Onderhoud	€ 104.290	€ 107.191	€ 110.192	€ 113.301
Investeringen	Vervanging armaturen	€ 41.300	€ 41.300	€ 41.300	€ 41.300
	Vervanging lichtmasten	€ 31.700	€ 31.700	€ 31.700	€ 31.700

4.3.4 Civiel technische kunstwerken (bruggen, duikers etc.)

Beleidskader

De ambities ten aanzien van het kwaliteitsniveau voor bruggen, duikers etc. is vastgelegd in het Integraal Beheerplan – Openbare Ruimte 2020-2023. Het ambitieniveau wordt vastgesteld op ‘basis plus’. Via 3-jaarlijkse instandhoudings-inspecties wordt bekeken of het vastgestelde ambitieniveau wordt gehaald. Dit is tevens de basis voor de jaarlijkse uitvoeringsprogrammering.

Financiële consequenties

Bij het vaststellen van het WRP 2020-2024 is besloten de reserve van € 62.153 als startkapitaal voor de ontzorging van de openbare verlichting om te zetten naar een onderhoudsvoorziening voor civieltechnische kunstwerken. Hierdoor worden de sterk fluctuerende en relatief hoge onderhoudskosten voor de komende 4 jaar geëgaliseerd. De jaarlijkse storting in de onderhoudsvoorziening bedraagt € 40.325.

	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Regulier onderhoud				
Materiaalkosten klein onderhoud	€ 3.570	€ 3.641	€ 3.714	€ 3.789
Reinigen duikers	€ 12.638	€ 12.891	€ 13.148	€ 13.411
Onderhoudsvoorziening				
Onttrekking onderhoud bruggen etc.	€ 36.211	€ 71.218	€ 65.959	€ 35.934
Investeringen				
n.v.t.				

4.3.5 Openbaar groen

Beleidskader

In het oude beheerplan groen was het vastgestelde kwaliteitsniveau voor de groenvoorzieningen gemiddeld basis/laag. Tevens is er in de laatste beheerperiode niet geïnvesteerd in de groenvoorzieningen. Dit heeft geleid tot een versobering van de kwaliteit. In het nieuwe IBP-OR is ambitieniveau 'voortuitstrevend' vastgesteld. Met de vaststelling van de zomernota 2021 is gekozen voor het ingroeimodel 'basis plus'.

Financiële consequenties

Om de kwaliteit van de groenvoorzieningen te verhogen, moet er de komende jaren geïnvesteerd worden. Daarnaast worden de komende vier jaar het beheer en het onderhoud stapsgewijs verhoogd om van ambitieniveau 'basis' naar niveau 'basis plus' te groeien.

Ook moeten alle sloten uitgebaggerd worden tot een bepaald niveau op aangeven van het Waterschap. Omdat deze uitgaven een cyclus hebben van 15 jaar is bij het vaststellen van het WRP 2021-2025 besloten een onderhoudsvoorziening voor het baggeren van sloten in te stellen. De eerstkomende beheerperiode is € 100.000 per jaar nodig om deze werkzaamheden uit te voeren. Daarna kan in jaarlijks lagere stortingen in de voorziening gespaard worden voor toekomstig onderhoud.

	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Regulier onderhoud				
onderhoud door WVS	€ 377.456	€ 381.325	€ 385.348	€ 385.348
onderhoud groen	€ 414.465	€ 437.541	€ 460.716	€ 483.992
bestrijding exoten o.a. eikenprocessierups	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000
onderhoud (berm)sloten	€ 158.114	€ 161.816	€ 165.612	€ 169.502
verwerking slootmaaisel	€ 66.300	€ 86.700	€ 67.626	€ 88.434
ecologische verbindingsszones EVZ's	€ 56.780	€ 57.106	€ 57.439	€ 57.779
Onderhoudsvoorziening				
Onttrekking baggeren sloten	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Investeringen				
Vervanging bomen	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
Vervanging beplanting	€ 124.000	€ 124.000	€ 124.000	€ 124.000

4.3.6 Speelvoorzieningen

Beleidskader

Het grootste gedeelte van de speelvoorzieningen is verouderd en voldoet niet meer aan de huidige richtlijnen. Bij gevaar worden deze toestellen direct verwijderd. De komende beheerperiode wordt flink geïnvesteerd in het vervangen van verouderde speelvoorzieningen. Daarbij wordt kritisch gekeken of het huidige aanbod nog aansluit bij de wensen uit de omgeving.

Financiële consequenties

Door de vervangingsinvesteringen zal de komende jaren het regulier onderhoud aan de toestellen afnemen.

	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Regulier onderhoud				
Materiaalkosten klein onderhoud	€ 7.500	€ 7.763	€ 8.035	€ 8.315
Investeringen				
Vervanging speelvoorzieningen	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000

Beleidskader

Op 8 juni 2020 is het Water Rioleringsplan 2020-2024 door de raad vastgesteld. Het WRP is de opvolger van het verbrede Gemeentelijk Riolering Plan. In het WRP is de gemeentelijke zorgplicht voor afval-, hemel- en grondwater verwoord en staan de hieruit voortvloeiende verplichtingen, doelstellingen en ambities voor de rioleringszorg beschreven. De klimaatverandering zorgt met wateroverlast en langdurige droogte dat het WRP meer gericht is op het nemen van maatregelen die er voor zorgen dat Zundert klimaat robuust wordt. Beheer van de riolering wordt uitgevoerd overeenkomstig het vastgestelde ambitieniveau 'vooruitstrevend' voor klimaat en duurzaamheid. Bij nieuwbouwontwikkelingen en reconstructies wordt ingezet op de ambitie 'vooruitstrevend'. Daarbij vindt integrale afstemming plaats met de uitvoering van het IBP-OR en de ambities uit het GVP.

Financiële consequenties

Het saldo van de egalisatievoorziening is voor de toekomstige investeringen niet toereikend. Met de nieuwe uitdagingen is het noodzakelijk de tarieven van de rioolheffing jaarlijks met 5,5% te verhogen over de periode 2021 t/m 2025. Daarna volstaat een indexering van 2,8% per jaar.

	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Regulier onderhoud				
Drukriolering	€ 210.171	€ 214.374	€ 218.662	€ 223.035
Vrijverval riolering	€ 159.630	€ 162.823	€ 166.079	€ 169.401
Rioolgemalen	€ 49.980	€ 50.980	€ 51.999	€ 53.039
IBA's	€ 8.670	€ 8.843	€ 9.020	€ 9.201
Investeringen				
Riolering vrijverval	€ 250.000		€ 500.000	€ 500.000
Afkoppelen HWA bestaande wijken	€ 500.000		€ 500.000	€ 500.000
Vervanging drukriolering (electromech)			€ 200.000	€ 200.000
Renovatie hoofdgemalen (electromech)	€ 60.000		€ 60.000	€ 60.000
Real time control hoofdgemalen	€ 30.000		€ 30.000	€ 30.000
Vervangen gemaal Wernhoutseweg				€ 175.000
Combinatiewerken	€ 37.500		€ 37.500	€ 37.500

4.3.8 Maatschappelijk vastgoed (accommodaties & sportvelden)

Beleidskader

Voor het beheren en onderhouden van gemeentelijke gebouwen en gebouw gebonden installaties is gekozen voor rationeel beheer, een beheersvorm waarbij op een planmatige manier programmatisch onderhoud wordt uitgevoerd op basis van een meerjarig onderhoudsprogramma maatschappelijk vastgoed (MOP-MVG). Dit programma wordt als basis gebruikt voor het bepalen van het noodzakelijk uit te voeren onderhoud en als zodanig in de begroting verwerkt. Hierbij wordt uitgegaan van een kwaliteitsniveau 'laag'.

Financiële consequenties

Voor de uitvoering van het onderhoud is een voorziening gevormd. Bij het vaststellen van het nieuwe MOP-MVG heeft er een herberekening van de dotatie aan de voorziening plaatsgevonden. Dit resulteert in een jaarlijkse storting van € 259.415 in de voorziening om het geraamde onderhoud de komende jaren te financieren.

	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Regulier onderhoud				
Onderhoud gebouwen	€ 280.530	€ 280.530	€ 280.530	€ 280.530
Onderhoud velden	€ 172.061	€ 172.061	€ 172.061	€ 172.061
Onderhoudsvoorziening				
Onttrekking onderhoud gemeentelijke gebouwen	€ 123.194	€ 72.365	€ 66.049	€ 43.742
Onttrekking onderhoud sportaccommodaties	€ 789.167	€ 372.351	€ 218.185	€ 228.877
Investeringen				
V.V. Achtmal toplaagrenovatie veld C	€ 36.000			
V.V. Achtmal toplaag natuurgras			€ 39.000	
V.V. Moerse Boys drainage veld C	€ 25.000			
V.V. Moerse Boys toplaagrenovatie veld C		€ 25.000		
V.V. Moerse Boys sanitair kantine			€ 63.000	
V.V. Moerse Boys toplaag natuurgras				€ 25.000
V.V. Rijsbergen sanitair kantine	€ 56.000			
V.V. Rijsbergen toplaag trainingsveld				€ 38.000
V.V. Wernhout toplaag veld A	€ 39.000			
V.V. Wernhout sanitair/plafond kantine		€ 58.000		

	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
V.V. Zundert sanitair kantine	€ 45.000			
V.V. Zundert toplaagrenovatie veld C		€ 37.000		
V.V. Zundert sanitair kleedruimten				€ 156.000
V.V. Zundert toplaag natuurgras				€ 25.000
Bestuursopdracht sport	€ 190.575	€ 36.300	€ 151.250	€ 151.250
Hockey Zundert sanitair kleedruimte		€ 38.962		
Sporthal Rijsbergen sanitair		€ 84.000		
Sporthal Rijsbergen sanitair kleedruimten				€ 98.000
Renovatie de Schroef	€ 1.542.500			
IKC Klein Zundert	€ 3.775.924			
IKC Zundert			€ 6.133.000	
Voorfinanciering stichting Windcent	€ 22.000	€ 22.000		

4.4 Paragraaf financiering

4.4.1 Inleiding

De paragraaf Financiering bevat de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte (BBV, artikel 13).

4.4.2 Beleidsvoornemens risicobeheer financieringsportefeuille

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximale bedrag waarmee een financieringstekort met een kortlopende lening gefinancierd mag worden. De tabel hieronder geeft de kasgeldlimiet voor het afgelopen jaar weer.

Begrotingstotaal (bedragen * 1.000)	€ 51.000
Kasgeldlimiet = 8,5% van begrotingstotaal	€ 4.335
netto vaste schuld per 1 januari 2021	€ -/-2.295
Ruimte onbenutte kasgeldlimiet	€ 6.630

Renterisiconorm

Om te voorkomen dat er jaarlijks grote wijzigingen zijn in de rentelasten, is de renterisiconorm voorgeschreven (Wet fido). De jaarlijkse aflossingen plus wijzigingen in de rente (bijvoorbeeld na afloop van een rentevaste periode is een nieuwe rentevaste periode met een herziene rente overeengekomen) mogen niet meer dan 20% van het begrotingstotaal zijn.

Renterisiconorm (bedragen * 1.000)	2021	2022	2023	2024
Begrotingstotaal	€ 51.000	€ 51.000	€ 51.000	€ 51.000
Renterisiconorm 20%	€ 10.200	€ 10.200	€ 10.200	€ 10.200
Aflossingen vaste schuld	€ 1.955	€ 2.605	€ 2.930	€ 3.280
Renteherziening vaste schuld	€ 1.667	€ 0	€ 0	€ 0
Ruimte onder de risiconorm	€ 6.578	€ 7.595	€ 7.270	€ 6.920

Op grond hiervan kan worden geconcludeerd dat we onder de renterisiconorm blijven.

Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof)

De Wet Hof is op 1 januari 2014 in werking getreden. Op basis van deze wet moeten het rijk en de decentrale overheden zich houden aan de doelstellingen in het Stabiliteits- en Groeipact. Eén van de doelstellingen is dat het nationaal begrotingstekort (het EMU-saldo) niet meer dan 3% mag zijn.

Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de overheid. Hierbij wordt dus gekeken naar geldstromen. Voor de bijdrage van de gemeenten aan het begrotingstekort wordt niet naar de individuele gemeenten gekeken, maar naar alle gemeenten gezamenlijk. Als de gemeenten gezamenlijk boven de gestelde norm uitkomen, volgt er een sanctie. Deze sanctie volgt alleen als aan Nederland op grond van Europese regelgeving een boete wordt opgelegd. De gemeenten worden dan gekort via het Gemeentefonds. Voordat daadwerkelijk een sanctie wordt opgelegd, wordt eerst bestuurlijk overlegd. Het EMU-saldo ziet er als volgt uit:

Geprognosticeerde kasstroomoverzicht	2021	2022	2023	2024
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Afschrijvingen	1.965.000	2.228.000	2.364.000	2.381.000
Mutaties voorzieningen	-1.447.000	-599.000	-530.000	-435.000
Mutaties reserves	-260.000	-160.000	-60.000	-60.000
Mutaties voorraden	1.120.000	699.000	0	0
Mutaties werkcapitaal	99.000	-213.000	136.000	593.000
Kasstroom uit operationele activiteiten	1.477.000	1.955.000	1.910.000	2.479.000
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in vaste activa	-8.535.000	-2.077.000	-8.940.000	-3.222.000
Aflossing langlopende vorderingen	50.000	50.000	50.000	57.000
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-8.485.000	-2.027.000	-8.890.000	-3.165.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuwe langlopende leningen	13.000.000	10.000.000	7.000.000	11.000.000
Aflossing langlopende leningen	-1.993.000	-2.643.000	-2.970.000	-3.320.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	11.007.000	7.357.000	4.030.000	7.680.000
Mutatie liquide middelen	3.999.000	7.285.000	-2.950.000	6.994.000
EMU-saldo (operationeel + investeringsactiviteiten)	-7.008.000	-72.000	-6.980.000	-686.000

Toelichting:

De begroting van de Gemeente Zundert is opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten. Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie. Voor 2020-2023 is het jaarlijkse aandeel in het EMU-saldo van de decentrale overheden gesteld op 0,4%.

Er is geen onderverdeling naar gemeenten, provincies en waterschappen vastgesteld. Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting, er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort.

Afschrijvingen: betreffen kosten, maar geen uitgaven.

Mutaties voorzieningen: dotatie voorzieningen betreffen kosten, maar geen uitgaven. De onttrekkingen zijn geen kosten, maar wel uitgaven

Mutaties reserves: Toevoegen betreffen kosten, maar zijn geen uitgaven. Onttrekkingen zijn geen kosten, maar wel uitgaven.

Mutaties voorraden: Grondverkopen zijn geen baten, maar wel inkomsten.

Mutaties werkkapitaal: Betreft de mutaties in de posten crediteuren en debiteuren, Wanneer een vordering stijgt, zijn de er wel meer baten, maar nog geen inkomsten.

Investeringen in vaste activa: Betreffen geen kosten, maar wel uitgaven

Aflossingen langlopende vorderingen: Betreffen geen baten, maar wel inkomsten

Nieuwe langlopende leningen: Betreffen geen baten, maar wel inkomsten

4.4.3 Rentelasten en renteresultaat

Manier waarop rentekosten doorbelast worden:

- voor de rentetoerekening aan activa wordt een vast rentepercentage toegepast van 1 %
- aan reserves en voorzieningen wordt geen rentetoerekening gehanteerd
- aan grondexploitaties wordt een rente toegerekend van 1,34% in 2020 en verder.

Het renteresultaat is positief. De doorbelaste rente is hoger dan het saldo van de rentekosten en rentebaten. Dit wordt veroorzaakt doordat het tarief dat gebruikt wordt voor de doorbelasting naar de diverse taakvelden van de programma's afgerekend is op 1%.

	2021	2022	2023	2024
Externe rentelasten	€ 419.000	€ 447.454	€ 430.7210	€ 493.855
Externe rentebaten	€ 19.500	€ 19.500	€ 19.500	€ 19.500
Totaal door te berekenen rente	€ 399.500	€ 427.954	€ 411.221	€ 474.355
Toerekening aan grondexploitaties	€ 47.627	€ 32.649	€ 0	€ 0
Saldo door te rekenen rente	€ 351.873	€ 395.305	€ 411.221	€ 474.355

	2021	2022	2023	2024
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	€ 524.388	€ 583.023	€ 583.294	€ 647.717
Renteresultaat op taakveld treasury	€ 172.515	€ 187.718	€ 172.073	€ 173.362

4.4.4 Financieringsbehoefte

De financieringsbehoefte wordt afgeleid uit de liquiditeitsprognose, die periodiek meerjarig wordt opgesteld. Er is sprake van totaalfinanciering. De totale financieringsbehoefte is opgenomen in het geprognosticeerde kasstroomoverzicht en de hieruit voortvloeiende rentelasten zijn in de begroting verwerkt.

4.5 Paragraaf bedrijfsvoering

Conform artikel 14 van het Besluit begroting en verantwoording voor gemeenten en provincies (BBV) geeft de paragraaf bedrijfsvoering tenminste inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's te realiseren. Alle beleidsvoornemens van deze ondersteunde processen zijn in onze organisatie opgenomen onder programma "algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien". Hieronder vindt u dan ook alleen een kort overzicht.

4.5.1 Personeel

CAO gemeenten en actualisering/modernisering lokale arbeidsvoorwaarden

Per 1 januari 2021 wordt er een nieuw cao akkoord verwacht. De implementatie van deze afspraken zal in de loop van 2021 zijn beslag krijgen. In dit proces wordt tevens bekeken in hoeverre de lokale arbeidsvoorwaarden nog aansluiten bij de afspraken uit het cao akkoord.

Ontwikkelen beleid met betrekking tot Pre-boarding / Onboarding

Pre-boarding en onboarding zijn de eerste stappen in een samenwerking tussen een organisatie en nieuwe medewerkers. Bij boarding ligt de focus op integratie in de organisatie.

Wanneer een serie van activiteiten in het kader van boarding goed wordt ingericht, leidt het tot het aantrekken en behouden van talentvolle medewerkers.

De Zundert Academy blijft het ontwikkelen en ontplooien van talenten ondersteunen door middel van de verdere inzet van (team)coaching, programmatisch en projectmatig werken.

Dit alles gebaseerd op de volgende uitgangspunten: zelfstandigheid en zeggenschap voor iedereen, iedereen wil leren en ontwikkelen en iedereen wil een zinvolle bijdrage leveren.

4.5.2 Huisvesting & algemene ondersteuning

Doordat de thuiswerkplek de primaire werkplek is geworden in 2020, wordt op Equalit (shared service ICT)niveau onderzocht wat de beste thuis-/kantoorwerkplek inrichting is. In het 1^e kwartaal van 2021 zal in Zundert besloten worden of we van de huidige thin clients gebruik blijven maken, of dat een andere hardware keuze beter passend is, voor de huidige en toekomstige situatie (tot ca. 3 jaar vooruit). De combinatie mobiele telefonie, mobiele werkplek, adequate (informatie)beveiliging en ondersteuning (op afstand) worden daarbij zo optimaal mogelijk op elkaar afgestemd; waarbij de kosten versus baten afweging leidend is.

4.5.3 Informatievoorziening & dienstverlening

Voor 2021 zijn er belangrijke kerntaken voor Informatiemanagement en we zien grote veranderingen voor de informatievoorziening. Zo wordt data gedreven werken voor het maken van beleid erg belangrijk. Een voordeel hiervan kan zijn dat gemeenten bijvoorbeeld meer grip krijgen op de financiën in het sociaal domein. De objectenregistratie moet doorontwikkeld worden. Verdere bewustwording van informatieveiligheid en de relatie met de AVG blijven de aandacht vragen.

4.5.4 Inwoner- en overheidsparticipatie

Factor Z

Inwoner- en/of overheidsparticipatie heet in de gemeente Zundert de factor Z. De factor Z betekent het betrekken van de inwoners en het bedenken van processen waarbij creativiteit en sociale veerkracht centraal staat. In het kader van de participatiemaatschappij en de netwerksamenleving staan we als gemeente voor de uitdaging om in dialoog met inwoners en ondernemers te zoeken naar de beste, toekomstbestendige oplossingen. Iedereen neemt in dit proces zijn of haar verantwoordelijkheid binnen de kaders die we samen hebben vastgesteld. Hiermee willen we een vitale, veilige en bruisende leefomgeving creëren waarbij we met elkaar bouwen aan een mooie duurzame toekomst.

In de verschillende beleids- en uitvoeringsprogramma's is het betrekken van de inwoners (het voeren van een dialoog) één van de kritische succesfactoren om onze (beleids)doelstellingen te realiseren. In het raadsakkoord is afgesproken om de samenwerking tussen inwoners, organisaties en gemeente te intensiveren. Participatie is vooral maatwerk en vraagt om duidelijkheid in verwachtingen naar elkaar toe. Afhankelijk van het onderwerp zijn daarbij steeds verschillende groeperingen in beeld. Per onderwerp brengen we de 'stakeholders' in beeld en kijken we op welke wijze zij een rol kunnen spelen. Initiatieven vanuit de inwoners worden met open houding tegemoet getreden. In de afgelopen jaren zijn er verschillende initiatieven gerealiseerd. Van het herinrichten van dorpspleinen tot speelvoorzieningen (beweegtuinen) tot het opfleuren en vergroenen van wijken. Vanuit het credo "doen is het nieuwe denken" is de rol van ambassadeur gelanceerd. De ambassadeur is het vertrouwde gezicht van de inwoners die bij elke vraag of idee "verbinden en meedenken". Soms als navigator om mensen wegwijs te maken, soms als katalysator om processen te versnellen en verbindingen te leggen binnen of tussen organisaties. Het werken met ambassadeurs is enthousiast ontvangen door de inwoners maar ook door het bestuur en de raad. Zij zweven in principe door heel de organisatie heen. Zonder de inwoner te laten merken hoe de gemeentelijke organisatie is georganiseerd en werkt. Verder hebben we maandelijks een spreekuur in elke kern. Doel van de spreekuren is om laagdrempelig weer bij de inwoners de mogelijkheid te bieden om daar hun vraag/verhaal uit te leggen en te kijken wat wij voor de inwoners kunnen betekenen (hoe we een betekenisvolle bijdrage kunnen leveren). We zijn ook bezig met het opzetten van een jeugdraad om op die manier ook meer specifieke aandacht te schenken aan de participatiemogelijkheden van jongeren in de gemeente Zundert.

Het programmatisch werken, het introduceren van de ambassadeur als rol heeft ertoe geleid dat er een verkenning heeft plaatsgevonden om inwoner- en overheidsparticipatie binnen de gemeente Zundert vorm en inhoud te geven. Dit heeft geresulteerd in de term "de factor Z". De factor Z is verweven in alle beleids- en uitvoeringsprogramma's. We werken van "buiten naar binnen". Uiteindelijk leid dit naar vertrouwen in de gemeente als lokale overheid en tevredenheid bij onze inwoners.

Visie (wat is onze ambitie?)

- a. De krachten van inwoners, vrijwilligers, ondernemers en organisaties in de gemeente Zundert bundelen en samen met hen de maatschappelijke opgaven vervullen. Daarbij willen we zoveel mogelijk ruimte geven aan het maatschappelijk initiatief.
- b. Het experimenteren door middel van nieuwe vormen van samenwerking, met een andere rolverdeling tussen overheid, inwoners, ondernemers en instellingen. Met het dorp gaan we een zoektocht aan over de veranderende onderlinge verhoudingen en waar dat mogelijk is verantwoordelijkheid en zeggenschap (terug)geven aan inwoners.
- c. Als gemeente vormen we meer een onderdeel van een netwerk in plaats van de autoriteit die de samenleving van bovenaf bestuurt. We blijven ambitieus in wat we willen bereiken, maar met passende bescheidenheid in de rol die wij als lokale overheid daar zelf in spelen. We willen als organisatie meer van "buiten naar binnen" gaan werken, meer aansluiting zoeken bij de leefwereld van inwoners en het dorp samen met inwoners en ondernemers duurzaam vormgeven.

Strategische doelstellingen (wat willen we bereiken?)

- a. Stimuleren dat er bij de ontwikkeling van beleid de dialoog vanzelfsprekend is. In de geest van de nieuwe Omgevingswet is de omgevingsdialogo essentieel. De rol voor de gemeente is hierbij het faciliteren van een klimaat/omgeving waarbij, ongeacht het onderwerp/thema, het voeren van een dialoog centraal staat/vanzelfsprekend is. Dit vraagt om het ontwerpen van hybride processen waarbij je steeds in een an-dere samenstelling werkt aan een opgave/uitdaging.
- b. Het ontwikkelen van een methodiek van samenspraak en zeggenschap en zoeken naar mogelijkheden om de kwaliteit van samenspraak te verbeteren en zeggenschap uit te breiden (denk hierbij aan een digitaal inwonerspanel, klantenpanel voor de dienstverlening maar ook het betrekken van jeugd bij projecten/plannen).
- c. Zorgen voor goede en attractieve informatie voor inwoners welke actief zijn of willen worden. Het ontwikkelen van "handvatten" voor de ambtelijke organisatie om adequaat in te spelen op initiatieven vanuit het dorp. Ook is het van belang om duurzaam in te zetten op het instrumentarium voor ondersteuning en faciliteren. Het ontlokken en stimuleren initiatieven van inwoners en ondernemers (leefbaarheidsfonds).
- d. Experimenteren met andere rollen van en verhoudingen tussen inwoners en gemeentelijke organisatie (implementatie van Right to Challenge). Experimenten met nieuwe creatieve vormen van ontwerp en interactie en het gebruik van nieuwe ICT technologie (inwonerspanel). Het ontwikkelen van methodes voor monitoren en evalueren van experimenten, opzetten van een structureel leerproces.
- e. Het zoeken van inspiratie en ontwikkelen van middelen om informatie toegankelijk te maken voor inwoners, partners, medewerkers en bestuur (digitaal platform). Het ontwikkelen van een methode om structureel de ervaring en kennis uit het dorp vast te leggen en te delen binnen het dorp en de organisatie (online community waarbij initiatiefnemers hun leerdoelen kunnen delen en advies kunnen geven).
- f. De factor Z maakt is een criterium bij en voor een duurzame vernieuwing van onze organisatie en werkwijzen. Medewerkers van de organisatie worden meenemen in de ontwikkeling van inwoners – en overheids-participatie (informeren, ontwikkelen trainingen en scholing voor medewerkers en voeren die uit). Wij zoeken naar middelen om regelgeving te verminderen, te vereenvoudigen en inwonersvriendelijker te maken.
- g. Permanent in gesprek gaan met het dorp. Het organiseren/faciliteren van een dialoog tussen raad(sleden) en het dorp. Het benutten van inwoners-expertise uit het dorp (beheer en onderhoud vraagstukken).

4.6 Paragraaf verbonden partijen

4.6.1 Inleiding

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee de gemeente een bestuurlijke en financiële band heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Financieel belang is er, wanneer de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld en die kwijt raakt door faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente. De gemeente Zundert heeft belangen in onderstaande verbonden partijen:

Verbonden partij	Bijdrage 2021	Bedrag per inwoner
Gemeenschappelijke regelingen		
West Brabants Archief (WBA)	€ 98.350	€ 4
Gemeenschappelijke regeling GGD Werst-Brabant (GGD)	€ 683.781	€ 31
Werkvoorzieningsschap West Noord-Brabant (WVS)	€ 364.531	€ 17
Werkplein Hart van West-Brabant (HvWB)	€ 812.987	€ 37
Regio West-Brabant (RWB)	€ 96.072	€ 4
Nazorg Gesloten Stortplaatsen Bavel-Dorst & Zevenbergen (GR NGS)	€ 30.958	€ 1
Omgevingsdienst Midden- & West-Brabant (OMWB)	€ 501.653	€ 23
Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB)	€ 441.800	€ 20
Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV)	-	€ -
Veiligheidsregio Midden & West-Brabant (VRMWB)	€ 1.135.710	€ 52
Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten	€ 35.033	€ 2
Vennootschappen en coöperaties		
BNG Bank N.V.	-	€ -
N.V. Brabant Water	-	€ -
Stichtingen en verenigingen		
Stichting Inkoopbureau West-Brabant	€ 87.000	€ 4
Overige verbonden partijen		
Equalit	€ 1.043.057	€ 47
Totaal	€ 5.330.932	€ 242

Gemeenschappelijke Regelingen

Gemeente Zundert participeert in 11 gemeenschappelijke regelingen. Dit zijn organisaties die voor gemeenten taken uitvoeren. Zo besteedt Zundert onder andere belastingtaken en archivering uit. De gemeente heeft in iedere regeling een bestuurlijk en een financieel belang. Bestuurlijk belang betekent dat Zundert een zetel in het bestuur heeft of stemrecht heeft. Financieel belang betekent dat de gemeente middelen ter beschikking stelt.

Verbonden partij	Bedrag	Bedrag per inwoner	Portefeuillehouder
<i>Gemeenschappelijke regelingen</i>			
West-Brabants Archief (WBA)	€ 98.350	€ 4	burgemeester J. Vermue
Gemeenschappelijke regeling GGD West-Brabant (GGD)	€ 683.781	€ 31	Wethouder A.F. Zopfi
Werkvoorzieningsschap West Noord-Brabant (WVS)	€ 364.531	€ 17	Wethouder J.C.M. De Beer
Werkplein Hart van West-Brabant (HvWB)	€ 812.987	€ 37	Wethouder P. Kok
Regio West-Brabant (RWB)	€ 96.072	€ 4	
Nazorg Gesloten Stortplaatsen Bavel-Dorst & Zevenbergen (GR NGS)	€ 30.958	€ 1	
Omgevingsdienst Midden- & West-Brabant (OMWB)	€ 501.653	€ 23	
Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB)	€ 441.800	€ 20	
Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV)	€ -	€ -	
Veiligheidsregio Midden & West-Brabant (VRMWB)	€ 1.135.710	€ 52	
Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten	€ 35.033	€ 2	



Regio West-Brabant (RWB)

Portefeuillehouder burgemeester J. Vermue

Doelstelling

De gemeenschappelijke belangen zijn economische zaken, mobiliteit, ruimtelijke ontwikkeling en arbeidsmarktbiedsel. Hier toe vindt coördinatie, planning, uitvoering, advies en overleg plaats. Doelstelling is verder het verzorgen van inbreng van de overheid in de groep 'Economic Board West-Brabant'. Hier toe bepaalt de RWB de inzet en agenda van het triple helix overleg en de opgave voor de gemeenten. Ook het opstellen van een uitvoeringsprogramma met doortrekking van de bekostiging van actieprogramma's valt onder de doelstellingen. Tenslotte voert de RWB enkele uitvoeringsgerichte taken uit voor kleinschalig collectief vervoer, regionarcheologie en cultuurhistorie, toerisme en arbeidsmobiliteit.



West-Brabants Archief (WBA)

Portefeuillehouder wethouder
J.C.M. De Beer

Doelstelling

Het verwerven, produceren en toegankelijk maken/houden van archieffinformatie voor belanghebbenden. Het realiseren van een E-depot speelt een belangrijke rol. Geringe kwetsbaarheid van archiefbeheer en een goede en eigentijdse dienstverlening aan interne en externe klanten zijn ook belangrijk.



GGD West Brabant (GGD)

Portefeuillehouder wethouder A.F. Zopfi

Doelstelling

Beschermen, bevorderen en bewaken van de publieke gezondheid van inwoners. Daarnaast stimuleren dat inwoners zich gezonder voelen. Activiteiten zijn onder andere het uitvoeren van jeugdgezondheidszorg, Rijksvaccaatioprogramma, het geven van prenatale voorlichting en het uitvoeren van infectieziektenbestrijding. Daarnaast geeft de GGD ruimte om aan te sluiten bij lokale ontwikkelingen. De gemeente legt in de Nota Volksgezondheid aanvullende ambities vast. Op basis van deze ambities biedt de GGD West-Brabant lokale preventie-activiteiten aan.



Werkvoorzieningsschap West Noord-Brabant (WVS-groep)

Portefeuillehouder wethouder A.F. Zopfi

Doelstelling

Kansen bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt om zich te ontwikkelen met het vinden van regulier werk of werk in een (meer) beschutte omgeving. De activiteiten zijn het inzetten van beschut werk, het aanbieden van leerwerktrajecten en detachering bij werkgevers.



Werkplein Hart van West-Brabant

Portefeuillehouder wethouder A.F. Zopfi

Doelstelling

Activering van klanten gericht op deelname aan de arbeidsmarkt of aan maatschappelijke activiteiten; het verstrekken van uitkeringen en het verlenen van inkomenondersteuning aan inwoners.



Omgevingsdienst Midden- & West-Brabant (OMWB)

Portefeuillehouder wethouder P. Kok

Doelstelling

De OMWB werkt aan een leefbare en duurzame regio en maakt omgevingsvergunningen voor het milieu. Bovendien controleert de OMWB of bedrijven zich aan de regels houden. Activiteiten bestaan uit het opstellen van voorschriften n.a.v. vergunningaanvraag Wet Milieubeheer; het beoordelen van meldingen en het toezicht op de Wet milieubeheer. Ook de klachtenbehandeling en repressieve handhaving, en het adviseren in het kader van de Wet Milieubeheer vallen onder de taken.



Nazorg Gesloten Stortplaatsen Bavel-Dorst & Zevenbergen

Portefeuillehouder wethouder
J.C.M. De Beer

Doelstelling

Het beheren van de stortplaatsen en bescherming van het milieu. En dan met name de bodemaspecten. Dit wordt bereikt door het aanbrengen of in stand houden van voorzieningen ter bescherming van de bodem. Ook vindt inspectie en onderzoek van de bodem plaats.



Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB)

Portefeuillehouder wethouder
J.C.M. De Beer

Doelstelling

Het heffen en invorderen van gemeentelijke belastingen en het uitvoeren van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ). BWB stelt beschikkingen vast, legt belastingaanslagen op, behandelt de bezwaarschriften, int de opgelegde aanslagen en voert (her)taxaties uit voor de WOZ.



Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV)

Portefeuillehouder wethouder A.F. Zopfi

Doelstelling

Het leveren van kwalitatief hoogwaardige en tijdige ambulancezorg. Hier toe wordt de regionale ambulancevoorziening in stand gehouden en de meldkamer ambulancezorg voor de regio. Ook wordt een bijdrage geleverd aan de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR).



Veiligheidsregio Midden & West-Brabant

Portefeuillehouder burgemeester J. Vermue



Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten

Portefeuillehouder wethouder A.F. Zopfi

Doelstelling

De samenwerking wil schoolverzuim en schooluitval verder terug te dringen. Het RBL West-Brabant voert een aantal wettelijke taken uit de Leerplicht- en RMC-wet. Het RBL West-Brabant zoekt daarbij nadrukkelijk de samenwerking op met scholen en andere instellingen.

4.6.2 Informatie per verbonden partij

Regio West-Brabants Archief (WBA)				
<u>Portefeuillehouder</u> wethouder J.C.M. de Beer	<u>Doelstelling</u> Het verwerven en produceren en toegankelijk maken/houden van archiefinformatie voor belanghebbenden. Het realiseren van een E-depot speelt hierbij een belangrijke rol. Geringe kwetsbaarheid op het gebied van archiefbeheer en een goede en eigentijdse dienstverlening aan interne en externe klanten zijn hierbij belangrijk.			<u>Deelnemers</u> 9 gemeenten
<u>Verwachte eigen vermogen</u> 1-1-2021 € 232.811 31-12-2021 € 232.811	<u>Verwachte vreemd vermogen</u> 1-1-2021 € 1.543.409 31-12-2021 € 1.543.931	<u>Verwachte Resultaat</u> € 0	<u>Bijdrage gemeente</u> € 98.350	
<u>Risico's</u> Er zijn geen specifieke risico's				

Gemeenschappelijke regeling GGD West-Brabant (GGD)				
<u>Portefeuillehouder</u> wethouder A.F.Zopfi	<u>Doelstelling</u> Beschermen, bevorderen en bewaken van de publieke gezondheid van inwoners van de gemeente Zundert. Daarnaast stimuleren dat inwoners zich gezonder voelen. Activiteiten zijn onder andere het uitvoeren van de jeugdgezondheidszorg inclusief Rijksvaccinatieprogramma, het geven van preventieve voorlichting aan aanstaande ouders en het uitvoeren van infectieziekten bestrijding. Daarnaast heeft de GGD ruimte om aan te sluiten bij lokale ontwikkelingen. Als gemeente leggen we in de Nota Volksgezondheid aanvullende ambities bovenop de wettelijke taken vast. Op basis van deze ambities kan de GGD West-Brabant lokale preventie activiteiten aanbieden.			<u>Deelnemers</u> 16 gemeenten
<u>Verwachte eigen vermogen</u> 1-1-2021 € 4.469.000 31-12-2021 € 4.550.000	<u>Verwachte vreemd vermogen</u> 1-1-2021 € 10.500.000 31-12-2021 € 10.500.000	<u>Verwachte Resultaat</u> € 0	<u>Bijdrage gemeente</u> € 683.781	
<u>Risico's</u> In verband met de corona-crisis zal de GGD West-Brabant naar verwachting ook in 2021 extra taken moeten uitvoeren. Recent zijn door GGD GHOR Nederland bestuurlijke afspraken gemaakt met het ministerie van VWS over financiële compensatie. Naar verwachting worden de meerkosten volledig door het Rijk gecompenseerd. Definitieve duidelijkheid hierover ontstaat echter pas in het vierde kwartaal 2020.				

Werkvoorzieningsschap West Noord-Brabant (WVS-groep)		
<u>Portefeuillehouder</u>	<u>Doelstelling</u>	<u>Deelnemers</u>

Werkvoorzieningsschap West Noord-Brabant (WVS-groep)				
wethouder A.F.Zopfi	Het bieden van kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt om zich te ontwikkelen met het vinden van regulier werk of werk in een (meer) beschutte omgeving. De activiteiten hierbij zijn het inzetten van beschut werk, het aanbieden van leer-werktrajecten en detacheringen bij werkgevers.			9 gemeenten
<u>Verwachte eigen vermogen</u>	<u>Verwachte vreemd vermogen</u>	<u>Verwachte Resultaat</u>	<u>Bijdrage gemeente</u>	
1-1-2021 31-12-2021	€ 5.463.000 € 5.413.000	1-1-2021 31-12-2021	€ 26.154.000 € 25.654.000	€ 0 € 364.531

Risico's

Binnen de herstructurering zijn een aantal uitgangspunten geformuleerd, onder andere met betrekking tot afbouw SW-populatie, invulling beschut werk en leerwerktrajecten. Andere aantallen zijn van invloed op de productiecapaciteit. Indien er minder geproduceerd kan worden, leidt dit mogelijk tot minder baten. Er is een trend zichtbaar dat de SW-populatie sneller afbouwt dan verwacht, hierdoor kan een lagere productie verwacht worden. Daarnaast brengt de coronacrisis risico's met zich mee dat onvoldoende inwoners kunnen starten met een leerwerktraject. Dit brengt ook een lagere productie dan verwacht met zich mee.

Werkplein Hart van West-Brabant				
<u>Portefeuillehouder</u> wethouder A.F.Zopfi	<u>Doelstelling</u> activering van klanten gericht op deelname aan de arbeidsmarkt of aan maatschappelijke activiteiten; het verstrekken van uitkeringen en het verlenen van inkomensondersteuning aan burgers.			<u>Deelnemers</u> 6 gemeenten
<u>Verwachte eigen vermogen</u>	<u>Verwachte vreemd vermogen</u>	<u>Verwachte Resultaat</u>	<u>Bijdrage gemeente</u>	
1-1-2021 31-12-2021	€ 0 € 0	1-1-2021 31-12-2021	€ 9.521.830 € 9.521.830	€ 0 € 812.987

Risico's

Een hoger klantenaantal leidt tot meer uitkeringen en hogere uitvoeringskosten; in 2020 doet deze omstandigheid zich beperkt voor. Ook kunnen de te ontvangen BUIG gelden, als gevolg van de verdeelsystematiek van het Rijk, tegenvallen. Oninvorderbaarheid BBZ leningen en verstrekte Tozo-uitkeringen bedrijfskapitaal brengen ook risico met zich mee.

Regio West-Brabant (RWB)				
<u>Portefeuillehouder</u> burgemeester J.G.P. Vermue	<u>Doelstelling</u> De gemeenschappelijke belangen omvatten economische zaken, mobiliteit, ruimtelijke ontwikkeling en arbeidsmarktbeleid. Hierto vondt coördinatie, planning, uitvoering, advies en overleg plaats op genoemde terreinen. Doelstelling is verder het verzorgen van inhoudelijke inbreng van de overheidskolom in de triple helix groep 'Economic Board West-Brabant'. Hierto bepaalt de RWB de inzet vanuit de RWB bij de totstandkoming van de ambities en agenda van het triple helix overleg en ter zake ook de opgaven voor de gezamenlijke gemeenten. Ook het opstellen van een uitvoeringsprogramma met doorvertaling van de bekostiging van geformuleerde actieprogramma's valt onder de doelstellingen. Tenslotte voert de RWB ook nog steeds enkele uitvoeringsgerichte taken uit op het gebied van kleinschalig collectief vervoer, regioarcheologie en cultuurhistorie, toerisme en arbeidsmobiliteit.	<u>Deelnemers</u> 17 gemeenten		
<u>Verwachte eigen vermogen</u> 1-1-2021 € 504.000 31-12-2021 € 504.000	<u>Verwachte vreemd vermogen</u> 1-1-2021 € 4.136.000 31-12-2021 € 4.136.000	<u>Verwachte Resultaat</u> € 22.286	<u>Bijdrage gemeente</u> € 96.072	
<u>Risico's</u> Er zijn geen specifieke risico's				

Nazorg Gesloten Stortplaatsen Bavel-Dorst & Zevenbergen				
<u>Portefeuillehouder</u> wethouder J.C.M. de Beer	<u>Doelstelling</u> Het beheren van de stortplaatsen ter bescherming van het milieu en dan met name de bodemaspecten. Dit wordt bereikt door het aanbrengen of in stand houden van voorzieningen ter bescherming van de bodem. Ook vindt inspectie en onderzoek van de bodem plaats.		<u>Deelnemers</u> 10 gemeenten	
<u>Verwachte eigen vermogen</u> 1-1-2021 € 1.116.300 31-12-2021 € 1.047.371	<u>Verwachte vreemd vermogen</u> 1-1-2021 € 25.999.549 31-12-2021 € 27.298.115	<u>Verwachte Resultaat</u> € 0	<u>Bijdrage gemeente</u> € 30.958	
<u>Risico's</u> Financiële gevolgen bij calamiteiten, deze risico's zijn niet te kwantificeren. Ook bestaat het risico van afvaldump.				

Omgevingsdienst Midden- & West-Brabant (OMWB)				
<u>Portefeuillehouder</u> wethouder P. Kok	<u>Doelstelling</u> De OMWB werkt aan een leefbare en duurzame regio en maakt omgevingsvergunningen voor de deelactiviteit milieu. Bovendien controleert de OMWB of bedrijven zich aan de regels houden. Activiteiten hierbij bestaan uit het opstellen van voorschriften n.a.v. vergunningaanvraag Wet milieubeheer; het beoordelen van meldingen en het toezicht op de Wet milieubeheer. Ook de klachtenbehandeling en repressieve handhaving alsmede het adviseren in het kader van de Wet Milieubeheer vallen onder de taken.		<u>Deelnemers</u> 25 gemeenten	
<u>Verwachte eigen vermogen</u> 1-1-2021 € 1.815.000 31-12-2021 € 1.843.000	<u>Verwachte vreemd vermogen</u> 1-1-2021 € 4.057.000 31-12-2021 € 3.957.000	<u>Verwachte Resultaat</u> € 0	<u>Bijdrage gemeente</u> € 501.653	
<u>Risico's</u>				

Omgevingsdienst Midden- & West-Brabant (OMWB)

De begroting is opgesteld op basis van de nog af te spreken werkprogramma's van de gemeenten en de provincie. De werkprogramma's geven een beter beeld van het werkaanbod dan de verplichte bijdrage op basis van de MWB norm. Het betreft echter nog een schatting. De werkprogramma's kunnen zowel hoger als lager worden vastgesteld (hierbij is de MWB norm het minimum niveau). De begroting zal hierop worden aangepast in eerste begrotingswijziging. De OMWB loopt hierbij een risico. De kans wordt ingeschat op maximaal 50%.

Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB)

<u>Portefeuillehouder</u> wethouder J.C.M. de Beer	<u>Doelstelling</u> Het heffen en invorderen van gemeentelijke belastingen en het uitvoeren van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ) voor de deelnemers. BWB stelt hiertoe beschikkingen vast, legt belastingaanslagen op, behandelt de bezwaarschriften, int de opgelegde aanslagen en voert (her)taxaties uit inzake de WOZ.	<u>Deelnemers</u> 12, waarvan 11 gemeenten
<u>Verwachte eigen vermogen</u> 1-1-2021 € 0 31-12-2021 € 0	<u>Verwachte vreemd vermogen</u> 1-1-2021 € 2.909.600 31-12-2021 € 2.704.600	<u>Verwachte Resultaat</u> € 0
<u>Bijdrage gemeente</u> € 441.800		
<u>Risico's</u> Er zijn geen specifieke risico's		

Veiligheidsregio Midden & West-Brabant

<u>Portefeuillehouder</u> burgemeester J.G.P. Vermue	<u>Doelstelling</u> Het vergroten van de veiligheid in de regio Midden- en West-Brabant waaronder crisisbeheersing en het voorbereid zijn op rampen. Activiteiten hierbij zijn risicobeheersing, training in crisisbeheersing en incidentbestrijding.	<u>Deelnemers</u> 24 gemeenten
<u>Verwachte eigen vermogen</u> 1-1-2021 € 16.732.000 31-12-2021 € 14.335.000	<u>Verwachte vreemd vermogen</u> 1-1-2021 € 46.316.000 31-12-2021 € 50.688.000	<u>Verwachte Resultaat</u> € 0
<u>Bijdrage gemeente</u> € 1.135.710		
<u>Risico's</u> Het financiële risico van het erkennen van de door omliggende bedrijven gestelde aansprakelijkheid als gevolg van de brand van Chemie-pak op 5 januari 2011.		

Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten				
<u>Portefeuillehouder</u> wethouder A.F.Zopfi	<u>Doelstelling</u> De samenwerking heeft als doelstelling om schoolverzuim en schooluitval samen verder terug te dringen. Het RBL West-Brabant voert een aantal wettelijke taken uit voor de gemeenten op het terrein van de Leerplicht- en RMC-wet. Het RBL West-Brabant zoekt daarbij nadrukkelijk de samenwerking op met scholen en andere instellingen.			<u>Deelnemers</u> 16 gemeenten
<u>Verwachte eigen vermogen</u> 1-1-2020 31-12-2020	<u>Verwachte vreemd vermogen</u> € 0 € 0	<u>Verwachte Resultaat</u> 1-1-2020 31-12-2020	<u>Bijdrage gemeente</u> € 0 € 35.033	
<u>Risico's</u> Er zijn geen specifieke risico's				

BNG Bank N.V.				
<u>Portefeuillehouder</u> burgemeester J.G.P. Vermue	<u>Doelstelling</u> Bijdragen aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger door het verstrekken van langlopende geldleningen aan overheden onder gunstige voorwaarden. Daarnaast verzorgt BNG Bank het betalingsverkeer voor overheden.			<u>Deelnemers</u> 357 dividendontvangers
<u>Werkelijk eigen vermogen</u> 1-1-2019 31-12-2019	<u>Werkelijk vreemd vermogen</u> 1-1-2019 31-12-2019	<u>Resultaat 2019</u> 163 miljoen	<u>Bijdrage gemeente</u> Gemeente Zundert bezit 104.949 aandelen van € 2,50. (€ 262.373) Het in 2020 verantwoorde dividend over 2019 bedraagt naar verwachting € 133.285.	
<u>Risico's</u> Er zijn geen specifieke risico's				

NV Brabant Water				
<u>Portefeuillehouder</u> burgemeester J.G.P. Vermue	<u>Doelstelling</u> Het primaire doel van een betrouwbare en zuivere waterlevering in het werkgebied wordt bereikt door het leveren van schoon, veilig en zacht drinkwater in het leveringsgebied voor inwoners en bedrijven.			<u>Deelnemers</u> 59 aandeelhouders
<u>Werkelijk Eigen vermogen</u> 1-1-2019 31-12-2019	<u>Werkelijk Vreemd vermogen</u> 1-1-2019 31-12-2019	<u>Resultaat 2019</u> € 29.508.000	<u>Bijdrage gemeente</u> € 0	
<u>Risico's</u> De door de rechter vast te stellen schadevergoeding voor de overname van de TWM (Tilburgse Waterleiding Maatschappij) kan de solvabiliteit van het bedrijf aanzienlijk nadelig beïnvloeden.				

Stichting Inkoopbureau West-Brabant			
<u>Portefeuillehouder</u> wethouder J.C.M. de Beer	<u>Doelstelling</u> Het behalen van financiële en kwalitatieve voordelen bij inkoop; dit vindt plaats door het ondersteunen bij aanbestedingen en inkooptrajecten vanuit het Inkoopbureau, vooral op procesmatig vlak.		<u>Deelnemers</u> 19
<u>Werkelijk eigen vermogen</u> 1-1-2019 € 279.690 31-12-2019 € 493.007	<u>Werkelijk vreemd vermogen</u> 1-1-2019 € 336.645 31-12-2019 € 332.404	<u>Werkelijk Resultaat 2019</u> € 213.688	<u>Bijdrage gemeente</u> € 87.000
<u>Risico's</u> Er zijn geen specifieke risico's			

Equalit			
<u>Portefeuillehouder</u> burgemeester J.G.P. Vermue	<u>Doelstelling</u> Het borgen van de continuïteit in de ICT dienstverlening onder het behalen van schaal- en kennisvoordelen. Hiertoe wordt het werkplekbeheer bij de deelnemers verzorgd en tevens vindt advisering in brede zin plaats met betrekking tot de ICT.		<u>Deelnemers</u> 11
<u>Verwachte eigen vermogen</u> Equalit is onderdeel van de gemeente Oosterhout	<u>Verwachte vreemd vermogen</u> Equalit is onderdeel van de gemeente Oosterhout	<u>Verwachte Resultaat</u> Equalit is onderdeel van de gemeente Oosterhout.	<u>Bijdrage gemeente</u> € 1.043.057
<u>Risico's</u> Er zijn geen specifieke risico's			

4.7 Paragraaf grondbeleid

4.7.1 Inleiding

Conform artikel 16 van het Besluit begroting en verantwoording voor gemeenten en provincies (BBV) bevat deze paragraaf de volgende onderdelen:

- een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de grondexploitatie (op eindwaarde);
- een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

4.7.2 Visie op grondbeleid

Grondbeleid is een middel om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van de volkshuisvesting, lokale economie, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te verwezenlijken. De vastgestelde beleidskaders zijn te vinden in de nota grondbeleid 2014-2017.

4.7.3 Wijze waarop het grondbeleid wordt uitgevoerd

Het uitgangspunt in de nota grondbeleid 2014-2017 is om geen voorkeur te geven aan actief grondbeleid en prioriteit te geven aan de realisatie van al bestaande plannen. De gemeente verleent medewerking aan de realisatie van plannen van derden (faciliterend grondbeleid) voor zover deze passen binnen het ruimtelijk beleid. De nota grondbeleid wordt in 2020/2021 geactualiseerd.

4.7.4 Prognose van de te verwachten resultaten van de grondexploitaties

Complex	Netto boekwaarde 1-1-2020 voor voorziening en winstneming 2019	Mutaties 2020	Mutaties 2021	Mutaties 2022 en verder	Geraamd eindresultaat nominale waarde
WONINGEXPLOITATIE					
B.039 Prinsenstraat	€ 328.000	- € 399.000	€ 216.000	- € 35.000	- € 545.000
B.079 Biezen	- € 330.000	€ 106.000	€ 0	€ 0	€ 225.000
TOTAAL WONINGEN	- € 2.000	- € 293.000	€216.000	- € 35.000	- € 320.000

Complex	Netto boekwaarde 1-1-2020 voor voorziening en winstneming 2019	Mutaties 2020	Mutaties 2021	Mutaties 2022 en verder	Geraamd eindresultaat nominale waarde
BEDRIJVENTERREINEN					
B.040.3 Beekzicht	€ 1.993.000	€ 553.000	€ 930.000	€ 959.000	€ 449.000
B.041.1 Molenzicht	€ 1.513.000	€ 232.000	€ 30.000	€ 33.000	- € 1.218.000
TOTAAL BEDRIJVENTERREINEN	€ 3.506.000	€ 785.000	€ 960.000	€ 992.000	- € 769.000
TOTAAL GRONDEXPLOITATIE	€ 3.504.000	€ 492.000	€ 1.176.000	€ 957.000	- € 1.089.000

Complex	Geraamd eindresultaat contante waarde	Effect andere waarderings grondslag	Voorziening verliesgevende complexen	Winstneming 2019	Eindresultaat nominale waarde na voorziening en winstneming
WONINGEXPLOITATIE					
B.039 Prinsenstraat	- € 533.000	€ 12.000	- € 533.000	€ 0	€ 0
B.079 Biezen	€ 224.000	- € 1.000	€ 0	€ 32.000	€ 193.000
TOTAAL WONINGEN	-€ 309.000	€ 11.000	- € 533.000	€ 32.000	€ 193.000
BEDRIJVENTERREINEN					
B.040.3 Beekzicht	€ 359.000	- € 90.000	€ 0	€ 233.000	€ 216.000
B.041.1 Molenzicht	- € 1.211.000	€ 7.000	- € 1.211.000	€ 0	€ 0
TOTAAL BEDRIJVENTERREINEN	- € 852.000	- € 83.000	- € 1.211.000	€ 233.000	€ 216.000
TOTAAL GRONDEXPLOITATIE	- € 1.161.000	- € 72.000	- € 1.744.000	€ 265.000	€ 409.000

In dit overzicht betekent een minteken voor het bedrag een baat, dus een afname van de boekwaarde. Staat er geen teken voor, dan is er sprake van kosten en dus een toename van de boekwaarde.

Bij het project Molenzicht wordt een negatief resultaat verwacht. Omdat verwacht verlies bij constatering meteen wordt voorzien hebben deze projecten in bovenstaand overzicht een resultaat van € 0. De voorziening voor verliesgevende complexen wordt berekend tegen contante waarde. Het effect van deze andere waarderingsgrondslag (contante waarde in plaats van eindwaarde) is weergegeven in de voorlaatste kolom. Het effect wordt veroorzaakt door de inflatie tegen een disconteringsvoet van 2%.

4.7.5 Onderbouwing geraamde winstneming

Winst nemen op meerjarige grondexploitaties wordt beheerst door het voorzichtigheidsbeginsel. Positieve resultaten, ofwel winsten, worden pas in de jaarrekening verwerkt als zij met voldoende zekerheid vaststaan en dus zijn gerealiseerd. Het voorzichtigheidsbeginsel krijgt concrete invulling met de Percentage of completion methode (POC): voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst op basis van de eindwaarde genomen.

4.7.6 Reserves en voorzieningen voor grondzaken in relatie tot de risico's

Algemene reserve grondexploitatie

De stand van de algemene reserve grondexploitatie per 31-12-2019 bedraagt € 1.722.000. Deze stand overstijgt de in de nota grondbeleid 2014-2017 vastgestelde bandbreedte van de algemene reserve grondexploitatie (minimum € 250.000 – maximum € 1.500.000). Bij de 2e berap 2020 zal het meerdere deel overgeboekt worden naar de exploitatiereserve.

Bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen en bestemmingsreserve Centrumvisie

De stand van de reserve Bovenwijkse voorzieningen bedraagt ultimo 2019 € 1,6 mln. Bijdragen uit actieve projecten en uit anterieure overeenkomsten met ontwikkelaars worden na de resultaatbestemming bij de jaarrekening gestort in deze reserve. Ontwikkelaars hebben deze bijdragen betaald onder voorwaarde dat deze in de toekomst worden aangewend voor investeringen in bovenwijkse voorzieningen (ofwel inrichting van de openbare ruimte). Om het risico op onverschuldigde betaling uit te sluiten is het van groot belang dat deze bestemmingsreserve alleen wordt aangewend voor investeringen in bovenwijkse voorzieningen. Het begrip voorzieningen is gedefinieerd in artikel 6.2.5 Besluit ruimtelijke ordening (Bro). De voorzieningen zijn bovenwijkse als ze van nut zijn voor een exploitatiegebied én voor één of meer andere gebieden. Vooralsnog dient deze reserve, naast de reserve Centrumvisie, als dekking voor de herinrichting van de Molenstraat. De reserve Centrumvisie bedraagt ultimo 2019 € 1 mln.

Voorziening verliesgevende complexen

De voorziening verliesgevende complexen is € 1.7 mln, zie tabel.

Risico's

Risicoprofiel per project



De te verwachten resultaten dienen te worden bezien in het licht van de risicobalans, zijnde de kansen en risico's in het project. Voor de actieve projecten zijn risico's gekwantificeerd in gevoelighedsanalyses door eerst vast te stellen wat de schade is bij optreden, vervolgens is bepaald hoe hoog de kans is dat het risico optreedt. Hetzelfde geldt voor kansen. Per project verschilt de hoogte van de risico's, deze zijn afhankelijk van de grootte van het project, de complexiteit en de fase waarin de projectontwikkeling zich bevindt. Het risicoprofiel (per project) is het samengestelde resultaat van de risico's en kansen en is weergegeven in de grafiek. Het project met het hoogste risicoprofiel is Molenzicht. Het project Biezen kent nogenoeg geen risico's meer. Het project Beekzicht laat juist een kans zien, omdat in de berekening van het verwachte resultaat een aantal risico's reeds meegenomen.

Het saldo van risico's en kansen is € 241.000.

Risico's en Kansen per categorie



Deze grafiek laat een clustering zien van de risico's en kansen in een aantal categorieën. Het risico in de afzet van bedrijfskavels is hierin zichtbaar als het grootste risico.

Het totale risicoprofiel is € 241.000. Omdat alle risico's zich nooit gelijktijdig voordoen is een correctiefactor toegepast van 0,6. Het risicobedrag dat gedekt moet worden door de algemene reserve grondexploitatie komt hiermee uit op € 145.000.

Risico's en weerstandsvermogen

Voor alle reeds bekende en/of te verwachten verliezen is een voorziening gevormd ter grootte van € 1,7 mln. (stand 31-12-2109). Voor de overige (onvoorziene) risico's vormt de algemene reserve grondexploitatie een buffer. Deze buffer voor onvoorziene risico's bedraagt nu € 2,1 mln. De nog te realiseren winstgevende projecten bieden een extra buffer van € 0,4 mln. Hiermee heeft de reserve ruime weerstandscapaciteit om het risicoprofiel van € 145.000 op te vangen.

De netto boekwaarde van de actieve projecten bedraagt ultimo 2019 € 1,5 mln en is ten opzichte van vorig jaar fors gedaald (stand 1-1-2019 € 3,8 mln). Bovendien is de looptijd waarop de boekwaarde terug verdiend wordt nog relatief kort (eindjaar 2022).

GEMEENTE ZUNDERT IS ALS BOOMSCHORS DOOR HAAR VELE BOSSEN, BOOMTEELT EN AGRARISCH GEBIED. HET IS HEERLIJK WARM EN GOED BESCHERMEND, MAAR JE KAN JE ER OOK AAN SCHAVEN. GEDREVENHEID BEHOORT TOT ÉÉN VAN DE ZUNDERTSE KWALITEITEN. GEPASSIONEERD, BEZIELD EN ENTHOUSIAST. NIETS IS ONMOGELIJK. GEMEENTE ZUNDERT LIGT IN HET ZUIDEN VAN BRABANT EN GRENST AAN BELGIË. MENSEN UIT ZUNDERT HEBBEN EEN HECHTE BAND MET ELKAAR EN DE STREEK. ZUNDERT IN DRIE WOORDEN: GROEN, GEDREVEN, GEMEENSCHAPSZIN.



Financiële begroting

5 Financiële begroting

5.1 Financieel technische uitgangspunten

Algemeen

1. De meerjarenbegroting 2021 - 2024 wordt opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de financiële verordening 212 en het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK) van de provincie Noord-Brabant en de begrotingscirculaire 2021 van de provincie.
2. Bij de opstelling van de begroting 2021 worden de begrotingswijzigingen betreffende het jaar 2020 tot en met de 1^e bestuursrapportage meegenomen in de vergelijkende cijfers.
3. In de begroting 2021 is zoveel mogelijk rekening gehouden met autonome ontwikkelingen, zoals toename van het aantal inwoners, woonruimten, uitkeringsgerechtigen, bouwleges, e.d. Verder is er zoveel mogelijk rekening gehouden met opgelegd rijksbeleid.
4. De ramingen van de uitkeringen uit het Gemeentefonds zijn in de begroting 2021-2024 gebaseerd op de uitkomsten van de meicirculaire 2020. Gezien de planning van het bestuurlijk besluitvormingstraject is het niet mogelijk de gevolgen van de septembercirculaire 2020 mee te nemen.
5. Het uitgangspunt dat alle middelen uit de Algemene Uitkering van het gemeentefonds die zijn gerelateerd aan maatstaven van het sociaal domein ook 1 op 1 beschikbaar worden gesteld voor dat sociaal domein, is losgelaten. Voor het 4^e jaar van de decentralisaties worden de budgetten voor Jeugd, WMO en Participatie specifiek geraamd. Hiermee worden algemene middelen effectiever ingezet en kan de controle en verantwoording tussen raad en college specifieke plaatsvinden; er ontstaat een duidelijke koppeling tussen ingezette middelen en prestatie.
6. Het politiek akkoord 2018-2022 bepaalt mede de beleidskaders waarbinnen de uitvoering van de begroting moet plaatsvinden.
7. Budgetoverschotten gedurende het boekjaar vallen terug naar de algemene middelen en komen daarmee beschikbaar voor integrale afweging.
8. Alle lasten die verband houden met de zogenaamde "gesloten systemen" worden, voor zover wettelijk toegestaan, aan die systemen toegerekend.

Activa

9. De activa worden geactiveerd en afgeschreven conform het BBV en de financiële verordening 212 (vastgesteld raad oktober 2019).
10. De kapitaallasten worden berekend met ingang van het jaar volgend op het jaar waarin het actief zijn nut oplevert.

Indexering

11. De huurinkomsten van gebouwen en sportaccommodaties, zijn in 2021 en de jaren 2022 – 2024 geïndexeerd conform het contract.
12. De budgetten op basis van contracten en gemeenschappelijke regelingen zijn verhoogd met de werkelijke kostenstijging, wat is opgenomen in het betreffende contract of de door het Algemeen Bestuur vastgestelde begroting 2020 van de betreffende regeling. De overige kosten derden zijn niet geïndexeerd.
13. De subsidies aan (welzijns) instellingen worden geïndexeerd.
14. De personeelslasten indexeren we met de verwachte ontwikkelingen van de CAO en reguliere aanpassingen als gevolg van periodieke salarisverhogingen en premies.

Reserves en voorzieningen en rentebeleid

15. Het gehanteerde reserves- en voorzieningenbeleid is conform de financiële verordening zoals deze in 2019 door de raad is vastgesteld.
16. Aan de grondexploitaties wordt de werkelijke rente over het vreemd vermogen toegerekend.
17. Aan de materiële vaste activa wordt een renteomslag toegerekend, gebaseerd op de werkelijk betaalde rente en de verhouding vreemd vermogen versus eigen vermogen.

Lokale heffingen

18. Uitgangspunt voor OZB, hondenbelasting, toeristenbelasting en forensenbelasting is opbrengststijging op basis van een indexering van **1%** (*dan wel een hoger percentage OZB wanneer daar zichtbaar investeringen in de sociale- en fysieke infrastructuur tegenover staan. In deze begroting 5%*)
19. De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn berekend op basis van 100% kostendekkendheid.
20. De rioolheffing is gebaseerd op het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan en de tarieven zijn gebaseerd op 100% kostendekkendheid.

Subsidies

21. Subsidies maken onderdeel uit van de subsidieplafonds.

5.2 Overzicht van baten en lasten

(bedragen * € 1.000)	2019 (rekening)			B 2020			B 2021		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Lasten en baten									
1 Veiligheid	2.857	1.511	-1.346	2.823	39	-2.784	2.452	31	-2.421
2 Economie & Innovatie	1.572	1.323	-249	5.646	4.824	-822	1.922	1.566	-356
3 Zorg & Sociaal Domein	19.360	3.517	-15.843	18.530	3.396	-15.134	18.806	3.649	-15.157
4 Omgeving & Maatschappij	8.224	3.179	-5.045	7.545	1.426	-6.119	7.374	1.263	-6.111
Beheer & ontwikkeling									
5 openbare ruimte	9.447	5.357	-4.090	9.568	5.653	-3.915	10.244	6.149	-4.095
6 Service	1.291	1.311	20	1.362	1.456	95	1.317	1.466	150
7 Bestuur	2.215	13	-2.202	1.514	8	-1.506	1.559	8	-1.551
subtotaal programma's	44.966	16.211	-28.756	0	46.987	16.802	-30.185	0	43.673
Omschrijving algemene dekkingsmiddelen:									
Treasury	406	797	391	433	672	239	470	756	285
OZB-woningen	331	3.435	3.104	337	3.402	3.065	298	4.015	3.716
OZB-niet woningen	3	1.300	1.296	0	1.647	1.647	0	1.415	1.415
Belastingen overig	1	65	64	0	65	65	0	66	66
Algemene uitkering	0	28.795	28.795	0	29.667	29.667	0	30.379	30.379
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	741	34.392	33.650	0	770	35.453	34.683	0	769
Kosten overhead	6.519	387	-6.132	7.057	386	-6.671	6.748	377	-6.370
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	100	0	-100
Venootschapsbelasting	-141	0	141	25	0	-25	11	0	-11
Saldo voor bestemming	52.086	50.989	-1.097	0	54.839	52.641	-2.198	0	51.301
Mutaties met reserves									
1 Veiligheid	25	57	32	0	35	35	0	11	11
2 Economie & Innovatie	0	11	11	0	388	388	0	0	0
3 Zorg & Sociaal Domein	50	887	837	0	754	754	0	200	200
4 Omgeving & Maatschappij	1.557	1.440	-117	0	133	133	0	25	25
Beheer & ontwikkeling									
5 openbare ruimte	0	0	0	0	39	39	0	25	25
6 Service	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Bestuur	0	17	17	0	19	19	0	0	0
Overhead	80	10	-70	0	70	70	0	0	0
totaal mutaties met reserves	1.712	2.422	710	0	0	1.438	1.438	0	261
Saldo na bestemming	53.798	53.411	-387	54.839	54.079	-760	51.301	51.400	99

	B 2022			B 2023			B 2024		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Lasten en baten									
1 Veiligheid	2.500	31	-2.469	2.550	31	-2.519	2.599	31	-2.568
2 Economie & Innovatie	2.076	1.623	-453	591	182	-409	597	182	-415
3 Zorg & Sociaal Domein	18.897	3.650	-15.247	18.980	3.650	-15.330	19.059	3.650	-15.409
4 Omgeving & Maatschappij	7.186	1.006	-6.180	7.215	991	-6.224	7.318	991	-6.327
Beheer & ontwikkeling									
5 Openbare ruimte	10.549	5.907	-4.641	10.765	6.135	-4.631	10.800	6.212	-4.589
6 Service	1.128	1.016	-112	1.143	1.016	-127	1.139	1.016	-122
7 Bestuur	1.562	8	-1.554	1.576	8	-1.568	1.589	8	-1.581
subtotaal programma's	43.898	13.242	-30.656	0	42.821	12.013	-30.807	0	43.101
Omschrijving algemene dekkingsmiddelen:									
Treasury	497	960	463	479	927	447	542	991	449
OZB-woningen	285	4.053	3.767	285	4.091	3.806	285	4.130	3.845
OZB-niet woningen	0	1.429	1.429	0	1.443	1.443	0	1.458	1.458
Belastingen overig	0	66	66	0	66	66	0	67	67
Algemene uitkering	0	31.116	31.116	0	31.690	31.690	0	32.366	32.366
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	783	37.624	36.841	0	764	38.218	37.453	0	827
Kosten overhead	6.832	384	-6.448	6.844	385	-6.459	6.916	386	-6.530
Onvoorzien	100	0	-100	100	0	-100	100	0	-100
Venootschapsbelasting	11	0	-11	11	0	-11	11	0	-11
Saldo voor bestemming	51.623	51.249	-374	0	50.540	50.616	75	0	50.956
Mutaties met reserves									
1 Veiligheid	0	11	11	0	11	11	0	11	11
2 Economie & Innovatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 Zorg & Sociaal Domein	0	100	100	0	0	0	0	0	0
4 Omgeving & Maatschappij	0	25	25	0	25	25	0	25	25
Beheer & ontwikkeling									
5 Openbare ruimte	0	25	25	0	25	25	0	25	25
6 Service	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Bestuur	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0
totaal mutaties met reserves	0	161	161	0	0	61	61	0	61
Saldo na bestemming	51.623	51.410	-213	0	50.540	50.677	136	0	50.956
									593

5.3 Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten

Incidenteile lasten	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
1. Boomfeestdag		€ 50.000		
Incidenteile baten	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
2. Onder uitputting kapitaallasten	€ 22.500	€ 76.481	€ 10.000	€ 81.038
3. Dekking sociaal domein uit reserves	€ 200.000	€ 100.000		
Totaal	€ 222.500	€ 176.481	€ 10.000	€ 81.038

Toelichting per post

1. In 2022 vindt de boomfeestdag in Zundert plaats. Hiervoor worden extra incidentele lasten gemaakt.
2. Onder uitputting kapitaallasten heeft betrekking op de afschrijvingslasten van nieuwe investeringen die in dit jaar plaatsvinden. De afschrijvingen vinden pas een jaar later plaats, maar dit wordt door de provincie voor 50% als incidenteel aangemerkt.
3. Dit betreft de incidentele onttrekking uit de reserve decentralisaties.

5.4 Structurele toevoegingen en onttrekkingen uit reserves

mutaties in reserves	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Structurele onttrekkingen				
Programma 1				
Gedeelte afschrijving brandweerkazerne	€ 10.602	€ 10.602	€ 10.602	€ 10.602
Programma 4				
Gedeelte afschrijving centrumvisie		€ 24.864	€ 24.864	€ 24.864
Reserve BOVO	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Totaal	€ 35.602	€ 60.466	€ 60.466	€ 60.466

5.5 Geraamde baten en lasten per taakveld

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo 2021	lasten in % van totaal
0.1 bestuur	€ 7.850	€ 1.558.505	€ -1.550.655	3,0%
0.2 burgerzaken	€ 241.679	€ 477.499	€ -235.820	0,9%
0.3 beheer overige gebouwen en gronden	€ 41.389	€ 146.232	€ -104.843	0,3%
0.4 ondersteuning organisatie	€ 377.411	€ 6.814.317	€ -6.436.906	13,3%
0.5 treasury	€ 755.799	€ 470.470	€ 285.329	0,9%
0.61 OZB-woningen	€ 4.014.502	€ 298.200	€ 3.716.302	0,6%
0.62 OZB-niet woningen	€ 1.414.931	€ -	€ 1.414.931	0,0%
0.64 belastingen overig	€ 65.672	€ -	€ 65.672	0,0%
0.7 algemene uitkering	€ 30.378.701	€ -	€ 30.378.701	0,0%
0.8 overige baten en lasten	€ -	€ 100.000	€ -100.000	0,2%
0.9 vennootschapsbelasting	€ -	€ 11.000	€ -11.000	0,0%
0.10 mutaties reserves	€ 260.466	€ -	€ 260.466	0,0%
1.1 crisisbeheersing en brandweer	€ 1.000	€ 1.279.169	€ -1.278.169	2,5%
1.2 openbare orde en veiligheid	€ 29.939	€ 1.173.021	€ -1.143.082	2,3%
2.1 verkeer en vervoer	€ 317.000	€ 3.699.925	€ -3.382.925	7,2%
2.2 parkeren	€ -	€ 2.078	€ -2.078	0,0%
2.5 openbaar vervoer	€ -	€ 3.392	€ -3.392	0,0%
3.1 economische ontwikkeling	€ -	€ 444.878	€ -444.878	0,9%
3.2 fysieke bedrijfsinfrastructuur	€ 1.384.317	€ 1.384.317	€ -	2,7%
3.3 bedrijfsloket en -regelingen	€ 17.477	€ 22.607	€ -5.130	0,0%
3.4 economische promotie	€ 164.341	€ 70.302	€ 94.039	0,1%
4.1 openbaar basisonderwijs	€ -	€ 42.040	€ -42.040	0,1%
4.2 onderwijsvesting	€ -	€ 685.535	€ -685.535	1,3%
4.3 onderwijsbeleid en leerlingenzaken	€ 227.641	€ 995.609	€ -767.968	1,9%
5.1 sportbeleid en activering	€ -	€ 208.504	€ -208.504	0,4%
5.2 sportaccommodaties	€ 326.606	€ 1.775.903	€ -1.449.297	3,5%
5.3 cultuur	€ 11.000	€ 177.598	€ -166.598	0,3%
5.4 musea	€ 6.090	€ 61.857	€ -55.767	0,1%
5.5 cultureel erfgoed	€ 4.407	€ 20.711	€ -16.304	0,0%
5.6 media	€ 31.050	€ 324.047	€ -292.997	0,6%
5.7 openbaar groen en recreatie	€ -	€ 1.740.444	€ -1.740.444	3,4%

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo 2021	lasten in % van totaal
6.1 samenkracht en burgerparticipatie	€ 428.774	€ 1.891.013	€ -1.462.239	3,7%
6.2 wijkteams	€ -	€ 1.404.864	€ -1.404.864	2,7%
6.3 inkomensregelingen	€ 3.209.299	€ 4.573.212	€ -1.363.913	8,9%
6.4 begeleide participatie	€ -	€ 2.214.017	€ -2.214.017	4,3%
6.5 arbeidsparticipatie	€ -	€ 378.095	€ -378.095	0,7%
6.6 maatwerkvoorzieningen (WMO)	€ 140.000	€ 843.474	€ -703.474	1,6%
6.71 maatwerkdienstverlening 18+	€ -	€ 4.168.772	€ -4.168.772	8,1%
6.72 maatwerkdienstverlening 18-	€ -	€ 3.297.000	€ -3.297.000	6,4%
6.81 geëscaleerde zorg 18+	€ -	€ 193.737	€ -193.737	0,4%
6.82 geëscaleerde zorg 18-	€ -	€ 416.000	€ -416.000	0,8%
7.1 volksgezondheid	€ -	€ 731.255	€ -731.255	1,4%
7.2 riolering	€ 3.108.235	€ 1.842.144	€ 1.266.091	3,6%
7.3 afval	€ 2.646.323	€ 1.949.407	€ 696.916	3,8%
7.4 milieubeheer	€ 45.965	€ 800.398	€ -754.433	1,6%
7.5 begraafplaatsen	€ 2.000	€ 2.000	€ -	0,0%
8.1 ruimtelijke ordening	€ 199.799	€ 1.175.385	€ -975.586	2,3%
8.2 grondexploitaties woningen	€ 317.199	€ 317.199	€ -	0,6%
8.3 wonen en bouwen	€ 1.222.640	€ 1.114.233	€ 108.407	2,2%
totaal	€ 51.399.502	€ 51.300.365	€ 99.137	100%

5.6 Geprognosticeerde balans

Omschrijving	jaarrekening	prognose		prognose		prognose		Omschrijving	prognose		prognose		prognose		
		31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024		31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	
Vaste activa															
Investeringsplannen ultimo planjaar (lopende investeringen in 2020)	-	11.328.000	8.535.000	2.077.000	8.940.000	3.222.000		Eigen vermogen							
Immateriële vaste activa	124.000	102.000	91.000	80.000	74.000	74.000		Algemene reserve (claims in 2020)	5.985.000	5.598.000	4.838.000	4.937.000	4.724.000	4.860.000	
Materiële vaste activa	41.160.000	39.188.000	48.562.000	54.963.000	54.682.000	61.241.000		Resultaat boekjaar	387.000-	760.000-	99.000	213.000-	136.000	593.000	
Financiële vaste activa	2.659.000	2.596.000	2.546.000	2.413.000	2.363.000	2.306.000		Bestemmingsreserves	5.547.000	3.982.000	3.722.000	3.562.000	3.501.000	3.440.000	
									11.145.000	8.820.000	8.659.000	8.286.000	8.361.000	8.893.000	
								Voorzieningen							
								Verplichtingen, risico's en verliezen	3.276.000	3.241.000	3.200.000	3.154.000	3.108.000	3.062.000	
								Egalisatievoorzieningen	5.719.000	4.941.000	4.247.000	4.021.000	3.939.000	3.869.000	
								Middelen derden specifieke aanwendung	2.565.000	2.048.000	1.336.000	1.009.000	608.000	290.000	
									11.560.000	10.230.000	8.783.000	8.184.000	7.655.000	7.221.000	
								Langlopende leningen	24.383.000	28.635.000	39.642.000	46.999.000	51.029.000	58.709.000	
Totaal vaste activa	43.943.000	53.214.000	59.734.000	59.533.000	66.059.000	66.843.000		Totaal vaste financieringsmiddelen	47.088.000	47.685.000	57.084.000	63.469.000	67.045.000	74.823.000	
Vlottende activa															
Voorraden	1.849.000	1.819.000	699.000	-	-			Vlottende passiva							
Uitzettingen (vorderingen)	8.938.000	8.938.000	8.938.000	8.938.000	8.938.000	8.938.000		Overige schulden	5.063.000	3.669.000	3.669.000	3.669.000	3.669.000	3.669.000	
Liquide middelen								Overlopende passiva	3.842.000	3.842.000	3.842.000	3.842.000	3.842.000	3.842.000	
Overlopende activa	1.263.000	1.263.000	1.263.000	1.263.000	1.263.000	1.263.000		Aan te trekken kort vermogen	-	10.038.000	6.039.000	1.246.000-	1.704.000	5.290.000-	
Totaal vlottende activa	12.050.000	12.020.000	10.900.000	10.201.000	10.201.000	10.201.000		Totaal vlottende passiva	8.905.000	17.549.000	13.550.000	6.265.000	9.215.000	2.221.000	
Totaal activa	55.993.000	65.234.000	70.634.000	69.734.000	76.260.000	77.044.000		Totaal passiva	55.993.000	65.234.000	70.634.000	69.734.000	76.260.000	77.044.000	

Immateriële vaste activa

Onder deze post zijn de kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief opgenomen en de bijdrage aan de activa van het dierenasiel. Deze post stijgt door nieuwe investeringen (niet in 2020) en neemt af door de jaarlijkse afschrijvingen.

Materiële vaste activa

Onder deze post zijn alle bezittingen in vast actief opgenomen. Hierbij moet gedacht worden aan gebouwen, sportvelden, wegen, rioolstelsel. Deze post stijgt door de investeringen conform de investeringsplanning en neemt af door de jaarlijkse afschrijvingen. In deze opstelling is ervan uitgegaan dat alle begrote investeringen in 2020 ook in 2020 geheel afgerond worden.

Financiële vaste activa

Hieronder zijn alle langlopende vorderingen opgenomen, waaronder ook de startersleningen en de deelnemingen, waaronder de BNG. Deze post stijgt door nieuw afgesloten leningen en neemt af door de ontvangen aflossingen.

	cat	TV	pr	duur	investeringsbedragen				afschrijvingen				opmerking
					2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	
Votering door raad bij begroting 2021-2024													
ZONDER APART RAADSVOORSTEL													
Voorfinanciering stichting Windcent 2020-2022	E	0.5	7	10	€ 22.000								terug te betalen 2024 t/m 2033
Bermverhardingen	M	2.1	5	10	€ 150.000				€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000		onderhoudsprogramma
Vervanging elementen / asfalt	M	2.1	5	40	€ 554.000				€ 13.850	€ 13.850	€ 13.850		onderhoudsprogramma in combinatie GVP
(Her)inrichting 60 km/u zones Buitengebied	M	2.1	5	40	€ 500.000				€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500		maatregel GVP i.c.m. groot onderhoud asfalt
Vervangen masten	E	2.1	5	40	€ 31.700				€ 793	€ 793	€ 793		onderhoudsprogramma
Vervangen armaturen	E	2.1	5	20	€ 41.300				€ 2.065	€ 2.065	€ 2.065		onderhoudsprogramma
V.V. Achtmal toplaagrenovatie veld C	E	5.2	4	15	€ 36.000				€ 2.400	€ 2.400	€ 2.400		onderhoudsprogramma
V.V. Moerse Boys drainage veld C	E	5.2	4	15	€ 25.000				€ 1.667	€ 1.667	€ 1.667		onderhoudsprogramma
VV Rijsbergen sanitair kantine	E	5.2	4	15	€ 56.000				€ 3.733	€ 3.733	€ 3.733		onderhoudsprogramma
VV Wernhout toplaag veld A	E	5.2	4	15	€ 39.000				€ 2.600	€ 2.600	€ 2.600		onderhoudsprogramma
VV Zundert sanitair kantine	E	5.2	4	15	€ 45.000				€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000		onderhoudsprogramma
Herplantplicht bomen	M	5.7	5	30	€ 75.000				€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500		herplantplicht Bomenverordening 2012
Vervanging beplanting	M	5.7	5	30	€ 124.000				€ 4.133	€ 4.133	€ 4.133		Integraal beheerplan 2020-2024
Vervanging speelvoorzieningen	M	5.7	5	15	€ 50.000				€ 3.333	€ 3.333	€ 3.333		Integraal beheerplan 2020-2024
Riolering vrijverval	E	7.2	5	60	€ 250.000				€ 4.167	€ 4.167	€ 4.167		verbetermaatregel cf WRP 2020-2024
Afkoppelen HWA bestaande wijken	E	7.2	5	60	€ 500.000				€ 8.333	€ 8.333	€ 8.333		verbetermaatregel cf WRP 2020-2024
Renovatie hoofdgemalen elec/meck	E	7.2	5	20	€ 60.000				€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000		verbetermaatregel cf WRP 2020-2024
Real time control hoofdgemalen	E	7.2	5	20	€ 30.000				€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500		verbetermaatregel cf WRP 2020-2024
Combinatiewerken openbare werken	E	7.2	5	60	€ 37.500				€ 625	€ 625	€ 625		verbetermaatregel cf WRP 2020-2024
MET APART RAADSVOORSTEL													
Renovatie de Schroef	E	0.4	8	40	€ 1.542.500					€ 38.563	€ 38.563		nieuw
Traverse Bredaseweg ZND (W Pastoorstr - van Goghstr)	M	2.1	5	40	€ 400.000	€ 300.000				€ 17.500	€ 17.500		(deel) maatregel GVP
IKC Klein Zundert	E	4.2	4	40	€ 3.775.924					€ 94.398	€ 94.398		nieuw
Bestuursopdracht sport 2021	E	5.2	4	15	€ 190.575					€ 12.705	€ 12.705	€ 12.705	nieuw

<u>Meerjarig perspectief, geen votering</u>																	
Voorfinanciering stichting Windcent 2020-2022	E	0.5	7	10		€ 22.000									terug te betalen 2024 t/m 2033		
30 km/u zone de Risten RSB	M	2.1	5	40		€ 250.000									maatregel GVVP i.c.m. krediet 2020		
Bermverhardingen	M	2.1	5	10		€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000						€ 15.000	€ 30.000 nieuwe aanleg		
Vervanging elementen / asfalt	M	2.1	5	40		€ 554.000	€ 554.000	€ 554.000						€ 13.850	€ 27.700 onderhoudsprogramma in combinatie GVVP		
Vervangen masten	E	2.1	5	40		€ 31.700	€ 31.700	€ 31.700						€ 793	€ 1.585 vervanging cf investeringsplan 2015-2033		
Vervangen armaturen	E	2.1	5	20		€ 41.300	€ 41.300	€ 41.300						€ 2.065	€ 4.130 vervanging cf investeringsplan 2015-2033		
(Her)inrichting 60 km/u zones Buitengebied	E	2.1	5	40		€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000						€ 5.000	€ 10.000 maatregel GVVP i.c.m. groot onderhoud asfalt		
IKC Zundert	E	4.2	4	40			€ 6.133.000								nieuwe aanleg		
Hocky Zundert sanitair kleedruimte	E	5.2	4	15		€ 38.962								€ 2.597	€ 2.597 onderhoudsprogramma		
Sporthal Rijsbergen sanitair	E	5.2	4	15		€ 84.000								€ 5.600	€ 5.600 onderhoudsprogramma		
Sporthal Rijsbergen sanitair kleedruimten	E	5.2	4	15				€ 98.000							onderhoudsprogramma		
V.V. Moerse Boys toplaagrenovatie veld C	E	5.2	4	15		€ 25.000								€ 1.667	€ 1.667 onderhoudsprogramma		
V.V. Zundert toplaagrenovatie veld C	E	5.2	4	15		€ 37.000								€ 2.467	€ 2.467 onderhoudsprogramma		
VV Achttmaal toplaag natuurgras	E	5.2	4	15			€ 39.000							€ 2.600	onderhoudsprogramma		
VV Moerse boys sanitair kantine	E	5.2	4	15			€ 63.000							€ 4.200	onderhoudsprogramma		
VV Moerse boys toplaag natuurgras	E	5.2	4	15				€ 25.000							onderhoudsprogramma		
VV Rijsbergen toplaag trainingsveld	E	5.2	4	15				€ 38.000							onderhoudsprogramma		
VV Wernhout sanitair/plafond kantine	E	5.2	4	15		€ 58.000								€ 3.867	€ 3.867 onderhoudsprogramma		
VV Zundert sanitair kleedruimten	E	5.2	4	15				€ 156.000							onderhoudsprogramma		
VV Zundert toplaag natuurgras	E	5.2	4	15				€ 25.000							onderhoudsprogramma		
Bestuursopdracht sport 2022	E	5.2	4	15		€ 36.300								€ 2.420	€ 2.420 nieuw		
Bestuursopdracht sport 2023	E	5.2	4	15			€ 151.250							€ 10.083	nieuw		
Bestuursopdracht sport 2024	E	5.2	4	15				€ 151.250							nieuw		
Herplantplicht bomen	M	5.7	5	30		€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000						€ 2.500	€ 5.000 Integraal beheerplan 2020-2024		
Vervanging beplanting	M	5.7	5	30		€ 124.000	€ 124.000	€ 124.000						€ 4.133	€ 8.267 Integraal beheerplan 2020-2024		
Vervanging speelvoorzieningen	M	5.7	5	15		€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000						€ 3.333	€ 6.666 Integraal beheerplan 2020-2024		
Riolering vrijerval	E	7.2	5	60			€ 500.000	€ 500.000						€ 8.333	verbetermaatregel cf WRP 2020-2024		
Afkoppelen HWA bestaande wijken	E	7.2	5	60			€ 500.000	€ 500.000						€ 8.333	verbetermaatregel cf WRP 2020-2024		
Vervanging drukriolering (electromech)	E	7.2	5	20			€ 200.000	€ 200.000						€ 10.000	verbetermaatregel cf WRP 2020-2024		
Renovatie hoofdgemalen elec/meck	E	7.2	5	20			€ 60.000	€ 60.000						€ 3.000	verbetermaatregel cf WRP 2020-2024		
Real time control hoofdgemalen	E	7.2	5	20			€ 30.000	€ 30.000						€ 1.500	verbetermaatregel cf WRP 2020-2024		
Vervangen gemaal Wernhoutsweg	E	7.2	5	20				€ 175.000							verbetermaatregel cf WRP 2020-2024		
Combinatiwerkopenbare werken	E	7.2	5	60			€ 37.500	€ 37.500						€ 625	verbetermaatregel cf WRP 2020-2024		
Totaal						€ 8.535.499	€ 2.077.262	€ 8.939.750	€ 3.221.750					€ -	€ 97.904	€ 319.906	€ 415.255

IKC Klein-Zundert en Zundert kent het traject van onderzoek naar alternatieve financiering zoals de raad is voorgelegd op 7 juli 2020:

ZD20024073. De ondertekening door betrokken partijen van een intentieovereenkomst hiervoor is vanwege corona uitgesteld, nu voorzien voor november. Er is al wel overeenstemming tussen al deze stakeholders. Mocht het zover komen dat een of beide opstallen op de balans van het onderwijs komen in plaats van op die van de gemeente ontstaat er weliswaar geen exploitatierruimte maar wel verlichting van de financiële kengetallen en mogelijk ruimte voor andere investeringen.

Voorraden

Dit betreffen de bouwgrondexploitaties. Deze post stijgt wanneer er nieuwe gronden worden gekocht en er kosten worden gemaakt voor de grondexploitaties. Wanneer de gronden worden verkocht, daalt deze post. We gaan er nu vanuit dat alle bouwgrondexploitaties in 2022 verkocht zullen zijn.

Uitzettingen en overlopende activa

Dit betreffen alle vorderingen die binnen 1 jaar aflopen. Voor de komende jaren is verondersteld dat deze post de komende jaren gelijk blijft.

Liquide middelen

Dit betreft het saldo op de bank en contant in kas. Wanneer alle posten zijn ingevuld, is dit de sluitpost. In de paragraaf financiering is een kasstroomoverzicht opgenomen waarbij de mutaties in de liquide middelen worden aangegeven.

Algemene reserves

Deze reserves stijgen door een positief jaarrekeningresultaat en dalen bij een negatief resultaat of wanneer reserves incidenteel voor beleid worden ingezet.

Bestemmingsreserves

Aan deze reserves heeft de raad reeds een specifiek doel gegeven bijvoorbeeld reserve bovenwijkse voorzieningen en reserve centrumvisie. Wanneer er een bestemmingsreserve wordt ingezet, zal deze post dalen.

Voorzieningen voor verplichtingen, risico's en verliezen

Dit betreft de pensioenvoorziening voor de wethouders. De voorziening wordt lager door de werkelijk betaalde pensioenen aan voormalige wethouders en wordt hoger door de jaarlijkse dotatie.

Egalisatievoorzieningen

Dit betreft de voorzieningen groot onderhoud gebouwen en wegen. Wanneer de uitgaven voor groot onderhoud worden gedaan, daalt deze voorziening. De jaarlijkse dotatie aan de voorziening zorgt dat de voorziening hoger wordt.

Middelen derden specifieke aanwending

Dit betreft de voorziening riolering en afval, de zogenaamde gesloten systemen. Bij riolering en afval worden de kosten via de rioolheffing en afvalstoffenheffing op de burger verhaald. Deze heffingen mogen niet meer dan kostendekkend zijn. Wanneer er meer gelden worden ontvangen dan er kosten gemaakt worden, moet de meeropbrengst gestort worden in de voorziening, zodat het geld alleen uitgegeven kan worden aan afval en riolering.

Reserves en voorzieningen

	1-1-2021	+	-	1-1-2022	+	-	1-1-2023	+	-	1-1-2024	+	-	1-1-2025	
algemene reserves														
exploitatie	1.562.120	0	0	1.562.120	0	0	1.562.120	0	0	1.562.120	0	0	1.562.120	
weerstandsvermogen	2.315.000	0	0	2.315.000	0	0	2.315.000	0	0	2.315.000	0	0	2.315.000	
grondexploitatie	1.721.554	0	0	1.721.554	0	0	1.721.554	0	0	1.721.554	0	0	1.721.554	
subtotaal algemene reserves	5.598.674	0	0	5.598.674			5.598.674			5.598.674			5.598.674	
bestemmingsreserves														
reconstructie zandgronden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
bovenwijkse voorzieningen	1.784.035	0	25.000	1.759.035	0	25.000	1.734.035	0	25.000	1.709.035	0	25.000	1.684.035	
decentralisaties	1.073.095	0	200.000	873.095	0	100.000	773.095	0	0	773.095	0	0	773.095	
groot onderhoud onderwijsgebouwen	41.732	0	0	41.732	0	0	41.732	0	0	41.732	0	0	41.732	
reserve nieuwe brandweerkazerne Hofdreef	85.997	0	10.602	75.395	0	10.602	64.793	0	10.602	54.191	0	10.602	43.589	
centrumvisie (voorheen Sint Anna en omgeving)	997.195	0	24.864	972.331	0	24.864	947.467	0	24.864	922.603	0	24.864	897.739	
subtotaal bestemmingsreserves	3.982.054	0	260.466	3.721.588	0	160.466	3.561.122	0	60.466	3.500.656	0	60.466	3.440.190	
totaal reserves (eigen vermogen)	9.580.728	0	260.466	9.320.262	0	160.466	9.159.796	0	60.466	9.099.330	0	60.466	9.038.864	
voorzieningen														
pensioenrechten wethouders	3.240.823	85.000	126.087	3.199.737	85.000	131.197	3.153.540	85.000	131.196	3.107.344	85.000	131.197	3.061.147	
dubieuze debiteuren financien	5.839.424	0	0	5.839.424	0	0	5.839.424	0	0	5.839.424	0	0	5.839.424	
dubieuze debiteuren soza	170.042	0	0	170.042	0	0	170.042	0	0	170.042	0	0	170.042	
dubieuze debiteuren belastingsamenwerking	15.787	0	0	15.787	0	0	15.787	0	0	15.787	0	0	15.787	
wegen civiel technische kunstwerken	3.638.802	1.388.506	1.614.934	3.412.374	1.388.506	1.614.934	3.185.947	1.388.506	1.614.934	2.959.519	1.388.506	1.614.934	2.733.092	
onderhoud sloten gemeentelijke gebouwen	62.153	40.325	0	102.478	40.325	0	142.803	40.325	0	183.128	40.325	0	223.453	
sport rioolegalisatie	0	100.000	0	100.000	100.000	0	200.000	100.000	0	300.000	100.000	0	400.000	
egalisatie afvalverwerking	347.532	87.702	123.194	312.040	87.702	72.365	327.378	72.197	66.049	333.526	72.197	43.742	361.982	
te verwachte verliezen grondexploitatie	893.017	216.629	789.167	320.480	216.629	372.351	164.758	216.629	218.185	163.203	216.629	228.877	150.955	
18.005.793	1.930.442	3.377.335	16.558.900	1.922.306	2.522.047	15.959.159	1.921.631	2.449.952	15.430.838	1.933.994	2.368.633	14.996.198		
totaal generaal reserves en voorzieningen	27.586.521			25.879.162			25.118.955			24.530.168			24.035.062	

De voorziening dubieuze debiteuren is in mindering gebracht op de vorderingen en de voorziening grondexploitaties is in mindering gebracht op de voorraden.

Langlopende leningen

Dit betreffen de langlopende schulden bij verschillende banken. Deze post stijgt door de nieuwe leningen en wordt lager door de betaalde aflossingen.

Overige schulden en overlopende passiva

Dit betreffen de schulden korter dan 1 jaar. Voor de komende jaren is verondersteld dat deze post de komende jaren gelijk blijft.

5.7 BBV-indicatoren

Deze indicatoren zijn overgenomen van www.waarstaatjegemeente.nl per 27 augustus 2020. Voor meer gedetailleerdere informatie verwijzen we dan ook naar deze website.

Indicator	eenheid	laatste meting	Zundert	Nederland
Verwijzingen Halt	per 10.000 jongeren	2019	54	132
Misdrijven - Geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	2018	3,1	4,9
Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	2018	2,3	5,8
Misdrijven - Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	2018	2,1	2,5
Misdrijven - Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2018	0,5	2,2
Functiemenging	%	2019	47,7	53,2
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	2019	159	151,6
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2018	5,8	1,9
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2018	16	23
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2018	1,5	1,9
Niet-sporters	%	2016	50	48,7
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2018	55	172
Hernieuwbare elektriciteit	%	2018	6	18,5
Gemiddelde WOZ waarde	x €1.000	2019	283	248
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2019	2,9	9,2
Demografische druk	%	2020	69,3	70
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2020	839	700
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2020	880	773
Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2019	614	792,1

Indicator	eenheid	laatste meting	Zundert	Nederland
Verwijzingen Halt	per 10.000 jongeren	2019	54	132
Jongeren met een delict voor de rechter	%	2018	0	1
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2018	4	7
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2018	1	2
Netto arbeidsparticipatie	%	2019	69,7	68,8
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2e halfjaar 2019	144,2	373,9
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	1e halfjaar 2018	106,8	305,2
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2e halfjaar 2019	7,4	10,5
Jongeren met jeugdbescherming	%	2e halfjaar 2019	0,8	1,1
Jongeren met jeugdreclassering	%	2e halfjaar 2015	0,3	0,4
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	2e halfjaar 2019	720	630